

CER SENIN

Revista Forțelor Aeriene Române

Nr. 2 (185) ♦ aprilie-iunie 2026

www.roaf.ro

OPERAȚII, INSTRUCȚIE ȘI ADAPTARE CONTINUĂ

Interviu cu generalul de flotilă aeriană
Ciprian Marin, loțiitorul pentru Operații
și Instrucție al șefului SMFA

**AUREL VLAICU - 50 de metri
deasupra pământului,
peste o sută de ani deasupra
timpului**

„RAMSTEIN FLAG 2026”

BSDA 2026

BALTICA 2026

Responsabilitate și implicare

REVISTĂ EDITATĂ DE STATUL MAJOR
AL FORTELOR AERIENE

CONSILIUL EDITORIAL AL REVISTEI CER SENIN

PRESEDINTE:

**General-locotenent
LEONARD-GABRIEL BARABOI**

MEMBRI:

**General-maior
AUREL-CEZAR STĂNCULESCU**

**General de flotilă aeriană
CIPRIAN MARIN**

**Comandor
CRISTIAN PĂTRAȘCU**

**Comandor
VIOREL-RELU MACOVEI**

**Plutonier adjutant
IONUȚ ENACHE**

MEMBRI ONORIFICI

**DUMITRU AMARIEI
PETRE BĂNĂ
NICOLAE RADU**

REDACȚIA

REDACTOR-ȘEF:

Căpitan Florentina PANTILIMON
e-mail: fpantilimon@roaf.ro

MEMBRI REDACȚIEI:

**Maistru militar clasa a IV-a
Alexandru NIȚU**
e-mail: anitu@roaf.ro

DOCUMENTARE ȘI CORECTURĂ:

LEANA TUDORAN
e-mail: ltudoran@roaf.ro

FOTOREPORTER:

ADRIAN SULTĂNOIU
e-mail: asultanoiu@roaf.ro

GRAFICĂ & DTP:

DIANA ȘUICĂ, ADRIAN SULTĂNOIU
e-mail: msuica@roaf.ro

COPERTA I: F-16 FIGHTON FALCON, ESCADRILA 53
VÂNĂTOARE, FOTO: BOGDAN PANTILIMON

COPERTELE III ȘI IV: BLACK SEA
DEFENSE & AEROSPACE - BSDA,
FOTO: BOGDAN PANTILIMON

SUMAR

MESAJUL ȘEFULUI SMFA	3
BALTICA 2026	4-5
INTERVIU CU LOȚIIȚORUL PENTRU OPERAȚII ȘI INSTRUCȚIE AL ȘEFULUI SMFA	8-9
AGENDA	6,7,10, 12-14
ÎN SLUJBA SEMENILOR	11
„ULTIMUL TRAIECT” ÎN FORȚELE AERIENE	15-16
ANIVERSĂRI	17-21
REPORTAJ	22
DEZVOLTARE PROFESIONALĂ	23-27
EXERCIIȚII	28-35
BLACK SEA DEFENCE & AEROSPACE 2026	36-39
MILITARIII EOD ÎN KOSOVO	40
CURAJUL DE A TE INFORMA	41
UN REPER PENTRU GENERAȚII	42-46
ALMA MATER	47-49
TINERI ÎN AFIRMARE	50-51
EVENIMENTE LA AFA	52-53
SPORT MILITAR	54-55
ONOR LA VETERANI	56-57
OMAGIU	58-61
ISTORIE	62-65
PASTILA DE PSIHLOGIE	66

PAGINILE 4-5

PAGINA 22

PAGINILE 42-45

Exercițiul „RAMSTEIN FLAG 2026”

PAGINILE 28-29

COPYRIGHT:

**Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.**

NORME DE COLABORARE:

**Cititorii pot trimite pe adresa redacției
texte și fotografii care se încadrează în
tematica revistei.**

Manuscrisele nu se înapoiază.

**Răspunderea juridică pentru conținutul
articolelor aparține în exclusivitate
autorilor, conform art. 304 și 326 CP.**

CORECTURĂ:

CENTRUL TEHNIC-EDITORIAL AL ARMATEI

STATUL MAJOR AL FORTELOR AERIENE
ȘOSEAUA BUCUREȘTI-PLOIEȘTI, KM 10,5, SECTOR 1, BUCUREȘTI
E-mail: cersenin@roaf.ro
ISSN 3061 - 3523 ISSN - L 1582-6317
B 916.10; C 3146.18

**Tipărită la
CENTRUL TEHNIC - EDITORIAL
AL ARMATEI**

**Responsabilitatea privind tehnoredactarea
revine în totalitate redacției**

**Prezenta ediție s-a încheiat la data de:
19.06.2026**

MESAJUL ȘEFULUI STATULUI MAJOR AL FORTELOR AERIENE

**General-locotenent
Leonard-Gabriel Baraboi**

Ziua de 20 iulie este, pentru noi toți, mai mult decât o sărbătoare militară. Este un moment de reflecție, de recunoștință și de apartenență la o familie profesională unită de aceleași valori și de aceeași misiune. Sub ocrotirea Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul, îi celebrăm pe cei care poartă cu consecvență responsabilitatea apărării spațiului aerian al României și care dau sens spiritului Aviației Militare române prin angajament, curaj, disciplină și devotament. Este, înainte de toate, ziua oamenilor din Forțele Aeriene Române: generali, ofițeri, maiștri militari și subofițeri, soldați și gradați profesioniști, personal contractual civil; este ziua tuturor celor care contribuie, discret și esențial, la îndeplinirea misiunilor noastre. Fiecare generație a adăugat acestei arme experiență, demnitate și încredere, iar ceea ce construim astăzi continuă să se sprijine pe aceeași solidaritate tăcută care a definit tot timpul personalul Forțelor Aeriene.

Ca întotdeauna ne plecăm, cu respectul cuvenit, capul în fața celor care au slujit sub semnul aripilor românești, până la zborul suprem al sacrificiului. Lor le datorăm nu doar recunoștința, ci și memoria vie a unei istorii clădite prin onoare, camaraderie și devotament, în numele aceleiași misiuni care ne unește și astăzi.

Forțele Aeriene înseamnă, în esență, oameni. Oameni care aleg, zi de zi, să își facă datoria cu discreție și exigență. Oameni care înțeleg că performanța se construiește prin pregătire continuă, prin încredere reciprocă și prin capacitatea de a rămâne uniți indiferent de provocări. În spatele fiecărei misiuni executate cu succes se află efortul unei întregi echipe – de la personalul navigant și tehnic, până la specialiștii din structurile de comandă și control, radiolocație, apărare antiaeriană, comunicații, logistică, meteorologie sau suport operațional.

Traversăm o perioadă în care mediul de securitate impune maturitate, adaptabilitate și o permanentă stare de pregătire.

În acest context, Forțele Aeriene Române continuă să reprezinte un pilon important de stabilitate și credibilitate, atât prin misiunile executate în spațiul aerian național, cât și prin participarea la activități desfășurate împreună cu aliații și partenerii noștri. Profesionalismul militarilor români și modul în care aceștia își îndeplinesc atribuțiile confirmă, cu fiecare misiune executată, faptul că România este un partener respectat și de încredere în cadrul Alianței Nord-Atlantice.

Totodată, continuăm procesul de modernizare și consolidare a capabilităților Forțelor Aeriene. Acest drum înseamnă mai mult decât tehnică nouă și sisteme performante. Înseamnă investiție în oameni și mentalități, în instruire și în capacitatea noastră de a răspunde eficient cerințelor unui mediu operațional aflat într-o continuă transformare. Înseamnă să avem curajul de a privi spre viitor, fără a pierde însă legătura cu valorile și

tradițiile care au format generații întregi de aviatori militari. Mă bucur să observ, în toate structurile Forțelor Aeriene, aceeași dorință de perfecționare și aceeași preocupare pentru îndeplinirea misiunilor la standarde ridicate. Fiecare categorie de personal contribuie la această construcție comună, iar succesul nostru aparține întregii echipe. Într-o armă atât de complexă, fiecare detaliu contează, fiecare om reprezintă o verigă esențială în funcționarea acestui mecanism.

Știu că activitatea desfășurată presupune efort, implicare și multe sacrificii personale. Știu că în spatele uniformei există familii care susțin, în tăcere, această profesie și care împart, de multe ori, greutățile și provocările vieții militare. Tocmai de aceea, gândurile mele de apreciere se îndreaptă și către familiile dumneavoastră, pentru sprijinul, înțelegerea și echilibrul pe care le oferă permanent celor care își desfășoară activitatea în slujba țării.

În același timp, cred cu tărie că una dintre cele mai importante resurse ale Forțelor Aeriene rămâne spiritul de echipă. În aer și la sol, în unități, în hangare, în centrele de comandă sau în structurile de sprijin, reușita vine întotdeauna din încrederea pe care o avem unii în ceilalți, din capacitatea de a lucra împreună, de a ne susține reciproc și de a rămâne uniți în jurul aceleiași misiuni. Avem datoria de a continua să construim o forță aeriană modernă, adaptată provocărilor actuale și viitoare, dar și o comunitate profesională bazată pe respect, onoare și dăruire. Ne revine, în același timp, obligația morală de a duce mai departe prestigiul acestei arme și de a păstra vie conștiința apartenenței la o categorie de forțe care a reprezentat întotdeauna un simbol al profesionalismului militar românesc.

Dragi colegi din Forțele Aeriene, în această zi de sărbătoare, transmit tuturor respectul și aprecierea sinceră pentru modul în care vă îndepliniți misiunile și pentru felul în care reprezentați Forțele Aeriene Române.

Vă mulțumesc pentru seriozitate, pentru dedicarea și determinarea cu care contribuiți, în fiecare zi, la apărarea spațiului aerian al României și la consolidarea securității aliate!

Sunt convins că, prin unitate, echilibru și încredere în propriile forțe, vom continua să ne îndeplinim misiunile, ducând mai departe cu demnitate și loialitate tradiția Aviației Militare și a Forțelor Aeriene Române, fideli convingerii care m-a însoțit de-a lungul întregii cariere: „Cine crede în zbor e stăpân peste zare!”. Mai mult decât o sintagmă simbolică, o convingere pe care o regăsim în atitudinea și activitatea dumneavoastră, expresie a unei arme clădite pe vocație și caracter, pe disciplină și curaj, pe dorința permanentă de a privi dincolo de orizont!

**La mulți ani tuturor celor care fac parte
din marea familie a Forțelor Aeriene Române!**

BALTICA 2026

Responsabilitate și implicare

La Baza Aeriană Šiauliai din Lituania, militarii Detașamentului „Carpathian Vipers” reprezintă România într-una dintre cele mai vizibile și importante misiuni ale Alianței Nord-Atlantice. Începând din aprilie, pentru o perioadă de patru luni, cei aproximativ 100 de militari și cele șase aeronave F-16 Fighting Falcon asigură serviciul de Poliție Aeriană Întărită în spațiul baltic, contribuind la protejarea integrității spațiului aerian aliat și la consolidarea posturii de descurajare și apărare pe flancul estic al NATO.

În cadrul unei ceremonii desfășurate la Baza Aeriană Šiauliai, căpitan-comandorul Alexandru Pavelescu a fost decorat de ministrul apărării naționale, Radu Miruță, cu „Emblema de Merit în Slujba Păcii”, clasa I, pentru rolul avut în misiunea care a dus la neutralizarea dronei pătrunse în spațiul aerian al Estoniei. Recunoașterea a venit nu doar pentru rezultatul misiunii, ci și pentru profesionalismul care a făcut posibil acest succes.

La 25 mai, aceeași distincție i-a fost acordată și căpitan-comandorului Vlad Cristian Crețu de către șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi. Dincolo de recunoașterea meritelor individuale, gestul a evidențiat o realitate bine cunoscută în aviație: nicio misiune nu este rezultatul efortului unui singur om. În spatele fiecărui zbor se află o întreagă echipă: piloți, tehnicieni, controlori și specialiști care contribuie, fiecare, la îndeplinirea misiunii. Succesul din 19 mai a fost expresia acestui efort comun.

Pentru Forțele Aeriene Române, aceasta este cea de-a patra dislocare în Lituania, o continuare firească a contribuției asumate de România la misiunea de Poliție Aeriană desfășurată în regiune. În spatele fiecărei decolări se află o echipă extinsă de piloți, tehnicieni și specialiști care asigură permanent capacitatea de reacție necesară într-un mediu operațional aflat sub monitorizare continuă.

Primele săptămâni ale dislocării au adus și primele misiuni de interceptare. La jumătatea lunii aprilie, aeronavele F-16 ale detașamentului au fost ridicate de la sol pentru identificarea unui avion IL-20 COOT A aparținând Federației Ruse, care evolua în spațiul aerian internațional al Țărilor Baltice fără contact radio cu organele de trafic aerian. Misiunea s-a desfășurat conform procedurilor NATO, aeronava fiind identificată și escortată până la părăsirea zonei de operații.

La sfârșitul aceleiași luni, echipajele române au executat o nouă misiune de Poliție Aeriană, de această dată pentru identificarea și monitorizarea unei formații de bombardiere Tu-22M3, escortate de aeronave Su-35S. Și în acest caz, intervenția s-a desfășurat în deplină coordonare cu structurile aliate, până la ieșirea formației din zona de responsabilitate.

Momentul cu cea mai mare încărcătură operațională a avut loc la 19 mai. În cadrul unei misiuni de Poliție Aeriană, căpitan-comandorul Alexandru Costel Pavelescu, comandant de patrulă în cadrul detașamentului și pilot al Bazei 86 Aeriană Borcea, a doborât o dronă care intrase în spațiul aerian al Estoniei. Alături de el s-a aflat căpitan-comandorul Vlad Cristian Crețu, cei doi acționând ca echipaj pe întreaga durată a misiunii.

Identificarea țintei a necesitat două faze succesive de operare, desfășurate pe parcursul a 33 de minute. După confirmarea situației și parcurgerea procedurilor specifice, angajarea a fost executată în condițiile prevăzute de regulile operaționale. Evenimentul a marcat primul angajament aer-aer cu muniție reală executat de un echipaj român în cadrul unei misiuni NATO de Poliție Aeriană Întărită.

Recunoașterea acestei reușite a venit câteva zile mai târziu, odată cu vizita la Šiauliai a ministrului apărării naționale, Radu Miruță, a șefului Statului Major al Apărării, general Gheorghită Vlad, și a șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi. În cadrul ceremoniei organizate la baza aeriană, căpitan-comandorului Alexandru Costel Pavelescu i-a fost conferită „Emblema de Merit în Slujba Păcii, clasa I”.

Adresându-se militarilor detașamentului, ministrul apărării naționale a evidențiat faptul că în spatele unui asemenea moment se află ani de pregătire, disciplină, coordonare și efortul unei întregi echipe. Totodată, acesta a amintit contribuția constantă a Forțelor Aeriene Române la protejarea spațiului aerian baltic, începută în urmă cu aproape două decenii.

La 25 mai, aceeași distincție a fost acordată și căpitan-comandorului Vlad Cristian Crețu. Gestul a subliniat caracterul colectiv al succesului operațional și faptul că misiunea din 19 mai a fost rezultatul unei acțiuni desfășurate în echipă, de la identificarea țintei până la executarea angajării. Distincția i-a fost înmănată de șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi.

Dincolo de activitățile strict operaționale, militarii români au participat și la evenimentul „Runway Run 2026”, organizat la Šiauliai cu ocazia Zilei NATO. Alături de militari aliați, personal al bazei și reprezentanți ai comunității locale, aceștia au marcat apartenența la aceeași comunitate de valori și responsabilități care stă la baza Alianței Nord-Atlantice.

Misiunea continuă. În fiecare zi, aeronavele și echipajele detașamentului rămân pregătite să răspundă oricărei situații care ar putea afecta securitatea spațiului aerian aliat. Deasupra Balticii, „Carpathian Vipers” continuă să își îndeplinească misiunea cu profesionalism, responsabilitate și spirit de echipă, confirmând încă o dată capacitatea Forțelor Aeriene Române de a acționa, alături de aliați, oriunde interesele de securitate ale Alianței o cer.

Surse: Ministerul Apărării Naționale, BIRP SMFA, Comandamentul Forțelor Întrunite, foto: Bogdan Pantilimon, Laurențiu Turoi

Vizită la nivel înalt la Baza 71 Aeriană - Consolidarea parteneriatului strategic româno-american

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, împreună cu comandantul Air Combat Command, Joint Base Langley-Eustis, Virginia, general Adrian L. Spain

Vizita a reprezentat un pas concret spre o integrare mai profundă a forțelor aeriene, prin identificarea soluțiilor pentru o reacție promptă și eficientă în orice context operațional

Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” a reprezentat, în data de 27 mai, un punct important al dialogului militar transatlantic, găzduind o întâlnire între reprezentanții Forțelor Aeriene Române și cei ai Statelor Unite ale Americii.

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene Române, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a primit vizita oficială a comandantului Air Combat Command (ACC) din cadrul Joint Base Langley-Eustis, Virginia, general Adrian L. Spain. Această prezență subliniază angajamentul ferm al partenerului american față de securitatea Flancului Estic al NATO.

Pe parcursul întrevederii, discuțiile s-au concentrat pe pilonii fundamentali ai colaborării bilaterale:

- consolidarea cooperării militare: reafirmarea obiectivelor comune în cadrul parteneriatului strategic dintre România și SUA, cu accent pe stabilitatea regională;

- aprofundarea apărării aeriene: evaluarea capacităților curente și identificarea de noi modalități pentru optimizarea interoperabilității sistemelor de apărare aeriană;

- instruirea comună și schimbul de experiență: dezvoltarea unor scenarii de antrenament complexe, menite să crească nivelul de pregătire al piloților și al personalului tehnic prin transferul de bune practici și expertiză tactică.

Întâlnirea a marcat un moment esențial în calendarul diplomatic militar al acestui an, evidențiind faptul că unitatea și coordonarea dintre structurile militare specializate sunt vitale pentru adaptarea la noile provocări de securitate.

Prin astfel de acțiuni, Baza 71 Aeriană își reconfirmă rolul de pilon operațional, facilitând un dialog constant între experții militari români și aliații internaționali.

Sursa: Baza 71 Aeriană

Comandamentul Aerian Aliat (AIRCOM) a găzduit primul Simpozion NATO al Comandanților Forțelor Aeriene (NACS) din 2026, eveniment organizat de două ori pe an. NACS reprezintă o platformă strategică esențială pentru comandanții forțelor aeriene din statele NATO și din națiunile partenere, care discută aici evoluția puterii aeriene și spațiale, sincronizarea capacităților multinaționale și alinierea contribuțiilor naționale la apărarea colectivă a Alianței. Obiectivul principal al simpozionului este reprezentat de rafinarea strategiilor care să asigure pregătirea Alianței pentru apărarea fiecărui centimetru de teritoriu NATO. Forțele Aeriene Române au fost reprezentate de locțiitorul șefului SMFA, general-maior Aurel-Cezar Stănculescu.

Simpozion NATO al Comandanților Forțelor Aeriene (NACS)

Tema acestei ediții, „Operaționalizarea tranziției către apărarea aeriană”, reflectă noua abordare strategică a NATO privind protejarea teritoriului Alianței. Această tranziție transformă poliția aeriană tradițională într-o postură solidă de apărare aeriană, adaptată mediului cu nivel ridicat de amenințare al câmpului de luptă modern. Comandanți și reprezentanți de rang înalt din 27 de state NATO și 5 națiuni partenere au participat la evenimentul de două zile pentru a defini această nouă postură defensivă și pentru a confirma angajamentele naționale.

Printre temele centrale s-au numărat cadrul de Comandă și Control (C2) al NATO, Apărarea Aeriană și Antirachetă Integrată (IAMD), consolidarea Flancului Estic prin activitatea de vigilență sporită (eVA) Eastern Sentry și conceptele de Agile Combat Employment (ACE), necesare pentru asigurarea rezilienței și sustenabilității. NACS 26-I a marcat, în egală măsură, un moment de unitate și colaborare.

Sursa: Biroul de presă al Comandamentului Aerian Aliat (AIRCOM)

Șeful Forțelor Aeriene Române, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, alături de comandantul adjunct al 80th Flying Training Wing, colonel Ryan Serril, la Baza Aeriană Sheppard (foto stânga) și în timpul vizitei la facilitățile de mentenanță ale bazei (foto dreapta)

România la ENJJPT — prezență matură într-un program unic în lume

Există locuri în aviația militară unde diferențele de limbă, uniformă sau cultură profesională se estompează rapid, lăsând loc unei singure identități: cea a pilotului militar pregătit să opereze într-un spațiu aliat comun. La ENJJPT (Euro-NATO Joint Jet Pilot Training), această realitate se construiește în fiecare zi, în sălile de briefing, pe linia de zbor și în cabina aeronavelor de antrenament.

În luna aprilie 2026, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a vizitat 80th Flying Training Wing de la Baza Aeriană Sheppard (SUA), locul în care se desfășoară programul ENJJPT, într-o deplasare care a avut dincolo de componenta oficială și o importantă dimensiune profesională și umană. Pentru militarii români aflați la instruire în Statele Unite, întâlnirea cu șeful Forțelor Aeriene a însemnat o reconfirmare a faptului că experiența acumulată aici face parte dintr-un efort strategic mai amplu: construirea unei generații de aviatori complet integrați în standardele și cultura operațională NATO.

UN LOC ÎN CARE INTEROPERABILITATEA DEVINE REALITATE

Programul ENJJPT este considerat unul dintre cele mai performante sisteme de instruire pentru piloții de vânătoare din lume și, în același timp, unul dintre cele mai clare exemple de cooperare militară aliată funcțională. Paisprezece națiuni contribuie la acest mecanism complex, iar România face parte din program din anul 2017.

Pe timpul vizitei, delegația română a discutat cu reprezentanții comandamentului 80th Flying Training Wing despre provocările actuale ale aviației militare moderne: retenția personalului, sustenabilitatea resursei umane, mentenanța aeronavelor de instruire și adaptarea infrastructurii la viitoarele generații de capacități aeriene.

Au fost analizate inclusiv soluțiile aplicate pentru mentenanța aeronavelor T-38, o platformă care continuă să joace un rol esențial în pregătirea piloților NATO. Într-un sistem care funcționează la ritm continuu, fiecare decizie legată de logistică, mentenanță sau resursă umană influențează direct capacitatea de instruire.

Dar poate cea mai importantă concluzie a vizitei a fost una care depășește dimensiunea tehnică: performanța unui program de instruire se construiește în primul rând prin oameni.

ROMÂNII DE LA ENJJPT

În hangare, în sălile de planificare sau în briefingurile de zbor, militarii români fac parte dintr-o comunitate internațională în care profesionalismul devine limbaj comun. Instructori, piloți cursanți și personal de sprijin contribuie zilnic la misiunea de formare a viitorilor piloți de luptă ai NATO.

În cadrul întâlnirilor avute cu personalul român, generalul Baraboi a discutat despre experiența acumulată în cadrul programului, despre provocările instruirii într-un mediu extrem de competitiv și despre responsabilitatea pe care o presupune reprezentarea Forțelor Aeriene Române într-un context multinațional. Reprezentanții ENJJPT au evidențiat faptul că echipa României este percepută drept una matură,

bine integrată și apreciată în interiorul programului – o recunoaștere care confirmă nivelul profesional atins de militarii români în cadrul acestei comunități aliate.

„LEADERSHIPUL SE CONSTRUIEȘTE PRIN EXEMPLU”

Dincolo de întâlnirile oficiale, briefingurile tehnice și discuțiile despre viitorul instruirii aeronautice, vizita la ENJJPT a avut și o dimensiune profund umană. În dialogurile purtate cu instructorii și studenții români aflați la Sheppard Air Force Base s-a regăsit aceeași idee care definește, de fapt, întreaga cultură a aviației militare: responsabilitatea de a pregăti oameni capabili să ducă mai departe standardele profesiei.

Într-o declarație acordată revistei *CER SENIN*, generalul-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi a vorbit despre felul în care înțelege astăzi leadershipul militar, într-o perioadă în care aviația traversează una dintre cele mai rapide transformări din ultimele decenii:

„Leadershipul nu înseamnă grad sau recunoaștere. Înseamnă responsabilitate. Înseamnă să pui misiunea pe primul loc, să ai grijă de oamenii aflați în responsabilitatea ta și să iei decizii care reflectă onoare chiar și în cele mai dificile momente”.

Pentru șeful Forțelor Aeriene, adevărata continuitate profesională nu se măsoară doar în capacități sau tehnologie, ci în capacitatea fiecărei generații de a transmite mai departe experiență, valori și caracter.

„Construim mai departe moștenirea celor care au venit înaintea noastră și avem datoria de a-i pregăti pe cei care vor urma. Caracterul adevărat se vede în momentele dificile”.

Într-un loc precum ENJJPT, unde tinerii piloți din state diferite învață să zboare împreună încă din primii ani ai carierei, astfel de idei capătă o greutate aparte. Pentru militarii români aflați aici, experiența nu înseamnă doar acumulare profesională, ci și contact direct cu o cultură a excelenței construite prin disciplină, încredere și responsabilitate comună.

MAI MULT DECÂT UN PROGRAM DE INSTRUIRE

Pentru Forțele Aeriene Române, participarea la ENJJPT nu înseamnă doar acces la un sistem performant de formare a piloților. Înseamnă participare directă la un ecosistem aliat în care interoperabilitatea, standardizarea și încrederea reciprocă se formează natural, prin muncă zilnică și experiență comună.

La Sheppard Air Force Base, România nu este doar un partener participant. Este parte dintr-o comunitate care pregătește, în fiecare generație, aviatorii capabili să opereze împreună într-un mediu strategic tot mai complex.

Iar pentru tinerii piloți români care își încep aici parcursul profesional, ENJJPT devine mai mult decât o școală de zbor. Devine primul contact real cu dimensiunea internațională a aviației militare moderne.

**Text: Lorena Niță, Adrian Sultănoiu
Foto: U.S. Air Force photo by 2nd Lt. Dennis Melka**

Operații, Instrucție și Adaptare Continuă

Interviu cu generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin, loțiitorul pentru Operații și Instrucție al șefului SMFA

Există ofițeri care acumulează experiență. Și există ofițeri care o transformă în mod de a conduce. Generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin aparține celei de-a doua categorii. Format în cockpit-ul elicopterului IAR-330, validat în teatre de operații pe trei continente, el a ajuns în funcția de loțiitor pentru Operații și Instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene într-un moment în care aviația militară română traversează o etapă de transformare accelerată: două escadriile de F-16 active, sisteme PATRIOT operaționale, un ritm al exercițiilor multinaționale fără precedent și perspectiva intrării în dotare a aeronavelor de generația a V-a.

Într-un astfel de context, instruirea și conducerea operațiilor nu mai sunt funcții administrative, sunt piloni ai capacității de reacție și ai credibilității aliate. Domnul general Marin a avut amabilitatea să răspundă unor întrebări din partea redacției **CER SENIN** despre lecțiile teatrelor de operații, despre presiunile pregătirii zilnice și despre direcțiile esențiale ale Forțelor Aeriene Române din perspectiva unui profesionist format în cockpit și responsabil astăzi pentru ceea ce înseamnă operații și instrucție la nivel strategic.

Domnule general de flotilă aeriană, aveți o experiență de peste 1.450 de ore de zbor pe IAR-330, activitate de instructor, pilot-șef, comandant de detașamente în teatre de operații. Cum v-a modelat acest parcurs felul în care înțelegeți astăzi actul de conducere, pregătirea și responsabilitatea din poziția de loțiitor pentru Operații și Instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene?

Zborul te formează într-un mod aparte. În cockpit nu există posibilitatea de a amâna o decizie și nici de a transfera responsabilitatea către altcineva. În momentele importante, totul depinde de pregătirea, experiența și capacitatea ta de a analiza rapid situația. Orele de zbor pe IAR-330 au însemnat mult mai mult decât acumularea unei experiențe tehnice. Au reprezentat o școală continuă a disciplinei, a asumării și a capacității de a lua decizii sub presiune. Înveți să îți recunoști greșelile, să le corectezi și să îți păstrezi calmul atunci când situația devine complicată. Experiența de instructor mi-a oferit o perspectivă la fel de importantă. Atunci când formezi alți piloți, înțelegi că rolul tău nu este doar să transmiți proceduri și cunoștințe, ci și să construiești încredere, caracter și responsabilitate profesională. În timp, ajungi să realizezi că succesul unei organizații nu depinde de performanța unui singur om, ci de valoarea echipei pe care reușești să o construiești. Astăzi, din funcția de loțiitor pentru Operații și Instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, încerc să aplic aceleași principii. Mă preocupă ca oamenii să beneficieze de pregătirea, resursele și condițiile necesare pentru a-și îndeplini misiunile la cele mai înalte standarde. În cele din urmă, cea mai importantă investiție rămâne întotdeauna cea în oameni.

Parcursul dumneavoastră profesional a inclus misiuni în Bosnia - Herțegovina și Afganistan, dar și comanda detașamentului „Carpathian Pumas” în cadrul misiunii MINUSMA, sub egida ONU, în Mali. Ce anume rămâne definitoriu din aceste experiențe și cum se reflectă ele în modul în care Forțele Aeriene se pregătesc astăzi pentru a acționa în medii complexe și solicitante?

Fiecare misiune externă a adus experiențe și lecții diferite. În Bosnia - Herțegovina am înțeles cât de complex poate fi un mediu operațional în care dimensiunea militară este influențată permanent de factori politici și de securitate. A fost o experiență care ne-a arătat cât de important este echilibrul dintre fermitate și discernământ. Afganistanul a însemnat un nivel diferit de solicitare. Amenințările asimetrice, riscurile permanente și misiunile desfășurate în condiții dificile au pus la încercare profesionalismul și rezistența psihică a militarilor noștri. Acolo am văzut cât de importante sunt pregătirea temeinică, disciplina și capacitatea de a acționa calm în situații extrem de tensionate. În Mali, la comanda detașamentului „Carpathian Pumas”, provocările au fost diferite. Distanțele mari, condițiile de mediu foarte dificile și limitările logistice au impus o planificare riguroasă și o mare capacitate de adaptare. Echipajele noastre au executat misiuni complexe de evacuare medicală, transport și observare într-un mediu care solicita permanent atenția și

General de flotilă aeriană Ciprian Marin, loțiitorul pentru Operații și Instrucție al șefului SMFA

profesionalismul tuturor. Dincolo de particularitățile fiecărui teatru de operații, concluzia este aceeași: oamenii sunt cei care fac diferența. Tehnica și echipamentele sunt esențiale, dar succesul unei misiuni depinde în primul rând de pregătirea, caracterul și coeziunea echipei. Acesta este și motivul pentru care acordăm o atenție deosebită dezvoltării profesionale a personalului și pregătirii pentru situații cât mai apropiate de realitate.

Dacă privim Forțele Aeriene Române ca pe un sistem integrat în care aviația de vânătoare, aviația de transport, elicopterele, apărarea aeriană cu baza la sol, radiolocația, comunicațiile și logistica lucrează împreună cum se vede astăzi, în contextul geopolitic actual, rolul apărării aeriene în menținerea securității spațiului aerian național și aliat?

Contextul de securitate din ultimii ani a demonstrat încă o dată că apărarea spațiului aerian nu se bazează pe o singură capacitate, ci pe funcționarea integrată a unui sistem complex. Aeronavele, sistemele radar, structurile de comandă și control, apărarea antiaeriană și rețelele de comunicații trebuie să funcționeze împreună pentru a asigura o reacție rapidă și eficientă. Într-un mediu de securitate din ce în ce mai dinamic, capacitatea de a detecta, analiza și răspunde rapid la orice situație devine esențială. De aceea, dezvoltarea unei arhitecturi integrate de apărare aeriană reprezintă una dintre prioritățile permanente ale Forțelor Aeriene Române. Operaționalizarea sistemelor PATRIOT reprezintă un pas important în acest proces. Aceste sisteme completează capacitățile existente și contribuie la consolidarea securității spațiului aerian național și aliat. Împreună cu sistemele radar, structurile de comandă și control și celelalte componente integrate în arhitectura NATO, ele întăresc capacitatea de apărare a României și a flancului estic al Alianței. Totuși, indiferent de nivelul tehnologic al sistemelor pe care le utilizăm, eficiența lor depinde de oamenii care le operează. Experiențele recente au demonstrat că vigilența, profesionalismul și capacitatea de cooperare rămân elementele esențiale ale unei apărări aeriene credibile.

Forțele Aeriene Române participă constant la misiuni de Poliție Aeriană, atât în Țările Baltice, în cadrul NATO Baltic Air Policing, cât și în spațiul aerian național, unde aliații desfășoară misiuni de tip enhanced Air Policing. Din experiența dumneavoastră, ce înseamnă aceste angajamente pentru piloții români și cum contribuie ele la formarea unei culturi de profesionalism și adaptare continuă?

Misiunile de Poliție Aeriană reprezintă una dintre cele mai valoroase forme de pregătire operațională pentru aviația de vânătoare. Vorbim despre misiuni reale, desfășurate în regim de alertă, în care timpul de reacție, precizia și respectarea procedurilor sunt esențiale. Pentru piloții români, participarea la misiuni de tip enhanced Air Policing sau NATO

Baltic Air Policing oferă experiențe care nu pot fi reproduse integral în cadrul exercițiilor. Aceste misiuni îi pun în contact direct cu standardele operaționale ale Alianței și le oferă oportunitatea de a acționa într-un mediu multinațional, în condiții reale. În același timp, prezența aliaților în România contribuie la consolidarea interoperabilității și la schimbul de experiență între forțele aeriene participante. Beneficiile se regăsesc la toate nivelurile, de la echipajele de zbor și controlorii de trafic aerian până la structurile de planificare și personalul tehnic. Dincolo de aspectele strict operaționale, aceste misiuni contribuie la dezvoltarea unei culturi profesionale comune. Iar această cultură a cooperării și a încrederii reciproke reprezintă, în esență, fundamentul interoperabilității în cadrul NATO.

Participarea la exerciții multinaționale a devenit o prezență constantă în Forțele Aeriene Române. Cum se resimte apropierea de standardele și procedurile NATO în pregătirea de zi cu zi și cum se transformă această experiență atunci când aeronavele și echipajele românești lucrează integrat alături de parteneri?

Exercițiile multinaționale au devenit o componentă firească a activității Forțelor Aeriene Române. Ele nu mai reprezintă evenimente izolate, ci fac parte din procesul continuu de pregătire și dezvoltare operațională. Fiecare exercițiu aduce provocări diferite și oferă oportunitatea de a lucra alături de parteneri care au experiențe și perspective diverse. Fie că vorbim despre Ramstein Flag, Saber Guardian, Dacian Spring, Dacian Fall, Anatolian Phoenix sau Steadfast Dart, toate contribuie la dezvoltarea capacității noastre de a opera integrat în cadrul NATO. Ramstein Flag este un exemplu relevant. Scenariile complexe și accentul pus pe integrarea apărării aeriene și antirachetă au oferit un cadru foarte apropiat de realitățile unui mediu operațional modern. În astfel de situații, nu este suficient să stăpânești foarte bine propria specialitate. Trebuie să înțelegi modul în care funcționează întregul mecanism aliat și să fii capabil să te integrezi rapid în acesta. La fel de importantă a fost participarea aeronavei C-27 J Spartan la exercițiul Emerald Warrior 25. Traversarea Atlanticului a reprezentat nu doar o provocare logistică, ci și o demonstrație a nivelului de maturitate atins de echipajele și structurile noastre de sprijin. Valoarea acestor exerciții se vede în primul rând în experiența acumulată de oameni. În timp, procedurile, limbajul operațional comun și modul de lucru integrat devin reflexe profesionale. Acesta este câștigul real și una dintre cele mai importante condiții pentru interoperabilitatea eficientă în cadrul Alianței.

Într-un ritm operațional tot mai intens, cum se reușește menținerea echilibrului între pregătirea pentru misiunile interne, exercițiile multinaționale și angajamentele externe și care sunt cele mai mari presiuni cu care se confruntă astăzi pregătirea Forțelor Aeriene Române?

Menținerea echilibrului între misiunile curente, exercițiile multinaționale și angajamentele externe reprezintă o provocare permanentă, dar și o necesitate. Soluția nu este reducerea unuia dintre aceste domenii de activitate, ci integrarea lor într-un proces coerent de planificare și pregătire. Participarea la o misiune de poliție aeriană, la un exercițiu major sau la o operație externă nu înseamnă întreruperea procesului de instruire. Dimpotrivă, aceste activități oferă oportunități de pregătire în condiții de realism ridicat și contribuie direct la dezvoltarea experienței

operaționale. În ceea ce privește provocările actuale, cea mai importantă rămâne resursa umană. Sistemele moderne necesită personal foarte bine pregătit, iar formarea specialiștilor presupune timp, continuitate și investiții susținute. Nu există scurtături atunci când vorbim despre construirea competențelor necesare pentru operarea unor capacități complexe. O altă provocare este ritmul accelerat al transformărilor tehnologice. Digitalizarea, integrarea sistemelor și gestionarea unor volume tot mai mari de informații influențează direct procesul decizional și modul de desfășurare a operațiilor. De aceea, modernizarea trebuie privită nu doar ca un proces de achiziție a tehnicii, ci și ca un proces continuu de dezvoltare a competențelor necesare pentru utilizarea eficientă a acesteia. În cele din urmă, succesul modernizării depinde de capacitatea noastră de a pregăti oameni care să poată transforma tehnologia în efect operațional.

Privind ansamblul evoluției recente a Forțelor Aeriene Române de la misiuni internaționale și exerciții multinaționale până la modernizarea capacităților și perspectiva intrării în dotare a aeronavelor de generația a V-a cum se conturează, în viziunea dumneavoastră, direcțiile esențiale pentru următorii ani?

Forțele Aeriene Române traversează una dintre cele mai importante etape de transformare din ultimele decenii. Este un proces care depășește simpla modernizare a echipamentelor și care vizează dezvoltarea unei forțe aeriene capabile să răspundă cerințelor actuale și viitoare ale mediului de securitate. Introducerea aeronavelor F-16 a reprezentat un pas esențial în acest proces. Aceste platforme au permis creșterea nivelului de interoperabilitate și au accelerat integrarea în mecanismele operaționale ale NATO. În același timp, au contribuit la formarea unei noi generații de specialiști și la consolidarea culturii operaționale moderne. Următoarea etapă este reprezentată de introducerea aeronavelor F-35. Vorbim despre o transformare care va influența nu doar componenta de zbor, ci întregul ecosistem asociat: infrastructură, logistică, instruire, mentenanță și procese de comandă și control. Este un pas important către o nouă generație de capacități. De asemenea, dezvoltarea Centrului European de Instruire F-16 de la Fetești și extinderea programelor de pregătire demonstrează că România își consolidează rolul în domeniul instruirii și al cooperării aliate. Aceste inițiative contribuie atât la dezvoltarea propriilor capacități, cât și la sprijinirea partenerilor și aliaților. În paralel, programe precum SAFE oferă oportunități suplimentare pentru accelerarea procesului de modernizare și pentru dezvoltarea unor capacități compatibile cu obiectivele de apărare ale NATO și ale Uniunii Europene.

La finalul acest dialog rămânem cu imaginea unui ofițer care a învățat să citească cerul înainte de a învăța să conducă oameni și care a înțeles, undeva între cockpit și biroul de comandant, că cele două lucruri nu sunt atât de diferite pe cât par. Atât în zbor, cât și la nivel strategic, miza este aceeași: să fii prezent, să decizi la timp și să nu lași echipa singură.

Vă mulțumim, domnule general, pentru sinceritatea și deschiderea cu care ați vorbit despre meseria dumneavoastră și despre oamenii care, zi de zi, dau consistență puterii aeriene române.

Interviu realizat de Adrian Sultănoiu

„AERONAUTICA MILITARE” ÎN MISIUNE DE POLIȚIE AERIANĂ ÎNTĂRITĂ ÎN ROMÂNIA

Aeronave Eurofighter Typhoon aparținând „Aeronautica Militare” (Forțele Aeriene ale Italiei) au ajuns în România la începutul lunii iunie 2026, pentru misiunea NATO de Poliție Aeriană Întărită. Misiunea militarilor italieni este parte integrantă din Eastern Sentry, activitatea de vigilență întărită (eVA) prin care Alianța își ajustează postura pe flancul estic.

Detașamentul italian execută misiuni în România, la Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, până în luna august 2026 și acoperă spațiul aerian alături de Forțele Aeriene Române și de „Royal Air Force” (Forțele Aeriene Regale ale Marii Britanii), deja prezente la Baza 86 de la Borcea.

Sâmbătă, 13 iunie 2026, la câteva ore după atingerea capacității operaționale depline, două Eurofighter italiene au decolat la alarmă pentru prima dată. Dirijate de Combined Air Operations Centre de la Torrejón, aeronavele au monitorizat spațiul aerian de pe flancul estic iar, apoi, misiunea s-a transformat într-un zbor de instrucție.

Eastern Sentry are rolul de a întări descurajarea și asigurarea pe flancul estic. Prezența flexibilă permite NATO să-și ajusteze rapid postura, în funcție de evoluția mediului de securitate. Poliția aeriană rămâne una dintre componentele de bază ale apărării colective, cu protecție non-stop a spațiului aerian aliat, asigurată prin rotație de statele membre, fiecare contribuind cu personal și echipamente.

Sursa: Biroul de presă al Comandamentului Aerian Aliat (AIRCOM)

Ceremonie de predare-primire a misiunii de Poliție Aeriană Întărită, la Borcea

Ceremonia de predare-primire a misiunii de Poliție Aeriană Întărită s-a desfășurat marți, 31 martie, în Baza 86 Aeriană „Locotenent Aviator Gheorghe Mociorniță”, de la Borcea. Detașamentul Forțelor Aeriene Regale ale Marii Britanii, dislocat în România, a preluat misiunea de la detașamentul Forțelor Aeriene Germane. La activitate au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, ambasadorul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la București, reprezentanți ai Ambasadei Republicii Federale Germania, ai Comandamentului Aerian Aliat de la Ramstein, ai Forțelor Aeriene Germane și ai Forțelor Aeriene Regale Britanice.

Detașamentul britanic, format din aproximativ 200 de militari (piloți și personal tehnic) și aeronave Eurofighter Typhoon execută, timp de patru luni, împreună cu militari ai Forțelor Aeriene Române, misiuni de Poliție Aeriană Întărită (Enhanced Air Policing) sub comandă NATO. Aceasta este cea de-a șasea rotație în România a Forțelor Aeriene Regale Britanice, după cele executate în 2017, 2018, 2021, 2022 și 2024. Misiunile de poliție aeriană desfășurate în comun contribuie la dezvoltarea capacității de reacție și descurajare, precum și la consolidarea interoperabilității între Forțele Aeriene Române și Forțele Aeriene Regale Britanice.

Sursa: BIRP SMFA, foto: UK MOD CROWN

Misiuni umanitare ale Forțelor Aeriene Române

Ministerul Apărării Naționale sprijină eforturile umanitare pentru populația civilă din Liban

Două aeronave ale Forțelor Aeriene Române au decolat miercuri, 15 aprilie, în jurul orei 10.15, din Baza 90 Transport Aerian, de la Otopeni, cu ajutoare umanitare pentru populația civilă din Liban, care s-a confruntat cu o criză umanitară.

Astfel, un avion de transport C-130 Hercules și o aeronavă C-27 J Spartan au transportat 15 tone de alimente, corturi și elemente de cazarmament din rezervele naționale de stat care au ajuns la Amman iar, ulterior, în cadrul unui convoi umanitar multinațional, la Beirut.

Sursa: BIRP SMFA

Misiune pentru viață!

În data de 24 aprilie, o aeronavă C-27 J Spartan din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, configurată MEDEVAC, a executat o misiune de transport umanitar a doi pacienți diagnosticați cu arsură prin flacără, către spitalul Grand Hopital, Charleroi, Belgia.

Misiunea umanitară s-a executat pe ruta aeriană, Otopeni - Charleroi - Otopeni. Asistența și echipamentele medicale necesare pe timpul transportului umanitar au fost asigurate de echipa medicală a Spitalului Clinic de Urgență București și echipa medicală a Bazei 90 Transport Aerian coordonată de medicul militar căpitan Vlad Nacu.

Sursa: Baza 90 Transport Aerian

Oriunde, oricând!

În data de 18.05.2026, o aeronavă C-27 J Spartan din Baza 90 Transport Aerian Otopeni, configurată MEDEVAC, a executat un transport umanitar pe traiectul aerian București - Suceava - Bruxelles, la Spitalul Militar „Regina Astrid” din Bruxelles, a doi pacienți militari, internați în secția de Chirurgie Plastică a Spitalului Județean de Urgență „Mavromati”, din Botoșani, diagnosticați cu arsură prin flacără în urma unei explozii produse într-un poligon militar din apropierea municipiului Botoșani.

Asistența și echipamentele medicale necesare pe timpul transportului umanitar au fost asigurate de echipa medicală a Spitalului Clinic de Urgență București și echipa medicală a Bazei 90 Transport Aerian, Otopeni, coordonată de medicul militar locotenent-colonel Dragoș-Cristian Tudose.

Text: Lăcrămioara David

Ajutor umanitar!

În data de 11.05.2026 o aeronavă C-27 J Spartan din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, configurată MEDEVAC, a executat un transport umanitar pe traiectul aerian București - Bruxelles, la Spitalul Militar „Regina Astrid” din Bruxelles a unui pacient din Spitalul Județean de Urgență Slatina, diagnosticat cu traumatism prin explozie și arsuri pe 60% din suprafața corporală.

Asistența și echipamentele medicale necesare pe timpul transportului umanitar au fost asigurate de echipa medicală a Spitalului Clinic de Urgență București și echipa medicală a Bazei 90 Transport Aerian, Otopeni, coordonată de medicul militar locotenent-colonel Dragoș-Cristian Tudose.

Text: Lăcrămioara David

Misiunile umanitare s-au executat la solicitarea Departamentului pentru Situații de Urgență, cu aprobarea Ministerului Apărării Naționale și sprijinul Forțelor Aeriene Române.

Dublă sărbătoare la Statul Major al Forțelor Aeriene

Ceremonia militară și religioasă dedicată celebrării a 113 ani de la înființarea primei structuri de Aeronautică Militară și Zilei Statului Major al Forțelor Aeriene s-a desfășurat miercuri, 1 aprilie, la sediul Statului Major al Forțelor Aeriene Române, în prezența șefului SMFA, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi. La activitate au fost prezenți, alături de cadre militare din cadrul Statului Major al Forțelor Aeriene și din structurile subordonate, invitați din cadrul instituțiilor partenere ale Forțelor Aeriene Române. Ministerul Apărării Naționale a fost reprezentat de secretarul de stat și șef al Departamentului pentru relația cu Parlamentul, Eduard Bachide, prezent la invitația șefului Statului Major al Forțelor Aeriene

La 1 aprilie 1913, a fost votată „Legea de organizare a Aeronauticii Militare”, cerută de Ministerul de Război. Legea care a pus bazele Aeronauticii Militare Române, ca armă de sine stătătoare, a fost elaborată după ce au fost consultați piloții Școlii Militare de Pilotaj de la Cotroceni. Dezbătută în Parlamentul României, legea privind organizarea aeronauticii militare a fost votată de ambele camere, sancționată prin Înalțul Decret Regal nr. 3199/20 aprilie 1913 și publicată în „Monitorul Oficial”.

Prin această lege, se înființa „Serviciul de aeronautică militară”, care avea următoarele atribuții:

- studierea, construirea și întrebuințarea „aparatelor de navigațiune ce s-ar putea utiliza în armată”;
- administrarea și mobilizarea unităților din subordine, pe măsură ce acestea urmau să se constituie;
- instruirea personalului navigant și tehnic.

Când trecutul devine reper: Sala de tradiții a Statului Major al Forțelor Aeriene

Într-un spațiu în care prezentul operațional se întâlnește cu memoria instituțională, la Statul Major al Forțelor Aeriene s-a deschis o nouă fereastră către istoria categoriei de forțe: Sala de Tradiții Militare. Nu este doar o încăpăre amenajată într-o unitate, ci un reper simbolic – o punte solidă între generațiile de aviatori, între primele aparate fragile ridicate în aer la Montesson sau la Cotroceni și aeronavele moderne care străbat astăzi cerul în misiuni complexe.

UN PROIECT NĂSCUT DIN RESPECT PENTRU ISTORIE

Ideea unei astfel de săli nu este recentă. Ea a însoțit, de-a lungul anilor, viziunea comandanților Forțelor Aeriene Române, ca o nevoie firească de a ancora prezentul în valorile trecutului. Dacă Muzeul Național al Aviației Române, aflat în subordinea SMFA, oferă o perspectivă amplă asupra întregii istorii aeronautice naționale, Sala de tradiții vine să aducă această istorie „acasă”, în inima comandamentului.

Amenajarea a fost realizată de specialiștii muzeului, într-un efort profesionist și discret,

dar esențial. Nicoleta Nicolae, muzeograf, și Mihaela Manea, bibliotecar-arhivist au fost realizatorii acestei construcții simbolice. Prin rigoare documentară și sensibilitate muzeografică, ele au transformat un spațiu funcțional într-o veritabilă hartă a memoriei aeronautice.

„Pentru noi, nu a fost doar un proiect, ci o responsabilitate profundă față de istoria Forțelor Aeriene Române, în general, și a Statului Major al Forțelor Aeriene în caz particular. Fiecare obiect a fost ales cu grijă și așezat în vitrine cu gândul la oamenii care au fost înaintea noastră, la curajul lor, la sacrificiile lor. Ne-am dorit ca această sală să nu fie doar vizitată și privită, ci simțită de cei care îi trec pragul”, mărturisește muzeograful Nicoleta Nicolae.

PESTE UN SECOL DE ISTORIE, CONDENSAT ÎN APROAPE 100 DE EXPONATE

Sala reunește aproape 100 de exponate, fiecare purtând amprenta unei epoci, a unei misiuni sau a unui destin. Brevete de invenție, carnete de zbor îngălbenite de timp, aparate de bord care au ghidat echipaje prin nori și incertitudine, ordine și medalii care spun povești de curaj, uniforme și echipamente de zbor

Sub aspect organizatoric, Serviciul era format din două secții (Aviație și Aerostație) și se subordona Inspectorului general al Geniului, care devenea acum „Inspectorul general al Geniului și al Aeronauticii”.

De asemenea, Legea de organizare a Aeronauticii Militare stabilea statutul personalului din aeronautică, recunoscându-se pentru prima dată calitatea de personal navigant a acestuia, cu drepturile aferente.

Legea mai prevedea că piloții, aeronauții și tehnicii, formau „Corpul aeronauților permanenți”. Foarte important era și faptul că prin textul legii se introducea acordarea brevetelor de piloți militari, fiind stabilite două clase de brevete: brevetul de pilot și brevetul de pilot superior.

Cu acest prilej a fost inaugurată Sala de Tradiții militare din cadrul comandamentului Statului Major al Forțelor Aeriene, un spațiu dedicat păstrării și valorificării istoriei și identității armei aerului.

Șeful SMFA, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a acordat sopranei Felicia Filip însemnul Forțelor Aeriene Române drept recunoștință pentru apropierea sa de aviația militară română

Statului Major al Forțelor Aeriene. Această dată marchează momentul fondator din 1913, când „Legea de organizare a Aeronauticii Militare” a pus bazele unei arme de sine stătătoare și, ulterior, a unei categorii de forțe ale Armatei României.

Adoptată după consultarea piloților Școlii Militare de Pilotaj de la Cotroceni și votată de Parlamentul României, legea a instituit Serviciul de aeronautică militară, cu misiuni clare: studierea și utilizarea aparatelor de navigațiune, organizarea și mobilizarea structurilor și instruirea personalului navigant și tehnic.

Prin acest act, aeronautica militară română s-a constituit nu doar într-o structură, ci a primit o identitate. Pentru prima dată, personalul navigant era recunoscut ca atare, iar acordarea brevetelor de pilot militar devenea o consacrare oficială a unei profesii aflate atunci la început de drum, dar destinată să devină esențială pentru securitatea națională.

CEREMONIA – ÎNTRE SOLEMNITATE ȘI CONTINUITATE

Momentul inaugural al Sălii de Tradiții a avut loc în cadrul ceremoniei dedicate aniversării

a 113 ani de la înființarea Aeronauticii Militare și Zilei SMFA, desfășurată la sediul comandamentului, în prezența șefului SMFA, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi.

Evenimentul a inclus acordarea unor distincții onorifice, recunoscând profesionalismul și contribuția celor implicați în îndeplinirea misiunilor specifice. În acest context, Sala de Tradiții a fost mai mult decât inaugurată – a fost „activată” ca spațiu viu, destinat nu doar conservării trecutului, ci și inspirării viitorului.

O SALĂ, O IDENTITATE, UN ANGAJAMENT

Sala de Tradiții Militare a SMFA nu este un muzeu în sens clasic. Este un spațiu de reflecție și continuitate, unde fiecare obiect devine o lecție, iar fiecare lecție un angajament.

Aici, trecutul nu este static, ci respiră prin poveștile celor care au zburat înaintea noastră. Este locul în care uniforma militară capătă o greutate simbolică, iar misiunea zilnică se înscrie într-o linie neîntreruptă de profesionalism și sacrificiu.

Pentru personalul Forțelor Aeriene, această sală este o oglindă a identității. Pentru cei aflați în trecere, este o invitație de a înțelege că dincolo

de tehnologie și misiuni există o moștenire construită cu perseverență, curaj și viziune.

Implicarea Muzeului Național al Aviației Române în realizarea acestui proiect reflectă o abordare coerentă a valorificării patrimoniului în sprijinul identității instituționale.

„Sala de Tradiții Militare a Statului Major al Forțelor Aeriene reprezintă o integrare directă a patrimoniului aeronautic în mediul operațional, ne-a declarat comandorul Mihai Pena, directorul Muzeului Național al Aviației Române. Prin acest demers, asigurăm accesul permanent al personalului la repere istorice fundamentale ale armei aerului. Este o investiție de suflet în consolidarea culturii organizaționale și în formarea profesională a militarilor. Tradițiile Forțelor Aeriene trebuie cunoscute, asumate și duse mai departe cu responsabilitate”, subliniază comandorul Pena.

În definitiv, Sala de Tradiții devine un adevărat „hangar al memoriei”, în care istoria nu stă la sol, ci continuă să zboare, purtată mai departe de fiecare generație care își asumă, cu onoare, misiunea sub culorile cerului.

**Text: Adrian Sultănoiu
Foto: Adrian Sultănoiu, Alexandru Nițu**

Fiecare exponat este o ancoră în timp, iar împreună formează un univers de repere care ghidează identitatea profesională a celor care poartă astăzi uniforma de culoarea cerului

CONVOCARE DE SPECIALITATE A PSIHOLOGILOR DIN FORȚELE AERIE – UN PAS IMPORTANT PENTRU CONSOLIDAREA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE

În perioada 8–11 iunie, la Academia Forțelor Aeriene, s-a desfășurat convocarea de specialitate a psihologilor din structurile Forțelor Aeriene Române, un eveniment dedicat dezvoltării profesionale, schimbului de experiență și consolidării cooperării între specialiștii din domeniul asistenței psihologice militare. Activitatea a reunit psihologi militari din cadrul Forțelor Aeriene, alături de invitați și reprezentanți al unor importante structuri ale Armatei României: Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii, Comandamentul Logistic Întrunit, Forțele Navale Române, Direcția Personal și Mobilizare din Statul Major al Apărării și Comandamentul Apărării Cibernetică. Prezența acestora a oferit participanților oportunitatea de a aborda, din perspective complementare, provocările și particularitățile activității psihologice în diferitele domenii de responsabilitate ale armatei.

În cadrul convocării au fost abordate teme privind asistența psihologică a personalului militar, dezvoltarea profesională continuă, armonizarea practicilor de specialitate și eficientizarea serviciilor oferite personalului Armatei României. De asemenea, participanții au analizat provocările actuale din domeniul resurselor umane și al sprijinului psihologic, în contextul transformărilor mediului operațional și al noilor cerințe generate de misiunile desfășurate în țară și în teatrele de operații.

Un moment de interes deosebit în programul activității l-a constituit prezentarea cu tema „Sprijinul familial acordat personalului militar participant la acțiuni militare – analiză comparativă între România și statele membre NATO”. Expunerea a evidențiat importanța mecanismelor instituționale de sprijin pentru familiile militarilor aflați în misiuni, precum și rolul acestora în menținerea echilibrului psihologic și a capacității operaționale a personalului.

Prezentarea a oferit o perspectivă comparativă asupra programelor și măsurilor implementate în România și în alte armate aliate, evidențiind bune practici în domeniul consilierii familiale, asistenței sociale,

comunicării cu familiile și sprijinului acordat pe durata desfășurării misiunilor și după revenirea personalului în țară.

Pe parcursul convocării, participanții au avut posibilitatea să împărtășească experiențe profesionale, să dezbată studii de caz și să identifice măsuri menite să contribuie la creșterea calității serviciilor de asistență psihologică și socială oferite personalului militar și familiilor acestuia.

Prin tematica abordată și prin participarea reprezentanților mai multor structuri ale Armatei României, activitatea a demonstrat importanța cooperării interinstituționale și a abordării integrate a problemelor care vizează bunăstarea personalului militar.

Convocarea s-a încheiat cu formularea unor concluzii și recomandări orientate către dezvoltarea continuă a serviciilor de sprijin psihologic și social, în beneficiul militarilor și al familiilor acestora, armonizarea practicilor de lucru, dezvoltarea profesională a personalului și consolidarea cooperării între structurile Armatei României.

Maior psiholog Clara Maria Neacșu

EXPERIENȚĂ EDUCATIVĂ LA BAZA 57 AERIANĂ

La jumătatea lunii aprilie, Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” a primit vizita unui grup de cercetași din cadrul mișcării internaționale Armata Salvării, în contextul unui eveniment organizat de partenerul american dislocat în bază.

Tinerii au avut parte de o experiență educativă deosebită, familiarizându-se într-un mod aplicat cu mijloacele tehnice utilizate în misiunile încredințate, precum și cu viziunea și rolul NATO în menținerea securității colective. Vizita a avut și un puternic rol formativ, contribuind la înțelegerea importanței fundamentale a instituției Armatei și a impactului esențial pe care aceasta îl are în protejarea comunității. Pe parcursul activităților, participanții și-au exprimat patriotismul și dorința de a se implica activ și responsabil în viața civică, demonstrând un interes real pentru valorile cetățenești și spiritul de responsabilitate față de societate.

Sursa: Baza 57 Aeriană

„Dacă ești primul din clasa ta atunci înseamnă că locul tău nu e acolo”

Comandorul Valentin Naidin a fost, de-a lungul carierei sale, un aviator care și-a luat meseria în serios. Instructor șef zbor în cadrul Structurii executive a Autorității Aeronautice Militare Naționale din Statul Major al Forțelor Aeriene, a acumulat peste 5.100 de ore de zbor într-o carieră în care a zburat diverse tipuri de aeronave, a executat misiuni și roluri pe care puțini le strâng într-o singură viață profesională. O carieră care confirmă crezul enunțat în titlu și care l-a ghidat de-a lungul activității sale.

„Văru”, așa cum îi spun cei ce îl îndrăgesc, nu a pornit direct spre zbor. Între 1982 și 1984 a urmat Liceul Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova, treapta I. A continuat, surprinzător pentru traiectul pe care îl știm azi, la Școala profesională a Liceului Industrial de Chimie din Făgăraș (1984-1986) unde a obținut calificarea de operator chimie organică, iar între 1986 și 1989 a urmat cursurile treptei a II-a la seral în același liceu și a absolvit examenul de bacalaureat.

A optat pentru aviație, spune el, din curiozitatea pentru zbor – și din convingerea, care l-a însoțit în toată cariera, că locul lui era mai sus indiferent de unde pornise. Între 1989 și 1993 a urmat Școala Militară de Ofițeri de Aviație „Aurel Vlaicu” de la Boboc – locul unde cerul a încetat să mai fie fundal și a devenit destinație. Specializarea de navigator de bord nu a fost planificată. A început cursurile la clasa de piloți, dar în anul IV probleme vestibulare provocate de zborul acrobatic l-au dus la navigatori. Nu a tratat-o ca pe o înfrângere, ci a învățat că traiectul nu e întotdeauna cel calculat pe hartă înainte de decolare. Cu timpul, a adăugat studii universitare și postuniversitare: Ingineria Mediului la București, Managementul Resurselor Umane la Academia de Studii Economice, cursuri în structuri NATO și la Academia de Înalte Studii Militare. Un om care nu s-a oprit din învățat pentru că știa că aviația nu iartă stagnarea.

A zburat pe IAR-823, IAK-52, L-39, HONG-5, AN-24, AN-26, AN-30 și C-130 Hercules, variantele B și H. Fiecare tip a cerut alt instinct, altă atenție, alt mod de a citi aerul. Dintre toate, HONG-5 i-a rămas în suflet ca un avion „mai macho”, fiind folosit pentru bombardament

clasic, cercetare fotografică și tractarea țintelor aeriene.

În 1998, la Baza 90 Transport Aerian, a trecut la aviația de transport cu AN-26, apoi pe AN-24. Odată cu introducerea C-27 Spartan, tranziția spre C-130 Hercules a venit firesc – autonomie mai mare, performanțe superioare, alt mod de a planifica misiunile. Există aeronave cu care zbori și aeronave în care te simți acasă, iar Hercules a fost, pentru el, din a doua categorie. Când familia AN a revenit în exploatare, s-a întors pe AN-26, „prima iubire” cum îl numește, apoi pe AN-30, activând pe ambele platforme până la ultimul zbor, efectuat cu C-130 Hercules. Pe parcurs a obținut calificarea de instructor pe C-130, AN-26 și AN-30.

Misiunile nu au lipsit: poduri aeriene în Moldova în perioada inundațiilor, rute prin Ankara, Bagdad, Al Kut, Talil și Baku, misiuni în Afganistan cu decolări și aterizări noaptea și vânt lateral la limita valorilor admise, extracția refugiaților din Libia. O amintire aparte rămâne survolul sediului NATO de la Bruxelles, la bordul unui Puma SOCAT – pentru un aviator format pe aripă fixă, o experiență ieșită din rutină, descrisă de el ca un zbor „la înălțimea etajului IV de la bloc”.

Față de tehnologia modernă a păstrat o poziție clară: digitalul ajută, dar nu înlocuiește pregătirea, iar un navigator trebuie să poată reveni oricând la metodele clasice de orientare și calcul. Printre instructorii care l-au marcat se numără comandorul (r) Vasile Coman, cu îndemnul „Pregătește fiecare zbor ca și cum ar fi primul”, și comandorul (r) Petrică Cionca: „Să nu te duci cu avionul unde nu ai fost înainte cu 10 minute cu mintea.”

Mesajul său pentru tineri este la fel de direct: „Trebuie fixate obiective în viață, nu complacere într-o situație caldă-plafonatoare.”

La 5 iunie 2026, comandorul Valentin „Văru” Naidin a efectuat ultimul zbor din carieră și a trecut în rezervă, la limita de vârstă, pe 26 iunie. Dosarele s-au închis, uniformă și-a găsit locul ei, carnetul de zbor s-a depus la loc de cinste.

Dar pentru un om care a trăit prin zbor, care a văzut cerul înainte să citească harta, trecerea în rezervă nu înseamnă aterizarea finală.

Înseamnă doar că nu mai e în cabină împreună cu echipajul, dar ochii continuă să urmărească orice siluetă care taie cerul, urechile prind zgomotul unui motor la altitudine, și ceva în piept se strânge la vederea unui avion care dispare în nori. Cerul nu se uită și nu se abandonează. El rămâne acolo, sus, exact acolo unde l-a găsit prima dată; și unde, în toate zilele care urmează, îl va căuta din nou.

Zbor lung și CER SENIN, domnule comandor!

**Text: Adrian Sultănoiu
Foto: Radu Postelnicu**

Final de misiune la aproape 56 de ani

În data de 20 aprilie a avut loc ceremonia de trecere în rezervă a comandurului George-Mihail Zamfirescu, locțiitorul comandantului Bazei 86 Aeriană.

După un jurământ rostit la o vârstă fragedă, când a ales drumul unui liceu militar, și-a câștigat aripile în școala de aviație, devenind unul dintre cei mai longevivi piloți pe MiG-21.

A venit pe un aerodrom unde viața nu este deloc blândă și reușesc doar cei pasionați și devotați aviației. Cu timpul a devenit un mentor răbdător, exigent dar corect, care nu a format piloți, ci a modelat caractere.

După peste 40 de ani de când a îmbrăcat uniformă militară, nenumărate ore de zbor, și o viață petrecută în celula de alarmă, comandorul George-Mihail Zamfirescu, cunoscut de apropiați „Mișu”, poate rosti simplu, cu mândrie și respect: „Misiune îndeplinită”.

Sursa: Baza 86 Aeriană

La ceas de bilanț și de recunoștință

La Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene Române a avut loc ceremonia de trecere în rezervă a comandorului Dumitru David, loțiitor al comandantului unității. Nu a fost un eveniment de protocol, a fost momentul în care o carieră construită zi după zi, în spatele scenei, a primit recunoașterea pe care o merită.

Parcursul său profesional este legat, fără puțință de tăgadă, de aviația militară, a fost susținut de o pregătire temeinică, bazată pe studiile și cursurile de carieră și de specializare absolvite, încadrând diverse funcții ocupate la Baza 57 Aviație și la Baza 90 Transport Aerian. Începând din anul 2017 și-a legat destinul de Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene, ajungând, din anul 2019, loțiitor al comandantului Bazei 91 Logistică. De-a lungul anilor, profesionalismul său a fost prin distincțiile primite (Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene, Emblema de Onoare a Logisticii, Emblema de Onoare a Statului Major al Apărării) nu ca recompense formale, ci ca o confirmare a faptului că și-a luat în serios fiecare responsabilitate.

Loțiitorul pentru resurse al Statului Major al Forțelor Aeriene, comandorul Cristian Pătrașcu, a spus direct ce a însemnat această carieră: „Trecerea în rezervă a comandorului Dumitru David înseamnă încheierea unei etape valoroase, dar și confirmarea unei vieți profesionale trăite cu seriozitate și respect față de uniformă”. Comandantul Bazei 91 Logistică,

colonel Augustin Șperilă, a adăugat ce știe cel mai bine – cum a arătat omul în fiecare zi de lucru: „Prin felul său de a lucra și de a fi alături de colectiv, comandorul Dumitru David a contribuit la coerența și stabilitatea unei echipe care a știut mereu să răspundă cu responsabilitate. Au contat foarte mult calitățile morale ale sale, pe care le regasesc și la dumneavoastră: integritate, spirit de prevedere, respect și conștiinciozitatea de a face ca lucrurile să meargă până în ultima zi ca militar.”

Comandorul David, „Nea Mitică”, așa cum îi spun cei apropiați, a răspuns cu același echilibru și căldură care l-a definit: „Atunci când îmbraci uniforma militară nu prea știi direcția în care mergi, dar știi foarte bine cu cine te însoțești și abia la final de carieră știi unde ai ajuns. Abia atunci trebuie să mulțumești tuturor celor care te-au îndrumat și ajutat. Mulțumesc celor ce mi-au însoțit cariera, alături de care am lucrat, pentru că fiecare etapă a acestei cariere a fost clădită prin încredere, muncă și oameni deosebiți.”

Ceremoniile de acest fel sunt, de obicei, despre cifre – ani de serviciu, funcții, distincții. Aceasta a fost, mai degrabă, despre oamenii care au lucrat cu el și care știu cel mai bine ce lasă în urmă. O prezență discretă, dar care a contat – felul acela de profesionist pe care o instituție îl observă mai ales când nu mai este.

Pensie lungă, domnule comandor!

Text și foto Adrian Sultănoiu

40 de ani sub semnul datoriei

Moment emoționant desfășurat în data de 4 iunie, la sediul Comandamentului Componentei Aeriene: după o carieră militară de peste 40 de ani, comandorul inginer doctor Ștefan-Daniel Cotigă a spus „La bun rămas” colegilor, comandanților, unității și Forțelor Aeriene Române.

După absolvirea Liceului Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova în anul 1987, cariera ofițerului a continuat prin urmarea cursurilor

Academiei Tehnice Militare „Ferdinand I” București și, din 1993, prin repartizarea în funcția de șef atelier reparații și modernizări la Regimentul 49 Aviație Vânătoare-Bombardament, aceasta a căpătat valențe mereu pozitive și cu argumente în dezvoltarea personală și profesională.

Astfel, am reținut elemente precum încadrarea unor funcții specifice domeniului ingineresc: șef Secție exploatare aeronave în cadrul Bazei 49 Aviație Vânătoare-Bombardament, șef Sector Tehnic la Depozitul 202 Mixt, șef Birou planificare sprijin logistic și șef Birou sprijin H.N.S. la Statul Major al Forțelor Aeriene și, din 2023 până astăzi, loțiitor pentru sprijin al șefului de stat major la Comandamentul Componentei Aeriene. Pentru desăvârșirea pregătirii, a urmat cursurile de masterat ale Academiei Tehnice Militare, specialitatea „Ingineria sistemelor de aviație”, absolvite în anul 2002, iar în anul 2020 a obținut titlul de doctor în „Științe Militare” conferit de Universitatea Națională de Apărare „Carol I”.

Comandorul Ștefan-Daniel Cotigă a îndeplinit, în perioada 2020-2023, funcția de

comandant al Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”.

În cei peste 40 de ani dedicați uniformei și valorilor militare, ofițerul a obținut numeroase decorații și titluri onorifice, din care amintim: Semnul Onorific „În Serviciul Patriei”, Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene, Emblema de Onoare a Logisticii, Emblema de Onoare a Statului Major al Apărării.

La momentul despărțirii, vizibil emoționat, comandorul Ștefan-Daniel Cotigă a ținut să mulțumească tuturor colegilor și comandanților cu care a avut onoarea să servească sub jurământul militar, menționând că succesul carierei sale li se datorează, în mare măsură, acestora.

Mulțumim și noi, domnule comandor, pentru devotamentul și profesionalismul demonstrate în îndeplinirea misiunilor încredințate, și vă asigurăm de respectul nostru deplin!

Cer senin și cât mai multe realizări alături de familie!

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

Batalionul 111 Rachete Sol-Aer „Voievodul Mihai” la 65 de ani de existență

Batalionul 111 Rachete Sol-Aer „Voievodul Mihai”, din componența Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu”, a marcat împlinirea a 65 de ani de existență prin organizarea unei activități aniversare.

Evenimentul a oferit cadrul necesar pentru evocarea tradițiilor unității, pentru exprimarea recunoștinței față de cei care au contribuit la dezvoltarea acesteia, dar și pentru evidențierea capacității de execuție a misiunilor încredințate. Festivitatea s-a desfășurat în prezența reprezentanților Statului Major al Forțelor Aeriene, a comandantului Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu”, însoțit de personal din comandamentul brigăzii, a loțiitorului comandantului Garnizoanei Târgoviște și a comandantului Batalionului 114 Rachete Sol-Aer. De asemenea, au participat și parteneri instituționali locali, precum comandantul Detașamentului de Pompieri Titu, reprezentanți ai administrației publice din orașul Titu și comuna Lungulețu, și conducerea Liceului Teoretic „I.C. Vissarion”.

Activitatea a reunit foști comandanți ai batalionului, alături de cadre militare și soldați gradați profesioniști în rezervă, care, prin dedicarea și experiența lor, au contribuit la menținerea prestigiului unității în cadrul Forțelor Aeriene Române.

Momentul aniversar a constituit un prilej de evocare a principalelor repere din istoria unității. Înfăințat în anul 1961, Batalionul 111 Rachete Sol-Aer „Voievodul Mihai” a parcurs etapele de transformare și dezvoltare ale armei rachete și artilerie antiaeriană, adaptându-se permanent cerințelor impuse de mediul de securitate națională și de transformările survenite la nivelul Forțelor Aeriene. De-a lungul celor șase decenii și jumătate de existență, personalul unității a participat la numeroase activități de instruire, exerciții și evaluări operaționale, contribuind la realizarea capacității de apărare aeriană a României și la îndeplinirea obligațiilor asumate, atât în cadrul structurilor naționale de securitate colectivă, cât și în cadrul Alianței Nord-Atlantice. În semn de apreciere pentru contribuția adusă la dezvoltarea și afirmarea unității, au fost

acordate plachete aniversare foștilor comandanți ai Batalionului 111 Rachete Sol-Aer, dar și comandantului Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer. Distincții aniversare au fost înmânate, de asemenea, reprezentanților Statului Major al Forțelor Aeriene și loțiitorului comandantului Garnizoanei Târgoviște.

În cadrul ceremoniei au fost conferite diplome de excelență militarilor care s-au evidențiat prin rezultate deosebite în activitatea profesională, prin modul de îndeplinire a atribuțiilor și prin contribuția adusă la realizarea obiectivelor și misiunilor unității. Activitatea s-a încheiat cu desfășurarea unui exercițiu demonstrativ cu tehnica din înzestrare, în care au fost prezentate capabilități de luptă ale structurii.

La mulți ani Batalionului 111 Rachete Sol-Aer „Voievodul Mihai”! La mulți ani tuturor celor care au servit această unitate! La mulți ani celor care o servesc cu onoare!

Text: Cătălin Guțu,

foto: Batalionul 111 Rachete Sol-Aer, Cătălin Guțu

89 de ani de la înființarea Flotilei 1 Vânătoare

În data de 1 aprilie s-a desfășurat ceremonia militară organizată cu prilejul împlinirii a 89 de ani de la înființarea Flotilei 1 Vânătoare, ale cărei tradiții și istorie sunt duse mai departe, în prezent, de către Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”.

În cadrul ceremoniei, s-a dat citire istoricului Bazei 57 Aeriană, iar personalul care și-a exercitat în mod exemplar atribuțiile de serviciu a fost recompensat cu certificate de apreciere, înmânate de comandantul Bazei 57 Aeriană, comandor Gabriel Goagă.

Ziua unității este, în același timp, o recunoaștere a profesionalismului, disciplinei și respectului față de valorile fundamentale ale aviației - INTEGRITATE, TENACITATE, DEVOTAMENT - precum și față de moștenirea istorică a înaintașilor.

La mulți ani, Bazei 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”! Cinstite tradiții și excelenței pe care le perpetuați zi de zi și tuturor celor care contribuiți la istoria ei!
Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin

Cantacuzino” este continuatoarea istoriei și tradițiilor de luptă ale Flotilei 1 Vânătoare, înființată la 1 aprilie 1937 pe aerodromul Pipera, prin Înaltul Decret Regal nr. 3189.

Sursa: Baza 57 Aeriană

12 mai – Ziua Internațională a Asistenților Medicali

Ziua de 12 mai este ziua în care celebrăm asistenții medicali - oamenii în halate albe care aleg zi de zi să acorde ajutor medical pacienților și să aline durerea acestora cu dăruire, profesionalism și empatie.

„Singura modalitate prin care poți face lucruri extraordinare este să iubești ceea ce faci”, a spus plutonierul major Elena Călin, asistent medical militar în cadrul Detașamentului de Căutare-Salvare (SAR) din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni.

Plutonierul major Elena Călin este un Om pentru Oameni, croită să-și ajute semenii, contribuind alături de întreg echipajul medical constituit pentru misiuni umanitare la salvarea de vieți omenești, implicându-se cu empatie, profesionalism și dedicare, punând în slujba pacienților cunoștințele dobândite în stagii de pregătire medicală și priceperea acumulată în practica profesională, acționând prompt în situații critice în cadrul misiunilor reale de evacuare medicală - MEDEVAC și de extragere a populației din zone greu accesibile.

Elena Călin este însoțitor sanitar de bord, specializată în „Misiune Ready”. Experiența sa profesională înseamnă peste 1000 de ore de zbor, desfășurate în cadrul misiunilor operative, executate pe aeronavele C-27 J Spartan, IAR-330 Puma și C-130 Hercules, fapt ce i-a consolidat experiența în domeniul medical și capacitatea de a interveni rapid în

condiții dificile pentru a oferi îngrijiri medicale chiar și în cele mai solicitante medii, fiind un sprijin esențial pentru echipa din care face parte și pentru fiecare pacient aflat în nevoie.

Ambițioasă și empatică, plutonierul major Elena Călin ne-a spus: „Îmi place să ajut și să-mi îndeplinesc obiectivele. Sunt mândră că am făcut parte din detașamentul de patru elicoptere IAR-330, în cadrul Operației EUFOR ALTHEA, rotația a 3-a din Bosnia și Herțegovina.

O misiune militară în care implicarea și munca în echipă s-au împletit cu experiența și cunoștințele pe care le-am acumulat de-a lungul timpului, o misiune în care mi-am făcut datoria pentru țară și care mi-a adus mari satisfacții profesionale”.

„Alege să faci bine și să salvezi vieți” este motto-ul și îndemnul asistentei Elena Călin pentru tinerii care vor să îmbrățișeze profesia de asistent medical. „O profesie care necesită lucrul în echipă, o profesie în care nu se admit greșeli, o profesie practică cu atenție, răbdare și competență în slujba oamenilor și a sănătății”.

Astăzi, le mulțumim asistenților medicali din Baza 90 Transport Aerian Otopeni pentru responsabilitatea și grija acordată pacienților urându-le: „La mulți ani în slujba sănătății și a vieții!”

Text: Lăcrămioara David, foto: Lorena Adelina Niță

Comandamentul Componentei Aeriene: 76 de ani de istorie, credință și excelență militară

Vineri, 29 mai, Comandamentul Componentei Aeriene (CCA) a celebrat 76 de ani de existență, în cadrul unei ceremonii militar-religioase. Devenită deja o tradiție, activitatea a avut și alte două componente de importanță: Hramul Bisericii „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, patronii spirituali ai unității, dar și un moment pentru recompensarea devotamentului și profesionalismului personalului CCA.

În prezența locțiitorului pentru Operații și instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general de flotilă aeriană Ciprian Marin, a Preasfințitului părintele Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar Patriarhal, a reprezentanților autorităților locale, foștilor comandanți ai Comandamentului Componentei Aeriene, rezerviștilor și a altor invitați, au fost conferite Emblema de Merit „În Serviciul Armatei României” clasa a III-a, Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene,

plachete aniversare și diplome de merit. Comandantul Comandamentului Componentei Aeriene, general de flotilă Ioan Mischie, a fost decorat cu Emblema de Onoare a Comandamentului Forțelor Întrunite, medalia fiind înmănată de comandantul structurii, generalul-maior Valerică Vrăjescu. Soborul de preoți condus de părintele Varlaam a efectuat un Te Deum de mulțumire pentru binefacerile ce se revarsă asupra personalului CCA și o slujbă de pomenire pentru toți eroii neamului la Troița închinată acestora, din incinta unității.

Defilarea detașamentului de cadre și salutul adresat invitaților au încheiat sărbătoarea Comandamentului Componentei Aeriene - moment de satisfacție profesională a respectării tradițiilor militare, de însuflețire creștină, dar și de satisfacție personală și colectivă pentru îndeplinirea misiunii unității.

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

Pași în carieră - etică, standarde, responsabilitate

Pentru locotenentul Alina-Gabriela Sălăjan opțiunea pentru o carieră militară s-a conturat în perioada liceului, decizia venind firesc, odată cu terminarea acestuia, prin înscrierea, admiterea și urmarea cursurilor Institutului Medico-Militar din București: „Am luat această hotărâre fiind ferm convinsă că fac pasul spre o carieră care va însemna un drum ascendent, în care voi regăsi valori precum datoria, disciplina și responsabilitatea față de comunitate, un drum pe care îl urmez și astăzi”.

Alegerea unei structuri din cadrul Forțelor Aeriene Române a venit la fel de firesc, ofițerul recunoscând categoria de forțe ca una bine ancorată în îndeplinirea misiunilor ordonate la standardele profesionale și tehnice dorite. „În plus, am considerat că reprezintă și o oportunitate de dezvoltare profesională, prin asimilarea de noțiuni specifice medicinii aeronautice și exercitarea profesiei într-un cadru cu standard înalt de exigență. Apreciez mult și colectivul pe

care l-am descoperit la Comandamentul Componentei Aeriene, un grup care funcționează în baza unor relații de respect și încredere reciprocă, care mă ajută la desfășurarea, în mod corect, a activității compartimentului medical pe care îl conduc”, declară tânărul ofițer. Dotarea logistică, cadrul organizat și protocoalele existente vin să argumenteze planificarea și executarea procesului medical, în condiții de siguranță și eficiență.

„Viitorul sună bine, în ceea ce privește activitatea medicală din cadrul Comandamentului Componentei Aeriene. Fundamental, consider că și în mediul militar, principiile exercitării actului medical sunt aceleași: sinteză diagnostică și terapeutică, respectarea principiilor medicale și angajamentul față de menținerea sănătății pacientului. Diferențele față de sistemul civil se datorează doar contextului instituțional și nu a actului medical în sine”, concluzionează locotenentul Alina-Gabriela Sălăjan.

Cu dorința sinceră de a asculta de sfaturile specifice și de a beneficia de expertiza practică a actului medical îi mulțumim pentru opțiunea de a fi prezentă în rândul personalului Comandamentului Componentei Aeriene și îi dorim să „țină aproape” și în viitor de valorile Forțelor Aeriene Române!

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

O aniversare de 40 de ani cu adevărat memorabilă, este, fără îndoială, despre oameni. Înseamnă generații întregi de piloți militari, mii de povești și același vis transmis mai departe. IAK-52 nu impresionează prin forța unui F-16 sau prin anvergura unui Spartan, dar reprezintă primul pas pe drumul către cariera de pilot militar. Este emoția primului zbor, bucuria desprinderii de la sol și începutul unei pasiuni care prinde aripi

IAK-52 40 DE ANI ÎN SLUJBA ȘCOLII ĂRIPILOR ROMÂNEȘTI

La 18 aprilie 1986 pe aerodromul Focșani avea loc prima misiune de zbor a aeronavei IAK-52 avându-i la manșă pe maiorii Dumitru Răduță și Dumitru Sahlean.

Nu s-au sărbătorit doar 40 de ani de la intrarea în serviciu a IAK-ului 52. S-au sărbătorit începuturi.

Pentru mulți dintre piloți și nu numai, IAK-ul nu a fost un simplu avion.

A fost primul moment în care au înțeles ce înseamnă cu adevărat zborul.

Prima emoție. Prima teamă. Prima reușită.

În cabina lui s-au format reflexe, s-au construit caractere și s-au pus bazele unor cariere.

A fost locul unde greșelile au devenit lecții și unde fiecare oră de zbor a contat.

Astăzi, Baza Aeriană „Aurel Vlaicu” reprezintă acasă pentru avionul școală de producție românească, devenit un simbol al instruirii în zbor pentru zeci de generații de piloți militari.

Festivitatea dedicată celebrării celor patru decenii a reunit într-o atmosferă plină de emoție instructorii de zbor de ieri și de azi, personalul tehnico-ingineresc, fiind onorată de prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a

comandantului Comandantului Forțelor Întrunite, general-maior Valerică Vrăjescu, unul dintre primii elevi instruiți pe acest tip de aeronavă, și a directorului Fabricii de Avioane și Motoare Militare Bacău – domnul Dragoș Sfirlea.

În semn de apreciere și recunoștință pentru contribuția adusă, dedicare și profesionalism, comandantul Bazei Aeriene Boboc a oferit diplome de excelență și tablouri aniversare instructorilor prezenți la eveniment.

De asemenea, a fost ținut un moment de reculegere pentru cei plecați dintre noi și o rugăciune de mulțumire și binecuvântare la Biserica militară de pe platforma Boboc.

La încheierea survolului efectuat de escadrila IAK-52, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, s-a adresat celor prezenți:

„Nu pentru mine trebuia să vă ridicăți, ci pentru cei care sunt deja aici în civil. Instructori, piloți, ingineri și meșteri.

Aplauze pentru ei, pentru că lor li se datorează această sărbătoare. Ei au făcut totul posibil!”

La mulți ani IAK-52 și tuturor celor care își pun cunoștințele și pasiunea în slujba zborului! Cer senin !

Text: Gabriela Șerban

GENIȘTII AVIAȚIEI

Regimentul 70 Geniu Aviație „General-maior Gheorghe Teodorescu” este o structură militară despre care, poate, se vorbește mai puțin, dar fără de care activitatea Forțelor Aeriene nu s-ar putea desfășura la același nivel.

Dincolo de imaginea spectaculoasă a avioanelor și a misiunilor aeriene, există o componentă esențială aflată la sol: infrastructura. Drumuri de acces, platforme, bretele, zone tehnice, lucrări de întreținere și reparații, intervenții EOD, asigurarea mobilității și sprijinul de geniu, toate acestea fac parte dintr-un efort constant, discret și... tehnic.

Comandantul regimentului, colonel Mihai Răsboi, definește unitatea prin caracterul ei aparte: „Este o unitate unică! Specificul acesteia este dat atât de misiunile executate, cât și de dotarea adaptată cerințelor Forțelor Aeriene. Regimentul are structuri specializate pentru cercetări și determinări tehnice, pentru lucrări de întreținere și reparații curente ale pistelor de decolare-aterizare, prin betonare și asfaltare, dar și Grupul EOD al Forțelor Aeriene, capabil să intervină permanent, 24 de ore din 24, șapte zile din șapte”.

Pentru geniștii de aviație, pista nu este doar o suprafață de beton sau asfalt. Este elemental care permite continuitatea misiunilor aeriene. Locotenent-colonelul Silviu Tătaru explică foarte clar rolul regimentului: „Geniul, înainte de toate, este o armă de sprijin care asigură suportul necesar forțelor luptătoare. În cazul Forțelor Aeriene, această misiune capătă un specific aparte, pentru că mobilitatea unei structuri care are ca element definitoriu zborul depinde, paradoxal, de ceea ce se întâmplă la sol. Drumurile de acces, platformele și lucrările de aerodrom devin părți ale unei arhitecturi fără de care aviația nu poate acționa eficient. Pe linia sprijinului general, regimentul are și capacități pentru asigurarea alimentării cu apă și energie electrică, lucrări de mascare și deservirea punctelor de comandă, clădirilor și infrastructurii militare”.

Aceeași idee este întărită de locotenentul Laura Mazuru, comandant companie: „În teren, această misiune înseamnă refacerea unor drumuri, realizarea unor platforme, pregătirea unor zone de acces și intervenții rapide în situații care pot afecta funcționarea unei baze aeriene. Pentru noi satisfacția vine și din faptul că rămâne ceva în urma noastră”.

Pentru militarii Regimentului 70 Aviație Geniu, pregătirea nu este doar teoretică. Este muncă aplicată, în teren, cu utilaje, materiale, termene și responsabilități. Locotenent-colonelul Silviu Tătaru subliniază că ponderea practic-aplicativă a instruirii este considerabilă, tocmai pentru ca militarii să vadă rezultatul concret al muncii lor. Așa se formează deprinderile, se verifică echipa și se dezvoltă capacitatea de reacție în situații reale. Experiența internațională a contribuit și ea la dezvoltarea acestor capacități. Militari din regiment au participat la cursuri, conferințe și exerciții alături de parteneri NATO, inclusiv la Ramstein, în Germania, unde au fost analizate metode moderne de intervenție asupra infrastructurii de aerodrom. Acolo au observat modul în care partenerii acționează atunci când o pistă este atacată și trebuie reparată rapid, astfel încât fluxul aeronavelor să poată continua.

O componentă aparte a regimentului este Grupul EOD. Aici, responsabilitatea capătă o dimensiune specială, pentru că fiecare intervenție presupune risc, precizie și respectarea strictă a procedurilor. Plutonierul-adjutant Marius Turenschi, șef formațiune sprijin în cadrul Grupului EOD, spune că: „activitatea este riscantă, dar oferă și satisfacții. Presupune foarte multă adrenalină, stăpânire de sine, îndemănare, dar și rezultatele, cel puțin

până în acest moment, au fost pe măsură. Sunt foarte mândru că alături de colegii mei nu am avut niciun incident de la înființarea acestui grup. Pentru un specialist EOD, antrenamentul, cunoștințele și disciplina sunt esențiale. Avem măsuri de siguranță stricte, avem proceduri specifice pe care le urmăm cu sfințenie. Sunt Biblia noastră”, explică acesta.

Din aceeași zonă a experienței directe vorbește și plutonierul-major Victor Purcărea, operator EOD. Pentru el, această specialitate înseamnă emoție, responsabilitate și satisfacția de a neutraliza muniții periculoase. „La noi nu există loc pentru greșală, spune militarul, sintetizând una dintre regulile nescrise ale domeniului. După fiecare intervenție, cea mai importantă confirmare este întoarcerea acasă în siguranță: Cea mai mare satisfacție este că venim sănătoși acasă”.

Misiunile internaționale înseamnă, în primul rând, experiență pentru militarii Grupului EOD. Afganistanul a fost pentru unii dintre ei primul contact cu un mediu ostil, cu riscuri reale și cu presiunea intervențiilor asupra unor dispozitive improvizate. Kosovo reprezintă o altă etapă importantă, în care Grupul EOD al Forțelor Aeriene, sprijinit de Regimentul 70 Geniu Aviație, acționează împreună cu parteneri NATO. Acolo, militarii români au desfășurat misiuni reale, activități de pregătire și prezentări de tehnică, primind aprecieri din partea partenerilor.

Dincolo de tehnică, proceduri și dotări, Regimentul 70 Geniu Aviație este definit de oameni. De cei cu experiență, care transmit mai departe ceea ce au învățat, și de cei tineri, care intră într-o specialitate grea, dar plină de sens. Soldatul Victor Defta, aflat la început de drum, vorbește simplu despre alegerea sa: „Am vrut să vin în armată pentru că îmi place disciplina”. Lucrează pe buldozer, a învățat de la colegii mai vechi și spune că, la finalul unei misiuni, simte satisfacția lucrului bine făcut. Pentru el, unitatea este a doua casă, o familie mai mare. Regimentul este, pentru locotenent Laura Mazuru, locul în care a evoluat profesional și unde a învățat ce înseamnă o echipă unită. Plutonierul-adjutant Marius Turenschi, spune că Grupul EOD este a doua familie, iar pentru colonelul Mihai Răsboi regimentul reprezintă jumătate din cariera sa militară. „Iubesc unitatea, îmi plac oamenii, îmi plac provocările. Am ajuns la un nivel foarte bun de asigurare cu tehnică și personal. Suntem în măsură să ne îndeplinim misiunea și chiar sunt mulțumit de personalul și de dotarea pe care o avem în momentul de față”, spune comandantul.

Regimentul 70 Geniu Aviație nu se află mereu în prim-plan, dar activitatea lui se vede în fiecare bază aeriană, în fiecare pistă întreținută, în fiecare platformă reparată, în fiecare intervenție încheiată fără incidente. Este o unitate construită pe tehnică, disciplină și precizie, dar mai ales pe spirit de echipă. Acolo unde aviația are nevoie de sprijin la sol, geniștii de la Regimentul 70 Geniu Aviație sunt cei care pregătesc, repară și intervin, astfel încât misiunea să poată continua.

Text: Ioana Teșanu, foto: Eugen Mihai

Instruire CBRN-EOD

În perioada 2-12 iunie 2026, în Tabăra de instrucție Tărlungeni, s-a desfășurat convocarea de instruire CBRN-EOD, la care au participat specialiștii CBRN din cadrul Forțelor Aeriene Române.

Pe parcursul activității, militarii din unitățile subordonate Statului Major al Forțelor Aeriene au executat un exercițiu de instruire cu muniție chimică, având ca obiectiv perfecționarea deprinderilor și consolidarea capacității de răspuns în situații specifice domeniului CBRN-EOD.

Prin profesionalismul demonstrat, modul eficient de îndeplinire a sarcinilor și respectarea riguroasă a procedurilor specifice, participanții au confirmat un nivel ridicat de pregătire și capacitatea de a acționa în condiții complexe, contribuind la menținerea și dezvoltarea capabilităților operaționale ale Forțelor Aeriene Române.

Acronimul CBRN provine de la Chimic, Biologic, Radiologic și Nuclear (uneori extins la CBRN-E pentru a include și explozibili). Instruirea pe această componentă presupune învățarea tehnicilor de: detectare, identificare și monitorizare a substanțelor toxice, agenților patogeni sau materialelor radioactive; decontaminare a personalului, tehnicii și terenului afectat; utilizarea echipamentelor de protecție individuală avansate. Acronimul EOD provine din limba engleză (Explosive Ordnance Disposal) și se traduce prin Neutralizarea/Distrugerea Munițiilor Neexplodate. Instruirea pe această componentă include: identificarea, manipularea și neutralizarea dispozitivelor explozive improvizate (IED); asanarea teritoriului de muniție rămasă din timpul conflictelor; utilizarea roboților specializați și a costumelor de protecție anti-bombă.

Sursa: BIRP SMFA

Instruirea CBRN-EOD reprezintă un program complex de pregătire militară și de intervenție specializată care combină două domenii de o importanță critică pentru securitate și protecție: CBRN și EOD. Aceasta asigură pregătirea personalului pentru a face față celor mai periculoase amenințări. La ce folosește instruirea integrată CBRN-EOD? Atunci când un dispozitiv explozibil este combinat cu o substanță periculoasă, riscurile sunt uriașe.

Instruirea CBRN-EOD pregătește specialiștii să intervină în siguranță pentru:

- cercetarea zonei și prelevarea de probe în medii contaminate;
- dezamorsarea unui dispozitiv exploziv fără a declanșa dispersia substanțelor chimice sau radioactive;
- salvarea vieților omenești în scenarii de atac terorist sau accident industrial major.

Excelența în autodepășire

Un model de subofițer polivalent

Plutonierul adjutant Șeicamet Samir este încadrat în funcția de subofițer de stat major la biroul Sprijin Națiune Gazdă - HNS (Host Nation Support) din Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”.

Colegii săi îl caracterizează ca fiind o persoană empatică, sociabilă, altruistă, cu capacitatea de a motiva și încuraja, într-un mod armonios, echipa din care face parte. Comandanții săi îl descriu drept un militar exigent, dispunând de capacitate de efort susținută și de lucru în condiții complexe, cu o ținută etică deosebită.

Însă, dincolo de cuvinte, adevărata carte de vizită cu care plutonierul adjutant Șeicamet Samir se laudă este activitatea sa de zi cu zi. Astfel, în cadrul biroului HNS, participă activ la elaborarea acordurilor tehnice (Technical Agreement -T.A.) și declarațiilor de cerințe (State of Requirements-SOR), coordonează recunoașterile (Site Survey - SiSu) statelor aliate care își manifestă interesul de a disloca detașamente în cadrul bazei, precum și operațiunile vamale specifice și de trecere a frontierei.

Datorită spiritului de echipă și capacității de a lucra într-un mediu multinațional, în perioada 2007-2010 a fost desemnat ofițer de legătură aviație (Aviation Liaison Officer - ALO) pentru unitățile US Army dislocate cu elicoptere UH-60 la Baza 57 Aeriană în cadrul aplicațiilor de tip „ROTATION”. În baza experienței acumulate, a continuat să fie desemnat ofițer de legătură pentru o serie de exerciții precum Carpathian Summer - 2008, Black Sea Rotational Force - 2010/11/12 sau Operation Atlantic Resolve - South, demarat la începutul anului 2015. În perioada 2008 - 2015, a sprijinit Grupul 352 Operații Speciale, pe durata a douăsprezece exerciții. A avut, astfel, ocazia să interacționeze cu personal tehnic și aeronavigant din state precum: SUA, Franța, Germania, Italia, Turcia, Canada, specializat în exploatarea și operarea diferitelor tipuri de aeronave militare:

UH-60 A/L/M Blackhawk, CH-47 Chinook, AH-64 Apache, KC-130T sau C-9.

În perioada septembrie 2019 - mai 2020, și-a consolidat experiența profesională ca subofițer specialist procesare marfă și pasageri din formațiunea transport în cadrul detașamentului de patru elicoptere de transport IAR-330 Carpathian Pumas (MINUSMA - United Nation Multidimensional Integrated Stabilization Mission), din Mali.

În perioada 2016-2025, a acordat sprijinul națiunii gazdă pentru dislocarea/redislocarea a 25 de detașamente/rotații de Poliție Aeriană întărită - eAP, din state precum Canada, Germania, Marea Britanie, Italia, Spania și Finlanda.

Fiecare misiune încredințată și executată a reprezentat o sursă inestimabilă de lecții învățate, experiențe profesionale și de viață în

aceeași măsură, în urma cărora a devenit un profesionist în adevăratul sens al cuvântului. Activitatea profesională este dublată, în timpul liber, de o relaxare activă prin prisma pasiunilor sale. Astfel, pasionat de fotografie, geopolitică, geostrategie și istorie militară, a elaborat și publicat mai multe articole, însumând peste 200 de pagini publicate în diverse reviste de specialitate. Nici sportul nu îi este străin, fiind instructor calificat în domeniul natație, participând constant în timpul liber la competiții de alergare, probe de semimaraton și cros.

Plutonierul adjutant Șeicamet Samir reprezintă un model de subofițer polivalent, cu dorință constantă de autodepășire, creativ și cu o foarte bună capacitate de relaționare interumană.

Sursa: BIRP SMFA

Reprezentare internațională: Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” la evenimentele EMILYO și IMAF din Letonia

În perioada 25-29 mai 2026, o delegație a Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” a participat la Forumul Academic Militar Internațional 2026 (iMAF) și la cea de-a 70-a Întâlnire a Grupului de Implementare pentru Inițiativa Europeană a schimbului de tineri ofițeri (EMILYO), organizate la Academia Națională de Apărare a Letoniei (NDAL) din Riga.

Evenimentele au reunit reprezentanți ai instituțiilor militare de învățământ superior din Europa, cu scopul de a consolida cooperarea internațională în domeniul educației militare. Pe parcursul întâlnirii au fost abordate teme esențiale precum dezvoltarea programelor comune de studiu (Module Comune), mobilitățile cadrelor și ale studenților prin Erasmus+, digitalizarea procesului educațional, semestrul internațional în forțele aeriene, educația tehnico-științifică, precum și aspecte legate de amenințări hibride, securitate spațială, comunicare strategică și incluziune de gen. Totodată, dezbaterile din cadrul iMAF 2026 s-au concentrat pe teme de actualitate stringentă: lecțiile desprinse din educația ofițerilor în timp de război cu accent pe conflictul din Ucraina, implicațiile prezenței înaintate a NATO în Letonia și securitatea regională în zona Mării Baltice.

Participarea la aceste evenimente internaționale reflectă angajamentul academiei pentru perfecționarea continuă a procesului educațional, internaționalizarea programelor de studii și pregătirea ofițerilor pentru provocările operaționale actuale și viitoare.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”

De la specialitate, la leadership: lucrul în echipă, încredere și adaptare

Provocările încadrării funcției

Maistrul militar clasa I Bunea Adrian, maistrul militar de comandă în Regimentul 74 PATRIOT

Ocuparea funcției de maistrul militar de comandă nu făcea neapărat parte din planul sau perspectivele carierei mele, însă, tocmai presiunea încadrării acestei poziții, mă provoacă să investesc constant în dezvoltarea proprie, pentru a putea oferi serviciul convenit personalului din aria de responsabilitate.

Cariera mea a început ca operator în cadrul sistemelor de apărare antiaeriană cu baza la sol, evoluând natural spre mentenanță, parcurs care a culminat cu executarea celui mai înalt nivel de mentenanță la sistemele PATRIOT.

Anul 2023 a deturnat acest parcurs pe linia de specialitate, oferindu-mi o nouă perspectivă în carieră și anume încadrarea funcției de maistrul militar de comandă. Chiar dacă întreaga carieră am lucrat în echipe, am colaborat atât pe orizontală, cât și pe verticală cu diverși oameni sau structuri, acest lucru se întâmpla numai pe linie de specialitate, interacțiunile fiind limitate la un domeniu specific, uzitând un limbaj comun.

Odată cu încadrarea acestei funcții, am descoperit însă o lume diferită, în care nu mai evoluam cu aceeași lejeritate și pe care nu o mai stăpâneam la același nivel. Primele interacțiuni cu personalul din aria de responsabilitate din această poziție, aveau să pună suficientă presiune pe mine pentru a-mi concentra energia pe un domeniu nu neapărat diferit, ci situat anterior în plan secund, cel al leadershipului. Poziția în sine vine cu un pachet generos de provocări: plecând de la misiunea structurii și traducerea viziunii și intenției comenzii, până la problemele personale ale oamenilor, sunt de acoperit destule sfere.

În structura noastră, o provocare majoră a fost dată de media de vârstă. Fiind o structură relativ nouă, asimilând un număr mare de tineri absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ, am de gestionat oameni cu potențial ridicat, însă diferiți și care nu au fost șlefuiți pentru lucrul în echipă. Fiecare dintre ei încearcă să își lase amprenta la nivel individual și mai puțin în cadrul unor echipe complexe. Provocarea vine: cum faci să lucreze împreună oameni cu o personalitate puternică, la început de carieră și cu istoric diferit, provenind din medii diferite? Aici este foarte important de stabilit cadrul general. În armată, nu suntem indivizi, suntem o echipă. Rezultatul echipei va fi dat de media echipei, sau chiar de cel mai slab membru al echipei, nu de vârfuri. Eșecul unuia dintre membrii echipei poate atrage eșecul întregii

echipe. Este imperios necesar deci, ca fiecare să înceapă activitatea cu mentalitatea de lucru în echipă, de sprijin colegial, chiar dacă asta presupune să nu îți fie recunoscut oficial aportul personal și va fi creditată echipa din care ai făcut parte. Însă, echipa va ști. Această renunțare la interesul propriu, este o componentă definitorie în creșterea încrederii dobândite în organizație. Când vorbim de încredere, această ecuație presupune suma dintre credibilitate, cât de mult știu ceilalți că se pot baza pe tine și ușurința cu care oamenii îți pot dezvălui aspecte intime ale vieții (profesionale sau personale), totul împărțit la interesul propriu. În vreme ce pe celelalte le dezvoltăm în timp, renunțarea la interesul propriu reprezintă cel mai facil mod de a-ți crește nivelul de încredere în cadrul echipei și chiar al organizației.

De altfel, acesta este doar un pas, deoarece noi nu ne putem îngredi perspectivele. Activitatea noastră nu are finalitate. Mindset-ul de bază trebuie să fie către un efort neîntrerupt. Noi nu putem spune că am terminat. În realitate, am atins un obiectiv, am îndeplinit o sarcină, dar asta nu înseamnă că am terminat. Toți aceștia sunt doar pași către o continuă evoluție. Este un joc continuu, care nu îți lasă disponibilă varianta în care să te oprești. Ritmul și complexitatea activității noastre sunt situate pe un grafic exponențial, fără semne că ar încetini, ba chiar din contră. Contextul VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity) este real și are impact asupra activității pe toate nivelurile ierarhice.

Un alt aspect demn de menționat, este importanța identificării locului și rolului potrivit în cadrul echipei pentru fiecare om. Acel loc unde pe lângă punerea în valoare a atuurilor, îi va crea contextul și perspectiva de dezvoltare, astfel încât el să poată ajunge cea mai bună versiune a sa. Chiar dacă inițial ne putem ghida după o diagramă standard cum este CARE, echipele sunt dinamice și în continuă evoluție. Conform diagramei, avem creator - cel care își însușește instinctual creația; advancer - cel care va selecta din ideile propuse și o va alege pe cea mai potrivită; refiner - cel care va rafina produsul și îl va aduce la cea mai bună formă; executor - cel care va ști exact cum poate fi aplicat, pus în practică. Însă, nu este suficientă stabilirea locului în cadrul echipei, ci și monitorizarea evoluției echipei, pentru că în orice moment pot exista evoluții asimetrice în cadrul aceleiași echipe; deci, este un proces continuu.

Ca și primă concluzie, avem la dispoziție resurse noi, resurse cu un potențial ridicat, dar care este necesar să fie direcționate atent și eficient.

Un aspect de luat în calcul este cel generațional. Nicio generație nu va fi la fel ca precedenta. Trebuie să înțelegem deci, asemănările și deosebirile, vulnerabilitățile și punctele tari, pentru a găsi cel mai bun mod de acțiune. Chiar dacă generația actuală vine cu sete de cunoaștere, pare că vine fără repere solide și atunci este de datoria celorlalți de a-i învăța să investească pasiune în ce fac, de a-i învăța că nu este rușinos să îți recunoști limitele și că este sănătos să ceri și să oferi ajutor. Pot apărea cazuri în care soluția vine de unde te aștepti mai puțin. Tocmai de aceea, schimbul liber de informații fără a mai avea acele „bottleneck” în flux, este important. Ideea de centralizare a fluxului informatic este eliminată de ritmul de lucru, de complexitatea mediului în care evoluăm și de identificarea soluțiilor de către „end-user”, nu de liderul „know-it-all”. Chiar dacă în limba română nu are o traducere exactă, care să cuprindă cu adevărat înțelesul cuvântului, acel „empowerment” trebuie cultivat. Însă, cu condiția esențială de a oferi context. În sens contrar, putem ajunge în una din două situații: context fără empowerment va rezulta stagnare, empowerment fără context va genera haos, ambele fiind direcții de evitat.

În final, reziliența și adaptabilitatea sunt aspecte ce trebuie cultivate, dezvoltate, astfel încât să putem depăși obstacolele care se vor ivi și să găsim cele mai potrivite soluții în fața provocărilor complexe.

Maistrul militar clasa I Bunea Adrian, maistrul militar de comandă în Regimentul 74 PATRIOT

Locotenent Sebastian Alexa

Tinerii piloți ai Forțelor Aeriene Române se dezvoltă frumos, acumulează experiență atât în plan național, cât și internațional. În Baza 95 Aeriană „Erou Căpitan Aviator Alexandru Șerbănescu” din Bacău o nouă serie de apărători ai cerului vizează performanța.

Baza 95 Aeriană din Bacău este locul unde s-au format mulți piloți de vânătoare și elicoptere. Tinerii știu că drumul spre performanță este greu, plin de sacrificii, dar cu mari satisfacții. Se studiază, se zboară și este multă instrucție zilnică.

Locotenent Liviu Găvăneanu

CALEA CĂTRE PERFORMANȚĂ

Am revenit cu drag alături de membrii Escadrilei 952 Elicoptere SOCAT și am stat de vorbă cu doi tineri piloți.

Locotenentul Sebastian Alexa își aduce aminte cu plăcere și puțină nostalgie de primele sale zboruri pe aerodromul din Bacău. Pentru tânărul ofițer s-au schimbat destul de multe de atunci. Cel mai important de notat ar fi că a acumulat multă experiență bazată pe orele zburate, pe misiunile executate în țară sau în străinătate. Totul a prins contur și lucrurile se desfășoară la un nivel diferit acum.

Povestea sa începe în Focșani, unde a absolvit Colegiul Economic Mihail Kogălniceanu. A mers la Academia Forțelor Aeriene pentru admitere, neștiind la momentul respectiv că pentru arma piloți este nevoie de o vizită medicală. A dat admiterea pentru nenaviganți, dar nu a intrat. Nu a luat-o ca eșec, ci s-a dus un an la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene de la Boboc. În timpul anului respectiv s-a pregătit temeinic și a dat examenul următor din nou la academie.

Cu temele făcute și o vizită medicală luată pentru piloți de elicoptere, a intrat în academie. A absolvit în 2020 și s-a alăturat colectivului Escadrilei 952 Elicoptere SOCAT, din Baza 95 Aeriană Bacău. Ore de zbor acumulate are aproximativ 800, din care aproximativ 500 pe IAR-330 Puma și SOCAT. Este calificat pilot comandant zi-noapte și pilot zboruri tehnice.

„Aș putea să spun că misiunea care mă atrage cel mai tare și pe care aș putea s-o execut la nesfârșit este cea de personal recovery, ce implică foarte multe activități adunate într-una singură. Acestea are un spectru mai mare de acțiuni, de căutare-salvare, mai multe forțe implicate, inclusiv trageri.

Până în momentul de față, cea mai frumoasă experiență a fost și va rămâne cursul APROC din Spania. Am fost în 2022, ca observator. Eram tânăr învățăcel. Anul trecut, în 2025, am participat oficial în calitate de pilot în cadrul cursului, pentru misiunea de personnel recovery. Sigur va veni și timpul pentru o misiune internațională. Aștept viitoarele operații și provocări”, a declarat locotenentul Sebastian Alexa.

Una din cele mai provocatoare acțiuni din cariera de pilot a fost drumul către Spania, care a durat aproximativ trei zile. Zborul a trecut prin diverse zone, unele foarte frumoase, dar și foarte solicitante, cum ar fi cele muntoase. A avut parte de averse de ploaie și a trebuit să le ocolească.

„Tinerețea e un lucru bun în escadrila noastră, deoarece cumva există o atmosferă ușor degajată. Nu e nimic tensionat între noi. În schimb, asta nu ne absolvă de faptul că suntem constant în procesul de învățare și, în același timp, acesta implică multă responsabilitate. Nu contestăm faptul că tinerețea poate însemna puțină experiență. De asemenea, încercăm

să ne menținem la standardele escadrilei. Ele sunt ridicate și vor rămâne în continuare. La escadrilă am avut instructori foarte buni, care ne-au insuflat acest stil de viață, pe care dorim să îl ducem mai departe cu mândrie”, a specificat locotenentul Sebastian Alexa.

Locotenentul Liviu Găvăneanu are 27 de ani și este originar din județul Buzău. Baza Aeriană de la Boboc este foarte aproape de locurile sale natale. În zona de unde este el, cel mai des zburau elicopterele și sunetul specific al motoarelor de IAR-316 B Alouette i-a indus dorința pentru aviație. A absolvit Liceul Militar de la Breaza, promoție 2017, apoi au urmat Academia Forțelor Aeriene, promoție 2020 și repartitia în Baza 95 Aeriană. Are aproximativ 800 de ore de zbor, dintre care aproximativ 550 pe elicopterele IAR-330 Puma și SOCAT. În momentul de față este calificat pilot-comandant ziua și noaptea, pe toate categoriile de IAR-330.

De asemenea, a fost la exerciții NATO în Spania și Slovenia. Anul trecut a executat o misiune în Bosnia și Herțegovina, în cadrul rotației a II-a a Detașamentului Dacian Pumas. A avut ocazia să evolueze în carieră și, pe mai departe, speră să rămână în sprijinul escadrilei.

„Cel mai frumos zbor de până acum a fost traversarea Bosniei și Herțegovinei de la nord la sud. Există o vale superbă către Iablanica, unde verdele muntelui era într-un contrast perfect cu turcoazul și albastrul râului Neretva. Diferențele de culori între peisajele din România și Bosnia sunt foarte accentuate.

Cel mai provocator tip de zbor pentru mine îl reprezintă tragerile în condiții nocturne, în munți. Chiar am avut o experiență asemănătoare într-un poligon din Slovenia, aflat în proximitatea munților, în urma unei misiuni din 2023, cu trageri noaptea în formație cu două elicoptere.

La IAR-330 SOCAT îmi place cel mai mult că este un elicopter care poate face aproape orice din spectrul de misiuni și capacități pe care o astfel de aeronavă îl poate avea. Putem spune că este cumva un elicopter cu rol multiplu”, a spus locotenentul Liviu Găvăneanu.

Tânărul pilot consideră că are o foarte mare responsabilitate, dar cu ajutorul rigurozității și a seriozității nimic nu este imposibil în tot ceea ce face. Și-a dat seama că în toate categoriile de forțe, chiar dacă se pune accent mai mult pe experiență, oamenii tineri sunt promovați, cu foarte multe responsabilități pe umeri, dar ei reușesc să progreseze și să ducă la final activitățile.

„Dacă ar fi să dau timpul înapoi, am îndeplinit visul aceluia copil, Liviu de la 12 ani, care se uita după elicoptere vara. În momentul de față doresc să-mi aprofundez mai mult cunoștințele legate de aviație și, pas cu pas, să cresc în carieră și escadrilă”, a specificat locotenentul Liviu Găvăneanu.

Text: Lucian Irimia, foto: Lucian Irimia și arhiva CER SENIN

Exercițiul „RAMSTEIN FLAG 2026”

În perioada 8–19 iunie 2026, Forțele Aeriene Române au participat la exercițiul multinațional Ramstein Flag 2026, una dintre cele mai importante activități de instruire aeriană desfășurate sub comanda NATO. Exercițiul a reunit forțe și capacități aeriene din 18 state aliate și s-a desfășurat simultan în mai multe zone operaționale din Europa, de la nordul Norvegiei până în sudul Spaniei.

Organizat în cadrul activității de vigilență sporită Eastern Sentry, exercițiul a avut ca obiectiv consolidarea capacității de reacție și a interoperabilității forțelor aeriene aliate în scenarii complexe, caracterizate de un nivel ridicat de contestare a spațiului operațional. Activitățile de instruire au vizat integrarea apărării aeriene și antirachetă, perfecționarea schimbului rapid de informații, executarea operațiilor de tip Counter Anti-Access/Area Denial și dezvoltarea conceptului Agile Combat Employment, care presupune dispersarea rapidă a forțelor și operarea de pe locații alternative.

Pe lângă misiunile de zbor executate în mediul real, exercițiul a inclus și componente de instruire sintetică (instruire prin simulare), menite să completeze spectrul de scenarii operaționale și să ofere participanților posibilitatea de a exersa proceduri adaptate amenințărilor actuale. Această abordare a permis integrarea unui volum ridicat de forțe și mijloace într-un cadru de instruire comun, orientat spre creșterea nivelului de pregătire pentru misiuni de apărare colectivă.

Ramstein Flag 2026 a implicat peste 200 de aeronave și capacități aeriene aparținând statelor aliate și NATO, inclusiv aeronave de luptă, transport aerian, realimentare în aer, cercetare, supraveghere și recunoaștere, precum și platforme de avertizare și control aerian. Activitățile au generat zilnic peste 150 de ieșiri, desfășurate de pe mai mult de 20 de locații operaționale, inclusiv de pe sectoare de drum pregătite pentru operarea aeronavelor, în conformitate cu principiile Agile Combat Employment.

Contribuția Forțelor Aeriene Române a constat în participarea a două aeronave F-16 Fighting Falcon aparținând Escadrilei 48 Aviație Vânătoare din cadrul Bazei 71 Aeriană, dislocate în Lituania pentru întreaga perioadă a exercițiului. Echipajele românești au executat misiuni alături de partenerii aliați, urmărind dezvoltarea capacității de integrare în structuri multinaționale și perfecționarea procedurilor specifice operațiilor aeriene moderne.

Participarea la Ramstein Flag 2026 a evidențiat nivelul de pregătire și interoperabilitate al Forțelor Aeriene Române în cadrul structurilor NATO, precum și capacitatea acestora de a acționa într-un mediu operațional complex, alături de aliați. Totodată, prezența detașamentului românesc a contribuit la eforturile comune de consolidare a posturii de descurajare și apărare pe flancul estic al Alianței, reafirmând angajamentul României pentru securitatea colectivă și stabilitatea regională.

Surse: comunicate MAPN, BIRP SMFA, AIRCOM

Exercițiul „NEPTUNE STRIKE 26”

Participarea Forțelor Aeriene Române la cel mai amplu exercițiu maritim și aerian NATO din zona sudică a Alianței

Forțele Aeriene Române au participat cu aeronave de luptă F-16 la exercițiul multinațional NEPTUNE STRIKE 26 (NEST26), încheiat pe 30 aprilie 2026, desfășurat sub comanda Naval Striking and Support Forces (STRIKFORNATO), cu sediul la Oeiras, Portugalia. Exercițiul a acoperit atât flancurile sudic și sud-estic ale Alianței, cât și flancul nordic, testând capacitatea NATO de a proiecta forțe pentru o descurajare credibilă într-un mediu operațional complex și multidimensional.

NEST26 este a doua iterație a acestei activități de tip eVA (enhanced Vagility Activity – Activitate de Mobilitate Operațională Întărită), un concept NATO prin care forțele aliate exersează capacitatea de a se deplasa și de a opera rapid și flexibil pe întreg teritoriul Alianței, dincolo de granițele naționale și de limitele unui singur domeniu – aer, mare sau uscat.

În cadrul componentei aeriene a exercițiului, Comandamentul Aerian NATO (AIRCOM) a integrat, printre altele aeronave Typhoon ale Forțelor Aeriene Regale Britanice (deja dislocate în România în cadrul misiunii de Poliție Aeriană Întărită NATO) cu aeronavele F-16 ale Forțelor Aeriene Române. Operațiunile aeriene integrate au vizat alinierea tacticilor, procedurilor și dispozitivelor de comandă și control, astfel încât echipajele române și britanice să acționeze ca o forță unică și coezivă.

„În calitate de reprezentant al Forțelor Aeriene Române, am încadrat funcția de specialist operații aeriene din cadrul Joint Operations Centre (JOC) al comandamentului STRIKFORNATO, pe timpul desfășurării exercițiului multinațional NEPTUNE STRIKE 26. Participarea la acest exercițiu a reprezentat o provocare profesională deosebită, fiind prima activitate de asemenea amplasată la care am luat parte. Complexitatea mediului operațional, caracterizat prin integrarea forțelor din multiple domenii operaționale și desfășurarea unor misiuni reale de descurajare cu mijloace aeriene, navale și terestre, a impus un nivel ridicat de coordonare și sincronizare între structurile participante. În cadrul JOC, am contribuit la

monitorizarea și coordonarea activităților aeriene, participând la procesul de planificare și execuție a operațiilor întrunită. Participarea la acest exercițiu mi-a oferit oportunitatea de a lucra alături de profesioniști din numeroase state aliate și de a înțelege mai bine complexitatea operațiilor desfășurate în cadrul NATO. A fost o experiență extrem de valoroasă atât din punct de vedere profesional, cât și personal”, împărtășește din experiența sa, locotenentul Alexandru Apetrei, ofițer român.

Alături de avioanele celor două țări au operat, concomitent, aeronave din Albania, Bulgaria, Franța, Grecia, Muntenegru, Portugalia și Turcia.

„Faptul că eram deja dislocați în România în cadrul propriei noastre misiuni eVA, Eastern Sentry, ne-a oferit un nivel unic de eficiență. NEPTUNE STRIKE ne-a permis să ieșim din operațiunile de rutină și să ne antrenăm împreună împotriva unor provocări complexe, demonstrând că ne putem integra perfect cu omologii noștri în cel mai scurt timp”, a declarat un pilot RAF participant la exercițiu.

Operând în spațiul aerian internațional de deasupra Mării Negre, forțele aeriene aliate au menținut o prezență NATO vizibilă și continuă în regiune. Activitățile desfășurate contribuie direct la abordarea NATO de descurajare și apărare în toate direcțiile, o confirmare a faptului că Alianța rămâne vigilentă și capabilă să răspundă amenințărilor din orice direcție.

NEPTUNE STRIKE 26 a reunit grupuri de atac purtătoare de avioane, grupuri de asalt amfibie, forțe terestre, aeriene și maritime din întreaga Alianță, subliniind capacitatea NATO de a opera fără discontinuitate pe toate domeniile și dincolo de granițele naționale.

Alături de activitățile Eastern Sentry, Arctic Sentry și Baltic Sentry, NEPTUNE STRIKE face parte din rețeaua de exerciții eVA care acoperă întregul teritoriu aliat – pe mare, pe uscat și în aer –, reafirmând angajamentul celor 32 de națiuni membre față de apărarea colectivă și stabilitatea regională.

Surse: STRIKFORNATO, Comandamentul Aerian NATO (AIRCOM), Royal Air Force

România la „APROC 26”

Un reper românesc pe cerul Spaniei

Primăvara anului 2026 readuce în Spania emblema Forțelor Aeriene Române. Între 4 și 15 mai, două elicoptere IAR-330 PUMA SOCAT, aparținând Bazei 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” de la Câmpia Turzii și Bazei 95 Aeriană „Erou Căpitan Aviator Alexandru Șerbănescu” de la Bacău, alături de militari din cadrul Detașamentului de Căutare-Salvare prin Luptă, au decolat spre Baza Aeriană Albacete. Acolo, România a participat la cea de-a opta ediție a Air Centric Personnel Recovery Operatives Course 2026 – APROC 26, un reper al instruirii europene în domeniul recuperării personalului.

Singurul curs „live” dedicat exclusiv recuperării personalului

Organizat de Centrul European de Recuperare a Personalului și găzduit în acest an de Spania, APROC rămâne o activitate unică în Europa. Este singurul curs „live” dedicat exclusiv forțelor operative de recuperare a personalului, un cadru în care echipajele aeriene și structurile de extracție își perfecționează, în mod integrat, tehnicile de planificare și execuție a misiunilor în medii ostile.

Cursul urmărește, în același timp, formarea viitorilor comandanți ai misiunii de salvare și dezvoltarea unor capacități tactice compatibile cu standardele internaționale. Procedurile, terminologia și modul de lucru comun asigură coerența acțiunii într-un mediu întrunit și multinațional, unde fiecare detaliu contează.

Metodă, presiune, realism

APROC se bazează pe o metodologie riguroasă, în care sarcina, ținta, amenințările și tactica devin reperele fiecărui scenariu. După etapa teoretică, participanții intră într-un ritm susținut de zboruri simulate și secvențe aplicative, unde dificultatea crește treptat.

Scenariile reproduc fidel condițiile unui teatru de operații ostil: presiune constantă, factori de risc multipli și nevoia unor decizii rapide, corecte și perfect coordonate. În acest context, fiecare misiune devine un exercițiu de sincronizare între oameni, tehnică și proceduri.

România, prezență constantă și credibilă

Participarea din 2026 continuă o tradiție deja consolidată. Forțele Aeriene Române au debutat la APROC în 2022, când un detașament de la Bacău a executat o dislocare aeriană de aproximativ 3.000 de kilometri până în Spania – cea mai lungă misiune de acest tip pentru elicopterele IAR-330 SOCAT în acel context.

În 2023, România s-a numărat printre cele cinci națiuni care au dislocat active dedicate misiunilor de recuperare a personalului. În 2024, Baza 71 Aeriană Câmpia Turzii a continuat această linie, trimițând două elicoptere PUMA SOCAT, alături de structuri de la Bacău și de forțele de extracție ale Bazei 90 Transport Aerian Otopeni. Ediția din 2025 a adus cea mai amplă participare de până atunci, cu peste 550 de militari din 14 țări.

România a revenit la Albacete cu două elicoptere IAR-330 SOCAT și a integrat, în premieră, un consilier juridic în structura forței operative

de recuperare – un pas firesc către o abordare modernă, multidisciplinară.

APROC 26, o nouă etapă de maturitate operațională

În 2026, detașamentul românesc valorifică experiența acumulată și o duce mai departe într-un cadru operațional tot mai complex. Elicopterele celor două baze aeriene și militarii DCSL au acționat integrat, într-un mediu multinațional care testează, în mod real, interoperabilitatea.

Pentru Forțele Aeriene Române, APROC 26 înseamnă mai mult decât instruire: înseamnă validare, adaptare și consolidarea unor capacități esențiale pentru misiunile de recuperare a personalului. Relieful variat din zona Albacete – de la terenuri deschise la zone montane – a oferit cadrul ideal pentru scenarii complexe, în care fiecare zbor devine un test de precizie și reziliență.

Împreună, oriunde, oricând

Între 4 și 15 mai 2026, cerul Spaniei a vibrat din nou sub elicele PUMA-urilor SOCAT. Dincolo de ritmul intens al misiunilor și de exigențele instruirii, participarea României la APROC 26 confirmă un fapt clar: profesionalismul se construiește în echipă, în condiții reale, alături de parteneri de încredere. La întoarcere, echipajele și personalul de sprijin au adus acasă nu doar experiență operațională, ci și încă o filă solidă în parcursul Forțelor Aeriene Române – scrisă, ca de fiecare dată, sub semnul devisei: „Împreună, oriunde, oricând.”

Text și foto: Adrian Sultănoiu

Forțele Aeriene Române la exercițiul „SEA SHIELD 2026”

Deasupra Mării Negre, ritmul operațional nu este dat doar de mișcarea navelor sau de desfășurarea forțelor în teren, ci de sincronizarea precisă a tuturor capabilităților implicate. În cadrul exercițiului multinațional SEA SHIELD 2026, desfășurat în perioada 23 martie – 3 aprilie, această sincronizare a fost susținută constant și de componenta aeriană.

Într-un spațiu de operare extins, fragmentat și dinamic, Forțele Aeriene Române au acționat ca element de legătură între mediile de luptă, asigurând mobilitate, reacție rapidă și integrare operațională în timp real.

Un spațiu operațional complex

SEA SHIELD 2026 a reunit peste 2.500 de militari din România și din alte 12 state aliante, într-un efort comun desfășurat simultan în mediile maritim, aerian și terestru. Cele 48 de nave, zecile de vehicule de luptă, aeronavele și sistemele autonome au constituit un sistem integrat, în care fiecare componentă a avut un rol bine definit.

Pentru Forțele Aeriene Române, acest cadru a însemnat mai mult

decât participare: a însemnat operare într-un sistem întrunit, unde viteza de reacție și precizia execuției devin factori decisivi.

Insertie, extracție, salvare – dinamica verticală a operațiilor

Echipajele din cadrul Bazei 57 Aeriană, „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” au operat într-un ritm susținut, executând misiuni care au definit componenta de mobilitate aeriană a exercițiului.

Insertiile de tip INFILL, realizate prin parașutare, și procedurile FAST ROPE au permis introducerea rapidă a forțelor în zone de interes, în timp ce misiunile EXFILL au asigurat extragerea acestora în condiții de siguranță. În paralel, operațiunile MEDEVAC și SAR au demonstrat capacitatea de intervenție imediată în situații critice, într-un mediu în care fiecare minut contează.

Aceste misiuni nu au fost izolate, ci integrate în scenarii tactice mai ample, în care coordonarea cu forțele navale și terestre a fost esențială.

De la mare la uscat – sprijin aerian întrunit

Participarea Bazei 86 Aeriană a extins dimensiunea operațională a exercițiului, conectând direct mediul aerian cu cel maritim și terestru.

În bazinul Mării Negre, misiunile de tip ASuW (Anti-Surface Warfare) au contribuit la dezvoltarea capacității de identificare și gestionare a amenințărilor de suprafață. În același timp, în Poligonul Babadag, misiunile de CAS (Close Air Support) au adus sprijin direct forțelor terestre, într-un cadru care a necesitat coordonare precisă și reacție rapidă.

Integrarea sistemelor fără pilot Bayraktar TB2 a permis extinderea capacităților de recunoaștere și desemnare a țintelor, în timp ce cooperarea cu fregatele Regele Ferdinand (221) și Regina Maria (222) a consolidat dimensiunea aeronavală a exercițiului.

Mobilitate și adaptare într-un mediu fragmentat

Desfășurarea activităților în locații precum Poligonul Babadag, Mangalia, Portul Constanța și în largul Mării Negre a generat un mediu de instruire dispersat, în care mobilitatea a devenit un factor critic.

Pentru Forțele Aeriene Române, aceasta a însemnat operarea simultană în mai multe puncte de interes, menținerea continuității operaționale și adaptarea rapidă la cerințe în schimbare. Componenta aeriană a asigurat coerența acțiunilor, facilitând transferul rapid de capabilități și informații între diferitele structuri participante.

Integrare reală, nu doar concept

SEA SHIELD 2026 a demonstrat nivelul de maturitate atins în cooperarea interarme. Misiunile executate împreună cu structuri precum Divizionul 164 și Centrul 39 Scafandri au evidențiat capacitatea de a planifica și desfășura operații într-un cadru multinațional.

Pentru Forțele Aeriene Române, exercițiul a reprezentat validarea practică a interoperabilității: proceduri comune, fluxuri de comandă și control eficiente și capacitatea de a acționa integrat, în timp real.

O prezență care definește ritmul operațional

În cadrul SEA SHIELD 2026, Forțele Aeriene Române au demonstrat că superioritatea operațională nu este rezultatul unei singure capabilități, ci al modului în care acestea sunt integrate.

Prin mobilitate, flexibilitate și capacitate de reacție, componenta aeriană a contribuit la definirea ritmului operațiilor întrunite, conectând mediile de acțiune și susținând efortul comun al forțelor participante.

Într-un spațiu strategic precum Marea Neagră, această capacitate devine esențială pentru menținerea unui nivel ridicat de pregătire și pentru consolidarea securității regionale.

Text: Adrian Sultănoiu, foto: Adrian Sultănoiu (arhivă)

Exercițiul „EASTERN PHOENIX 2026”

Exercițiul „Eastern Phoenix 2026 (EAPH 26)” s-a desfășurat în perioada 14–24 aprilie, iar etapa dinamică, a fost programată între 20 și 24 aprilie, fiind dedicată testării și validării unor soluții pentru combaterea amenințărilor cu drone.

În data de 24 aprilie, poligonul Capu Midia a fost gazda unui moment de referință din cadrul exercițiului „Eastern Phoenix 2026 / Crucible Series 1-26”: Ziua Distinșilor Vizitatori și evenimentul „Key Leaders Engagement”.

Comandantul Comandamentului Forțelor Întrunite, general-maior Valerică Vrăjescu, a participat alături de ministrul apărării naționale, Radu Miruță, locțiitorul șefului Statului Major al Apărării, general-locotenent Dragoș Iacob, și șeful SMFA, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, la această activitate dedicată cooperării și inovării în domeniul apărării.

Pe parcursul exercițiului, desfășurat în cooperare cu Comandamentul Aliat pentru Transformare (ACT) al NATO, au fost testate și validate soluții moderne pentru contracararea amenințărilor generate de sistemele aeriene fără pilot.

Secvențele demonstrative au evidențiat capabilități avansate de detecție, urmărire și angajare în timp real a sistemelor UAS, integrarea rețelilor de senzori și execuția operațiunilor de precizie („clean kinetic”), cu accent pe reducerea daunelor colaterale și respectarea strictă a regulilor de angajare.

Exercițiul a reunit peste 400 de militari români, observatori din 21 de țări, specialiști NATO și reprezentanți ai industriei de apărare, fiind testate peste 200 de soluții tehnice – de la sisteme radar și de bruijă până la artilerie antiaeriană.

În esență, mesajul a fost acela că România contribuie activ la consolidarea NATO prin cooperare, inovație și dezvoltarea rapidă a unor soluții eficiente pentru amenințările actuale.

La final, comandantul Comandamentului Forțelor Întrunite, general-maior Valerică Vrăjescu a transmis mulțumiri tuturor participanților pentru profesionalismul și contribuția la succesul exercițiului, subliniind importanța cooperării aliate și a inovării continue în fața provocărilor actuale de securitate.

Sursa: Comandamentul Forțelor Întrunite

Exercițiu de realimentare în aer

În data de 20 aprilie, aeronave F-16 aparținând Forțelor Aeriene Române au participat la un exercițiu de realimentare în aer.

Aeronavele F-16 ale Forțelor Aeriene Române au desfășurat o misiune de instruire în cadrul unui exercițiu de tip Flexible Deterrence Options (FDO), în spațiul aerian al Poloniei, având ca obiectiv principal standardizarea și perfecționarea procedurilor de intervenție împotriva dronelor.

În cadrul acestui exercițiu, aeronavele F-16 Fighting Falcon românești din detașamentul Carpathian Vipers au executat manevre de realimentare în aer, fiind sprijinite de un avion cisternă francez. Activitatea s-a desfășurat în cooperare cu elicoptere UH-1Y Venom din Republica Cehă și o aeronavă poloneză DA20 C-1 Eclipse, sub coordonarea și controlul aerian asigurat de un avion AWACS NATO.

Exercițiile de tip FDO contribuie la creșterea nivelului de pregătire al forțelor aliate, consolidând capacitatea NATO de reacție rapidă și demonstrând angajamentul comun pentru apărarea spațiului aerian aliat.

Astfel de misiuni evidențiază rolul activ al Forțelor Aeriene Române în asigurarea securității regionale și menținerea unui nivel ridicat de interoperabilitate în cadrul Alianței.

Sursa: Comandamentul Forțelor Întrunite

De la lecții învățate la practica de specialitate!

La jumătatea lunii iunie, studenții Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din anul III, au trecut de la lecții învățate la practica de specialitate desfășurată în cadrul Bazei 90 Transport Aerian „Comandor Aviator Gheorghe Bănciulescu” cu scopul consolidării și aprofundării noțiunilor dobândite pe parcursul anilor de studiu.

Pe durata stagiului de practică, studenții au avut oportunitatea să participe la lucrări de mentenanță ale aeronavei C-130 Hercules, să ia contact cu mediul operațional, să observe modul de planificare și executare a misiunilor specifice aviației militare și să înțeleagă importanța lucrului în echipă și îndeplinirea atribuțiilor zilnice.

Experiența practică a reprezentat un pas esențial în formarea lor profesională și a contribuit la dezvoltarea competențelor necesare în specialitățile: controlul traficului aerian, meteorologie și aviație nenaviganți a viitorilor ofițeri ai Forțelor Aeriene Române.

Le urăm mult succes în îndeplinirea misiunilor încredințate și Cerșin!

Text: Miruna-Camelia Mocanu, foto: Radu Postelnicu

Black Sea Defence & Aerospace 2026

Forțele Aeriene Române au participat la cea de-a X-a ediție a Expoziției internaționale dedicată apărării, siguranței naționale și industriei aeronautice – Black Sea Defence & Aerospace 2026.

Timp de trei zile, Bucureștiul a devenit un punct important pe harta dialogului strategic din regiune: peste 550 de companii din 36 de țări, delegații oficiale, lideri din industria de apărare și unele dintre cele mai noi tehnologii militare și de securitate au fost reunite la ROMAERO.

Într-un context regional complicat, astfel de evenimente nu mai sunt doar expoziții tehnice. Sunt despre parteneriate, despre capacitatea unei țări de a ține pasul cu noile provocări și despre felul în care securitatea, tehnologia și industria devin tot mai legate între ele. Participarea la BSDA 2026 a însemnat mai mult decât prezența într-un spațiu expozițional – a

fost o oportunitate valoroasă de dialog, schimb de idei și consolidare a relațiilor profesionale și un prilej de a promova excelența academică, pregătirea practică și adaptarea continuă la noile provocări tehnologice. Publicul a putut viziona tehnica, armamentul și echipamentele din dotarea Forțelor Aeriene și s-a putut informa în legătură cu profesia militară în cadrul standurilor de prezentare a carierei de către militari din Forțele Aeriene.

În expoziția statică au fost prezentate elicoptere IAR-330 PUMA SOCAT și IAR-330 PUMA LRM, aeronava F-16 Fighting Falcon, un radar mobil TPS 79 R, o autospecială EOD, autospeciale de cercetare CBRN și un sistem de rachete sol-aer PATRIOT.

Foto: Alex Nițu, Bogdan Pantilimon

La ediția de anul acesta a BSDA, Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” a avut simulatorul de zbor pregătit pentru acțiune. Vizitatorii au experimentat manevre complexe și au văzut cum tehnologia de ultimă oră completează pregătirea tactică a studenților

Standul de promovare a ofertei educaționale SMMMSFA a fost vizitat de șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, care a stat de vorbă cu elevii și i-a felicitat pentru interesul manifestat față de eveniment

Participarea la BSDA 2026 a reprezentat o oportunitate de a promova excelența academică, pregătirea practică și adaptarea continuă la noile provocări tehnologice

Profesionalism și pasiune pentru zbor

Un echipaj din cadrul Bazei 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” a participat la ediția din acest an a Black Sea Defence & Aerospace 2026

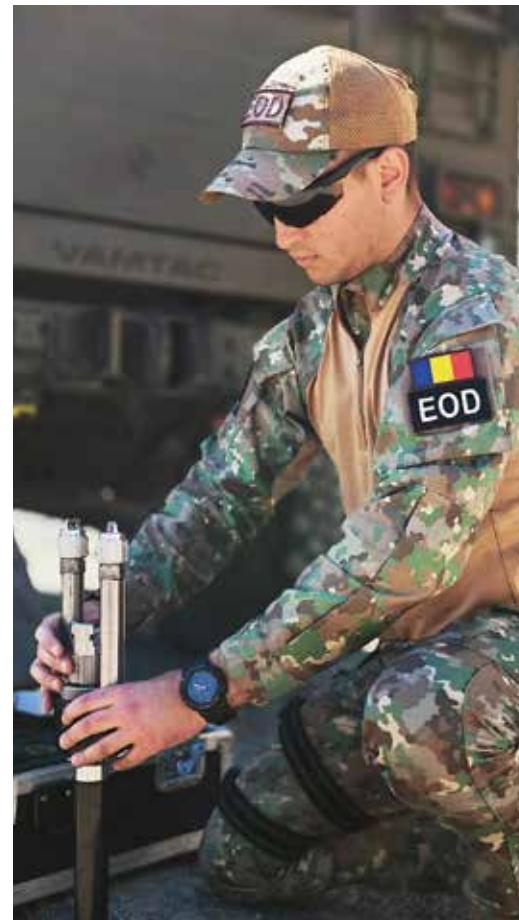
Antrenament privind neutralizarea incidentelor generate de prezența amenințărilor explozive

În data de 9.06.2026, detașamentul EOD rotația a II-a, dislocat în Teatrul de operații Kosovo, a executat un antrenament privind neutralizarea, în condiții de siguranță, a incidentelor cu muniții neexplodate sau dispozitive explozive improvizate, în poligonul Harilaq.

Acest tip de activități contribuie la menținerea abilităților specialiștilor EOD de a opera eficient echipamentele din dotare, precum și de a acționa ferm și în condiții cu nivel ridicat de risc și stres, pentru a pune în stare sigură și a elimina pericolele generate de prezența amenințărilor explozive, atât convenționale cât și confecționate artizanal, având ca scop restabilirea stării de normalitate.

Detașamentul EOD rotația a II-a generat de Forțele Aeriene Române își continuă cu succes misiunea în cadrul operației NATO KFOR, contribuind la efortul aliat de menținere a păcii în Teatrul de Operații Balcanii de Vest/Kosovo prin executarea misiunilor de sprijin EOD în aria de responsabilitate.

Text: Ionuț-Andrei Iftimie, foto: Eduard Radu

Expoziție statică cu ocazia vizitei Comitetului Militar NATO la sediul comandamentului KFOR

În data de 27.04.2026, personalul Detașamentului EOD rotația a II-a, dislocat în teatrul de operații Kosovo, a organizat, cu ocazia vizitei domnului Amiral Giuseppe Cavo Dragone, președintele Comitetului Militar al NATO, alături de reprezentanții militari ai statelor membre, o expoziție statică a echipamentelor EOD din dotare și a prezentat principalele sarcini ale detașamentului în cadrul misiunii.

Pe timpul activității a fost evidențiată importanța echipamentelor în asigurarea nivelului de protecție a specialiștilor EOD, precum și necesitatea procedurală a tehnologiilor de vârf pentru neutralizarea incidentelor marcate de prezența amenințărilor explozive. În cadrul vizitei, reprezentantul militar al României la NATO și UE, general-maior Remus-Hadrian Bondor, a mulțumit personalului Detașamentului EOD rotația a II-a pentru contribuția adusă în asigurarea libertății de mișcare și în menținerea unui mediu de securitate sigur și stabil pentru întreaga populație din Kosovo.

Detașamentul EOD rotația a II-a generat de Forțele Aeriene Române își continuă cu succes misiunea în cadrul operației NATO KFOR,

contribuind la efortul aliat de menținere a păcii în Teatrul de Operații Balcanii de Vest/Kosovo prin executarea misiunilor de sprijin EOD în aria de responsabilitate.

Text: Ionuț-Andrei Iftimie, foto: Public Affairs Office/KFOR Headquarters

SpaceFEST

În perioada 7-9.05.2026, Forțele Aeriene Române au participat la evenimentul SpaceFEST ediția 2026, în campusul Universității Politehnica București, într-o aventură în fascinanta lume a aviației și a spațiului.

Muzeul Național al Aviației Române în parteneriat cu 2SPACE, a pregătit și a prezentat o expoziție captivantă de machete de la emblematicul IAR-80, la Hermann Oberth și la rachetele viitorului în concepția 2SPACE, iar elicopterul IAR-330 PUMA din dotarea Bazei 90 Transport Aerian a aterizat în campusul UPB, atrăgând atenția și entuziasmul participanților.

SpaceFEST 2026 este cel mai mare eveniment dedicat explorării spațiului cosmic din regiune, organizat de Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București în parteneriat cu Agenția Spațială Română (ROSA).

ASTROFEST 2026 - Știință, tehnologie și inspirație pentru viitor!

Forțele Aeriene Române au participat, în zilele de 12 și 13 iunie, la AstroFest 2026, eveniment desfășurat în Parcul Crângași din București, dedicat științei, astronomiei și explorării spațiale.

Prezența Forțelor Aeriene la festival a oferit prilejul unui dialog direct cu publicul larg, într-un cadru în care interesul pentru domeniile tehnice, educaționale și de cercetare s-a împletit firesc cu perspectiva carierei militare în aviație. La standul amenajat în cadrul evenimentului, vizitatorii au putut afla informații despre oportunitățile de formare profesională și despre oferta educațională a instituțiilor de învățământ ale Forțelor Aeriene.

Mesajul Armatei României către participanții la festival a fost transmis de comandorul Mihai Pena, directorul Muzeului Național al Aviației Române. Din partea Forțelor Aeriene Române au fost prezente Academia

Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”, grupul EOD al Forțelor Aeriene, piloți din cadrul Bazei 90 Transport Aerian, militari din cadrul DCSL, precum și elevi ai Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia.

În cadrul programului AstroFest 2026, publicul l-a întâlnit și pe cosmonautul Dumitru Prunariu, care a împărtășit din experiența sa și a răspuns întrebărilor adresate de vizitatori.

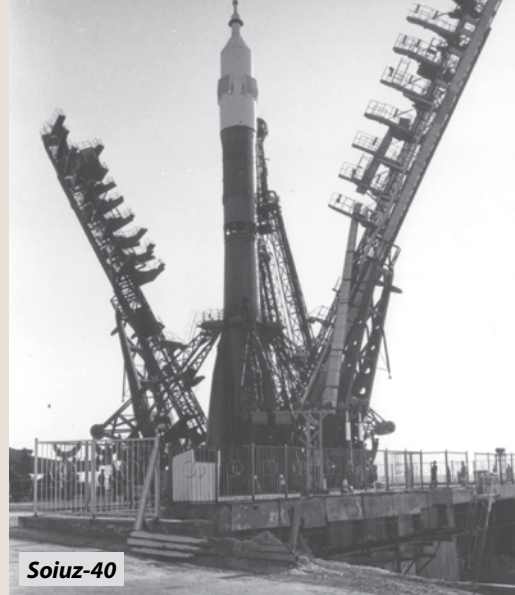
Participarea Forțelor Aeriene Române la această manifestare a reconfirmat deschiderea instituției către comunitate și interesul constant pentru promovarea educației, a performanței și a valorilor care definesc aviația militară.

Text și foto: Adrian Sultănoiu

Echipajul Prunariu-Popov, interviu înainte de zborul în Cosmos. 7 aprilie 1981

Soiuz-40

Echipajul Prunariu-Popov pe timpul pregătirii pentru zborul în Cosmos. 7 aprilie 1981
Cei doi au primit vizita unei echipe a Televiziunii Române fiind intervievați de Alexandru Stark

Echipajul Prunariu-Popov pe timpul pregătirii pentru zborul în Cosmos. 7 aprilie 1981

14 MAI 1981 ROMÂNIA ATINGE CERUL

Zborul cosmic al lui Dumitru-Dorin Prunariu – o pagină de istorie, un reper al excelenței și o moștenire strategică pentru viitor

Pe 14 mai 1981, România intra într-un club extrem de select al națiunilor capabile să trimită oameni în spațiul cosmic. La bordul navei Soiuz-40, inginerul de aviație și ofițerul Dumitru-Dorin Prunariu devenea primul român care depășea granițele atmosferei terestre. La aniversarea acestui zbor istoric, evocăm nu doar o performanță individuală remarcabilă, ci un reper strategic în evoluția științei și aviației românești – o dovadă că excelența profesională, susținută de rigoare și viziune, poate propulsa o națiune în domenii rezervate, până atunci, marilor puteri.

DRUMUL CĂTRE STELE

În spatele zborului din mai 1981 nu s-a aflat o întâmplare favorabilă, ci rezultatul unui proces complex de selecție, pregătire și determinare individuală. Contextul anilor '70 făcea ca ideea participării României la un program spațial să pară, pentru mulți, mai degrabă un vis îndepărtat decât o perspectivă realistă. Cu toate acestea, programul Intercosmos a deschis această oportunitate istorică, iar selecția candidaților a reprezentat primul pas într-o competiție extrem de exigentă.

La 1 ianuarie 1978, în urma unui proces inițial de selecție, trei candidați au fost desemnați să intre în cursă: căpitan inginer Dumitru Dediu, inginer Cristian Guran și inginer Dumitru Prunariu. Cei trei au fost trimiși la Moscova, supuși unei evaluări decise de către specialiștii Institutului de Cercetări Biomedicale în domeniul aviației și cosmonauticii. Evaluarea nu lăsa loc compromisului – standarde medicale și psihologice de o rigoare extremă au filtrat candidații cu o precizie chirurgicală. Din cei trei, doar Dumitru Dediu și Dumitru Prunariu au trecut de această primă barieră și au continuat în competiție.

„Când s-au căutat amatori, nu ne venea să credem că e vorba de Cosmos... Cosmosul era mai departe” – declara Dumitru-Dorin Prunariu,

rememorând momentul selecției. Cei doi au mers la Centrul de Pregătire a Cosmonauților „Iuri Gagarin” din „Orășelul Stelar” – Zviodnii Gorodok – aflat în vecinătatea capitalei sovietice, unde au început pregătirile alături de candidați din Bulgaria, Ungaria, Mongolia, Cuba și, mai târziu, Vietnam. Candidații au locuit permanent în această mică localitate, alături de familiile lor, condiție obligatorie care demonstra angajamentul total cerut de misiune.

Pregătirea propriu-zisă a fost un maraton de trei ani. La Centrul „Iuri Gagarin”, viitorul cosmonaut a parcurs un program multidisciplinar care a cuprins antrenamente fizice intense, simulări de zbor în capsule, exerciții în condiții de imponderabilitate în avion, studii teoretice avansate de fizică și astronomie, pregătire în tehnica navei spațiale și pregătire lingvistică. Toate acestea aveau scopul de a forma nu doar un specialist, ci un ofițer capabil să opereze în condiții limită, într-un mediu complet ostil vieții.

Dintr-un grup inițial de 17 candidați la nivel de program, selecția s-a restrâns progresiv. La 12 mai 1981, decizia finală a venit: Dumitru Prunariu a fost desemnat să zboare. Colegul său, Dumitru Dediu, devenea pilotul de rezervă – un rol ingrat, dar la fel de nobil, căci pregătirea fusese identică, iar diferența a ținut de frânturi de punctaj la testările de specialitate.

LANSAREA – CLIPA CARE A SCHIMBAT ISTORIA

Seara zilei de 14 mai 1981, ora 20:16, ora Bucureștiului. De pe cosmodromul Baikonur, din stepele Kazahstanului, motoarele rachetei purtătoare au rupt tăcerea deșertului. În câteva minute, sute de tone de combustibil au fost arse, ridicând nava Soiuz-40 dincolo de stratul albastru al atmosferei, plasând echipajul pe orbită cu o viteză de aproximativ 28.000 km/h. A doua zi, nava spațială s-a cuplat la stația orbitală Saliut-6, loc de întâlnire în vastul neant cosmic.

Alături de comandantul sovietic Leonid Popov – un cosmonaut experimentat care deținea, la acel moment, recordul mondial de ședere în spațiu: 185 de zile – Prunariu a intrat într-un ritm de lucru susținut, specific misiunilor spațiale de cercetare. Fiecare moment al celor aproape opt zile de misiune era planificat cu precizie milimetrică, fiecare experiment având obiective clare și parametri strict definiți.

Date tehnice – Misiunea Soiuz-40:

- Lansare 14 mai 1981, ora 20:16 (ora României);
- Cosmodromul Baikonur, Kazahstan;
- Andocare cu stația orbitală Saliut-6
- Durată: ~8 zile;
- Aterizare: 22 mai 1981;
- Număr experimente: 22;
- Echipaj: col. Leonid Popov (URSS) și lt. col. Dumitru-Dorin Prunariu (România).

Tranziția de la sol la spațiu este, prin natura ei, una dintre cele mai violente experiențe la care poate fi supus corpul uman. Accelerațiile multiple ale gravitației în primele secunde ale lansării, zgomotul colosal al motoarelor, vibrațiile întregului ansamblu și, brusc, tăcerea absolută a vidului cosmic – toate acestea marchează o frontieră ce nu poate fi descrisă deplin în cuvinte. Prunariu a traversat-o cu calmul omului bine pregătit, dar și cu emoția celui care știe că scrie istorie.

„Prin efectuarea aceluia zbor cosmic, devenit istoric, am ajuns să fiu cel de-al 103-lea pământean care ajunge în spațiu. România devine o țară care își promovează capacitatea științifică în spațiul extraatmosferic” – a declarat Dumitru-Dorin Prunariu

ȘTIINȚA ROMÂNEASCĂ LA BORDUL SALIUT-6

Cele 22 de experimente realizate pe parcursul misiunii au acoperit domenii remarcabil de diverse: astrofizică, studierea radiațiilor cosmice, biologie, medicină spațială și

Fotografia oficială cu echipajele Dediu-Romanenko și Prunariu-Popov, 19 aprilie 1981

Echipajul Dumitru Prunariu și Leonid Popov în primele momente după aterizare

psihologie în condiții de izolare. Un element esențial îl reprezintă faptul că majoritatea acestor experimente au fost concepute de cercetători români, ceea ce a conferit misiunii o autentică dimensiune științifică națională.

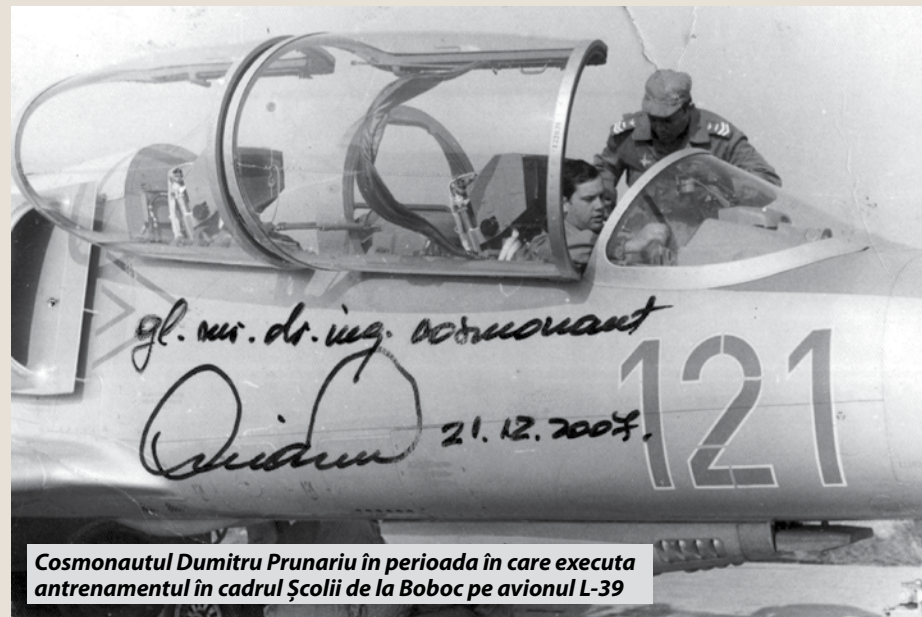
Aparatura utilizată – dezvoltată în instituțele și întreprinderile de stat din România – s-a remarcat prin miniaturizare, fiabilitate și consum redus de energie: caracteristici esențiale în mediul spațial, unde fiecare gram și fiecare watt contează. Faptul că instrumentele românești au funcționat impecabil la bordul stației sovietice a constituit o validare internațională a capacității ingineresti autohtone.

Astrofizica și radiațiile cosmice au constituit un domeniu prioritar, experimentele urmărind măsurarea și caracterizarea fluxurilor de particule de înaltă energie ce bombardează navele spațiale – informații esențiale pentru proiectarea echipamentelor viitoare. Biologia și medicina spațială au vizat studierea adaptării organismului uman la imponderabilitate, cu implicații directe pentru viitoarele misiuni de lungă durată. Studiile de psihologie în izolare au contribuit la înțelegerea comportamentului uman în echipe mici, constrânse, supuse unui stres continuu – relevanță directă pentru orice misiune viitoare de explorare spațială.

EXPERIENȚA UMANĂ: DINCOLO DE PERFORMANȚĂ

Dincolo de rigoarea tehnică și de rezultatele științifice, misiunea a avut o profundă dimensiune umană. Adaptarea la imponderabilitate – în care obiectele plutesc liber, lichidele formează sfere perfecte, iar noțiunile de sus și jos devin convenții – solicită atât corpul, cât și mintea. Izolarea față de mediul terestru, conștientizarea distanței față de cei dragi și percepția unei fragilități pe care, de la sol, nu o poți bănuși: toate acestea reprezintă provocări majore pentru orice cosmonaut.

Privirea Pământului din spațiu produce, în mod universal, o transformare de perspectivă. Planeta apare mică, vulnerabilă, înconjurată de negrul absolut al vidului. Granițele dispar. Continentele par fragile. Océanele scânteiază. Această trăire, pe care exploratorii spațiali o numesc „efectul panoramic”, a generat la

Cosmonautul Dumitru Prunariu în perioada în care executa antrenamentul în cadrul Școlii de la Boboc pe avionul L-39

Dumitru Prunariu pe timpul pregătirii la Bacău, noiembrie 1977

În timpul zborului cosmic, împreună cu echipajul complexului orbital sovietic Saliut-6 - Soyuz-T4

Prunariu o conștientizare profundă a apartenenței la o planetă comună.

„Îmi plăcea să mă fixez în fața unui hublou și să privesc Pământul. Căutam România cu emoție” – declara Dumitru-Dorin Prunariu, despre experiența de atunci

Această mărturie, simplă în formulare și copleșitoare în semnificație, surprinde esența experienței cosmice: nu distanța față de Pământ, ci apropierea sufletească de el. Un ofițer format în spiritul rigorii militare, al pragmatismului tehnic și al disciplinei totale, ajuns dincolo de atmosferă, nu vede date și parametri – vede acasă.

RECUNOAȘTERE ȘI DISTINCȚII

Succesul misiunii Soiuz-40 a fost urmat de o recunoaștere amplă, atât pe plan național, cât și internațional. Dumitru-Dorin Prunariu a fost decorat cu cele mai înalte distincții ale timpului, incluzând titlurile de Erou al Republicii Socialiste România și Erou al Uniunii Sovietice, alături de numeroase medalii acordate pentru contribuția la dezvoltarea cosmonauticii internaționale.

Un moment deosebit în parcursul său îl reprezintă întâlnirea cu Hermann Oberth, unul dintre fondatorii teoriei rachetelor – un personaj legendar, a cărui gândire a pavat drumul spre Cosmos cu decenii înaintea ca racheta să existe.

Dumitru Prunariu l-a cunoscut pe savant în 1982, la Moscova, unde ambii au fost invitați la un simpozion pentru marcarea a 25 de ani de la zborul primului satelit artificial al Pământului. „Prezența lui Oberth la această aniversare a reprezentat un eveniment cu totul deosebit, deoarece el era de mult considerat o legendă și se afla pentru prima dată pe teritoriul rusesc. Am beneficiat de intermedierea cunoașterii noastre de către cel mai important biograf al lui Hermann Oberth, Hans Barth, inginer și publicist brașovean în acea perioadă, stabilit ulterior în Germania. Atunci când fiecare a fost invitat să țină câte o cuvântare vizavi de prezența sa la acel eveniment, eu am vorbit despre Hermann Oberth ca despre un reprezentant al domeniului, născut pe pământul țării mele. În momentul în care am vorbit, în acel context, despre Oberth ca despre un român, din sală s-au auzit fluierături, murmure, toată lumea credea că vreau să atribui țării mele niște merite pe care nu le are. Atunci, Hermann Oberth s-a ridicat de la locul lui, a venit la mine, pe scenă, mi-a strâns mâna și mi-a spus în românește: «Vă mulțumesc, domnule căpitan!». În acea clipă s-a lăsat o liniște mormântală, toată lumea a înțeles că tot ceea ce am spus este adevărat și că savantul german este, de fapt, un sas transilvănean”, își amintește cosmonautul român.

Relația simbolică dintre cei doi – pionierul teoriei și reprezentantul aplicării practice – a fost consolidată în 1984, când Prunariu a primit Medalia Hermann Oberth, cea mai înaltă distincție a Societății Germane de Rachete (Deutsche Raketen Gesellschaft). Această recunoaștere a confirmat legătura istorică și culturală a României cu dezvoltarea domeniului spațial, readucând în lumină contribuția lui Hermann Oberth însuși – originar din Transilvania.

DINCOLO DE ZBOR: O CARIERĂ ÎN SERVICIUL SPAȚIULUI

După revenirea pe Pământ, cariera lui Dumitru-Dorin Prunariu a continuat pe o traiectorie care a valorificat, în mod consecvent, experiența acumulată în timpul misiunii. A ocupat funcții importante în cadrul aviației militare române, în structuri guvernamentale cu atribuții în domeniul cercetării și tehnologiei, și în organizații internaționale de profil.

Activitatea sa în cadrul Agenției Spațiale Române, precum și implicarea în organisme ale Organizației Națiunilor Unite dedicate utilizării pașnice a spațiului cosmic – inclusiv ca președinte al Comitetului ONU pentru utilizarea pașnică a spațiului extraatmosferic (COPUOS) – au consolidat poziția României în arena internațională a politicilor spațiale. A avut, de asemenea, un rol activ în promovarea științei și educației, devenind un reper pentru generațiile tinere interesate de domeniul aerospațial.

„Întotdeauna, Aviația Militară a fost o instituție care i-a respectat pe cei ce au reprezentat-o cu succes în diferite activități importante de-a lungul istoriei. Deși nu am făcut parte de la început din Aviația Militară, de profesie fiind inginer de aviație, am fost asimilat și am devenit un ofițer acceptat, iubit și respectat în această armă. Este un motiv în plus pentru care eu, omul Prunariu, mă simt împlinit” – Dumitru-Dorin Prunariu

MOȘTENIREA UNUI ZBOR – RELEVANȚĂ STRATEGICĂ PENTRU VIITOR

La aniversarea misiunii din 1981, semnificația acestui moment rămâne la fel de puternică – poate chiar mai puternică, în contextul noii dinamici a explorării spațiale. Zborul lui Prunariu nu a fost doar o realizare punctuală, ci începutul unei tradiții și al unei aspirații continue. Capsula de revenire a navei Soiuz-40 – martor tăcut al acestei aventuri – poate fi văzută astăzi la Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”, în sala dedicată aeronauticii și astronauticii. Este poate cel mai elocvent simbol al faptului că zborul nu a aparținut doar lui Prunariu, ci întregii națiuni.

Astăzi, într-un context internațional marcat de întoarcerea marilor puteri la Lună, de ambiții marțiene, de constelații de sateliți revoluționând comunicațiile și observarea Pământului, de avioane hipersonice și arme cu efecte în spațiu – domeniul aerospațial a redevenit o miză strategică de primă importanță. Iar România are un precedent, o experiență validată și un simbol care poate și trebuie să inspire noi generații de specialiști.

„Mi-e dor de Cosmos”, declara – Dumitru-Dorin Prunariu, la una dintre aniversările ulterioare.

Trei cuvinte. Fiecare cu greutatea proprie. Dospite în experiența unui om care a văzut Pământul din afară și nu a mai putut fi același. Dar și o invitație: pentru ca România să nu se mulțumească cu memoria unui zbor, ci să construiască viitorul în ceea ce privește explorarea spațiului.

Text: Adrian Sultănoiu
Fotografii din arhiva personală a cosmonautului

În timpul zborului cosmic, împreună cu echipajul complexului orbital sovietic Saliut-6 - Soyuz-T4

Zborul care a scris istorie: expoziție dedicată generalului Dumitru Prunariu

Expoziția dedicată aniversării a 45 ani de la zborul în spațiul cosmic al generalului-locotenent (rtr.) ing. dr. Dumitru Dorin Prunariu a fost deschisă, în perioada 18-30 mai, în sala Foaier a Cercului Militar Național din Bulevardul Elisabeta, București.

Expoziția a fost organizată de către reprezentanți ai Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii București cu sprijinul Statului Major al Forțelor Aeriene Române și a Cercului Militar Național București.

În cadrul programului Interkosmos, România a fost inclusă într-o misiune care a purtat în spațiu echipajul format din generalul-locotenent (rtr.) ing. dr. Dumitru-Dorin Prunariu și Leonid Popov. Zborul lor a reprezentat nu doar o reușită a științei și a pregătirii, ci și dovada că o națiune cu vocație pentru excelență poate ajunge acolo unde, odinioară, părea imposibil. Pentru România, Soiuz-40 a însemnat afirmare, prestigiu și confirmarea faptului că performanța se construiește prin rigoare, competență și dăruire.

Sursa: BIRP SMFA

Onor eroilor aviatori!

În data de 14 iunie 2026, aeronave militare aparținând Bazei 90 Transport Aerian s-au întâlnit în zbor cu istoria și tradiția militară la Jorăști, județul Vrancea, pentru a transmite onorul Eroilor Aviatori căzuți la datorie în zorii primei zile a celui de al Doilea Război Mondial - 22 iunie 1941 (la debutul Campaniei) precum și de a omagia cu solemnitate ceremonia militară dedicată dezvelirii primului monument din România închinat memoriei Eroilor Aviatori din cel de al Doilea Război Mondial și tuturor eroilor jorășteni.

Ceremonia de dezvelire a monumentului a avut loc în prezența reprezentantului Statului Major al Forțelor Aeriene, general de flotilă aeriană Ciprian Marin, care a transmis în alocuțiunea sa mesajul șefului Statului Major al Forțelor Aeriene Române, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi.

Manifestarea a fost inițiată și organizată de președintele Asociației „Mărăști 1917 - Mareșalul Averescu”, general de flotilă aeriană (r) lector universitar dr. Jănel Tănase, în cadrul proiectului „Destine Aeronautice la Poarta Focșaniului” cu scopul de a cultiva și promova valorile militare și identitare, spiritul aripilor românești, profesia și cariera militară în Forțele Aeriene Române, dragostea pentru tradiție, memorie, aviație și zbor!

Misiunea aeriană a avut ca scop cinstirea memoriei eroilor aviatori și tuturor eroilor jorășteni, un gest de recunoștință pentru sacrificiul suprem, prin participarea în zbor a aeronavelor și echipajelor militare din Baza 90 Transport Aerian.

La acest eveniment au fost prezenți și reprezentanți ai Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”, care au adus un omagiu celor care au scris pagini de eroism în istoria aviației românești și au avut oportunitatea de a descoperi locul de unde, în iunie 1941, au decolat aviatorii români aflați în misiunile pentru eliberarea teritoriilor românești ocupate.

Sursă: Baza 90 Transport Aerian

Prezenți la a patra ediție a cursului „EU History and Core Values”

Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia a fost reprezentat din nou la nivel european la o nouă ediție a cursului dedicat istoriei și valorilor fundamentale ale Uniunii Europene „EU History and Core Values”. La evenimentul organizat de Colegiul European de Securitate și Apărare care a avut loc în perioada 20-24 aprilie la Colégio Militar din Lisabona, Portugalia au participat comandantul colegiului, colonelul Daniel Josan, căpitanul Vlad Haica și elevul sergent Alexandru Dumitru (clasa a XI-a).

Cursul a reunit peste 30 de elevi din licee militare din opt țări europene: Portugalia, România, Italia, Belgia, Letonia, Ucraina, Armenia și Țările de Jos. Au avut loc sesiuni privind valorile fundamentale ale UE și rolul Comisiei Europene, politica de securitate și apărare comună, riscuri și oportunități geopolitice, despre cum modelează inteligența artificială Europa, susținute de militari, dar și un atelier privind dezinformarea în era permacrizei, atelier la care au participat 20 de ambasadori ai țărilor membre ale Uniunii Europene, cu misiuni diplomatice în Portugalia. Participanții au fost implicați și în activități extracurriculare și au vizitat obiective importante din punct de vedere istoric și cultural din capitala Portugaliei, Lisabona.

„A fost o oportunitate extraordinară pentru mine să particip la acest curs. Acum sunt mai conștient de valorile Uniunii Europene, scopurile sale și mijloacele prin care sunt apărute. Mai mult decât atât, am observat situația delicată în care ne aflăm noi ca uniune, motiv pentru care acum, la rândul meu, pot să adresez un îndemn spre a conștientiza cine suntem, dar și de a analiza ce putem face pentru a fi mai buni. Pe de altă parte, am cunoscut elevi militari din alte șapte țări europene și am avut șansa de a interacționa cu ei, de a explora mai multe perspective de viață. Am pus astfel în balanță modul de viață al camarazilor străini și al meu, reușind să mă cunosc mai bine, să descopăr ce limite am și să observ cum le pot depăși. Îmi doresc să particip la cât mai multe proiecte internaționale și mi-ar plăcea ca o asemenea experiență «de colecție» să fie trăită de cât mai mulți colegi”, a spus elev sergent Alexandru Dumitru.

Pe lângă cursul pe teme de istorie și valori fundamentale ale Uniunii Europene a avut loc și o reuniune a Forumului European al Școlilor Militare de Învățământ Secundar, un forum a cărei misiune este de a aduce școlile secundare militare mai aproape unele de altele și de a crea parteneriate și proiecte comune, în care elevi din țările europene să poată interacționa.

Sursa: Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia

Erasmus+: investiție în oameni, valoare pentru viitor

Trei cadre didactice ale Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” – doi profesori, specializați în mecanică și limba engleză, și un maestru militar, șef de laborator – au participat, în prima decadă a lunii aprilie, la o mobilitate de tip job shadowing la Lycée Polyvalent des Métiers „Alexandre Denis” din Cerny, Franța.

Această experiență le oferă acces direct la metode moderne de predare, tehnologii actuale și bune practici europene, contribuind la perfecționarea continuă și la adaptarea formării profesionale la standarde internaționale.

Erasmus+ înseamnă mai mult decât mobilitate – înseamnă evoluție, colaborare și excelență în educație.

Sursa: SMMMSFA

Comunitatea academică, gazda unei întâlniri la nivel înalt cu specialiști din domeniul spațial

În data de 15 mai 2026, Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” a fost gazda vizitei domnului Dumitru-Dorin Prunariu – primul astronaut român – în cadrul unui eveniment dedicat explorării spațiului cosmic și promovării excelenței academice.

Activitatea, desfășurată în prezența membrilor comunității academice și a reprezentanților corpului studențesc al Academiei, a reunit astronauți europeni din state membre ale Agenției Spațiale Europene, precum și reprezentanți ai unor organizații naționale și internaționale de prestigiu din domeniul aerospațial, alături de reprezentanți ai mass-mediei civile și militare.

Vizita are loc într-un moment aniversar cu o profundă semnificație pentru istoria aerospațială românească, marcând împlinirea a 45 de ani de la zborul în Cosmos al domnului general-locotenent (rtr.) dr. ing. cosmonaut Dumitru-Dorin Prunariu, realizat în anul 1981 – misiune care a consacrat România în rândul statelor participante la explorarea spațiului cosmic. Pe parcursul evenimentului au fost abordate teme

de actualitate privind cercetarea aerospațială, cooperarea internațională în domeniul explorării spațiului cosmic, dezvoltarea tehnologiilor spațiale și provocările viitoare ale misiunilor dedicate explorării universului. Participanții au avut oportunitatea unui dialog direct cu invitații prezenți, într-un cadru academic dedicat schimbului de experiență, inspirației și promovării valorilor excelenței profesionale.

Un moment cu o puternică încărcătură simbolică l-a reprezentat inaugurarea amfiteatrului „Dumitru-Dorin Prunariu”, realizată de Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” în semn de apreciere pentru contribuția excepțională adusă de domnul Prunariu la dezvoltarea domeniului aerospațial românesc și internațional, precum și pentru inspirația oferită generațiilor tinere de specialiști.

Prin organizarea acestui eveniment, Academia își reafirmă misiunea de a susține educația, cercetarea și cooperarea internațională în domeniul aeronautic și aerospațial, promovând modele de excelență și performanță pentru viitorii ofițeri ai Forțelor Aeriene Române.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Conferința de Apărare Aeriană – cea de-a 26-a ediție

În perioada 15-16 aprilie 2026, reprezentanți ai Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, din cadrul Facultății de Sisteme de Securitate Aeriană, au participat la cea de-a 26-a ediție a Conferinței de Apărare Aeriană, desfășurată la Universitatea de Apărare din Brno, Cehia.

Sub tema „Soluții simple împotriva amenințărilor moderne”, lucrările conferinței au evidențiat importanța unor abordări pragmatice și adaptabile în fața provocărilor

actuale din domeniul apărării aeriene și al mediului operațional complex.

Participarea a facilitat schimbul de idei și bune practici cu specialiști din domeniu, contribuind totodată la întărirea cooperării academice internaționale și la identificarea unor noi direcții de colaborare.

Implicarea în astfel de evenimente reafirmă angajamentul instituției pentru excelență academică și deschidere internațională.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

International Air Defense Semester

În data de 29 aprilie 2026, la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, a avut loc ceremonia de închidere a Semestrului International Air Defense Semester, un proiect inovator derulat sub egida LoD 17 din cadrul Grupului de Implementare pentru Inițiativa Europeană a Schimbului de Tineri Ofițeri (EMILYO).

Evenimentul a reunit, din nou, studenți din Polonia, Bulgaria și România, marcând finalul a două luni intense de cursuri, activități practice și colaborare internațională în domeniul apărării aeriene.

Fiecare delegație participantă a susținut o prezentare în care și-a exprimat experiența acumulată, lecțiile învățate și beneficiile colaborării într-un cadru internațional. Emoția și entuziasmul au fost vizibile, evidențiind impactul profund al acestui semestru asupra parcursului profesional și personal al studenților. În cadrul ceremoniei, tuturor participanților le-au fost înmânate certificatele de absolvire, ca o recunoaștere a implicării și a eforturilor depuse pe parcursul programului. International Air Defense Semester s-a încheiat cu promisiunea unui viitor colaborativ, în care tinerii ofițeri își vor pune în aplicare

cunoștințele și competențele dobândite, contribuind activ la securitatea aeriană europeană.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Cheia tradiției, aripile viitorului

Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” a încheiat anul școlar cu festivitatea de absolvire a Promoției 2026 – „Constantin Brâncuși - 150”, a 75-a promoție a colegiului. La ceremonie au participat locțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-maior Aurel-Cezar Stănculescu, șeful Direcției instruire și doctrină din Statul Major al Apărării, general-maior Ilie-Marian Dragomir, și el absolvent al colegiului (Promoția 1989), alți generali absolvenți, reprezentanți ai administrației locale și județene, ai Inspectoratului Școlar Județean Alba și cadre didactice.

Au fost acordate premiile șefului Statului Major al Apărării și al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene pentru rezultate la olimpiade, premiul de excelență al absolventului cu media 10 la purtare și Premiul I

în toți cei patru ani, două distincții pentru media generală 10, 19 premii de excelență pentru medii peste 9,75 și 38 de premii de merit pentru medii peste 9,50.

Elevul plutonier adjutant Andrea Buontempo, primul în ierarhia clasei a XI-a, a fost avansat în grad. A urmat predarea simbolică a cheii colegiului către noua generație, dezvelirea tabloului Promoției 2026 și inaugurarea Galeriei Generalilor Absolvenți, cu fotografii ale absolvenților colegiului care au ajuns generali.

Aeronave F-16 și elicoptere de la Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” Câmpia Turzii au survolat colegiul în timpul ceremoniei.

Felicitări absolvenților Promoției 2026 și succes în continuare!

Sursa text și foto: Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul”

Oaspeți de seamă la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene

La sfârșitul lunii aprilie, Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene (SMMMSFA) a fost gazda unei întrevederi oficiale cu o delegație de militari din Garda Națională a Statului Alabama (ALNG), Statele Unite ale Americii, precum și a unor colegi – maiștri militari și subofițeri de comandă – din structuri ale Ministerului Apărării Naționale.

Delegația, formată din subofițeri din lanțul de comandă al ALNG, a inclus pe plutonierul

adjutant Meacham Bailey, plutonierul adjutant principal John Robert Elmore, plutonierul adjutant Mathew Payne și sergentul Mihaela Miller.

Întâlnirea a oferit un cadru util pentru schimb de experiență în domeniul educației militare, pentru consolidarea cooperării și pentru împărtășirea unor bune practici. Interacțiunea cu profesioniști cu experiență a reprezentat o sursă de inspirație pentru elevi în parcursul lor către performanță.

Cu acest prilej, subofițerul de comandă al Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene, plutonier adjutant Ulise Dobraniș, a oferit fiecărui membru al delegației străine moneda reprezentativă a școlii, în semn de apreciere.

Discuțiile au fost aplicate și motivante, oferind o perspectivă concretă asupra responsabilităților, provocărilor și valorilor care definesc cariera militară.

Sursa: SMMMSFA

Între uniformă și vers

sublocotenent Miruna Camelia Mocanu

Scrisul, pentru sublocotenentul Miruna-Camelia Mocanu din Baza 90 Transport Aerian Otopeni, nu este doar un singur hobby sau o activitate ocazională, ci un mod profund de exprimare și de raportare la realitate. La doar 22 de ani stăpânește arta conversației și mânuiește cu precizie cuvântul, fiind autoarea a două volume de poezii „Jind” și „Când veți citi aceste slove - poeme despre identitatea românească”. În versurile sale, poeta exprimă trăirile profunde, credința în Jurământul Militar și mândria de a fi româncă.

Volumul de poezii patriotice, „Când veți citi aceste slove - poeme despre identitatea românească”, lansat la Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu și la Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova, aduce în prim-plan testamentul Reginei Maria a României, la împlinirea a 150 de ani de la nașterea sa (2025), iar cel de-al doilea capitol „Zborul cu un pas mai aproape de Dumnezeu” reprezintă un elogi adus unor personalități marcante ale aviației române, artei și culturii naționale a României.

Autoarea, sublocotenent Miruna-Camelia Mocanu, a fost șefă de promoție a Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, promoția Regina Maria 150, (2025) și șefă de promoție a Cursului de Bază de la Boboc, promoția - 2026 și a fost decorată cu Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene Române. Totodată, Miruna-Camelia Mocanu este prim-vicepreședinte al Asociației „Mărăști 1917-Mareșalul Averescu” și membru de onoare al Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Poporului ASTRA.

Pentru Miruna, scrisul este o modalitate de a fi, un mod de a prezenta lumea și viața, transmise în versuri la intensitatea pe care ea o simte fiind legată cu tot sufletul de tot ceea ce trăiește și scrie. A început să relaționeze cu poezia din copilărie încă din vremea când nu era la școală, fiind fascinată de poeziile lui Mihai Eminescu pe care i le citea bunica. Bunica a fost cea care i-a insuflat, cultivat și dezvoltat dragostea pentru poezie, scris și citit. „Mă străduiam să fac rime pe care le scriam și le prezentam părinților când veneau de la serviciu”, mărturisește autoarea.

„Am început să public în perioada în care eram elevă la Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova, fiind încurajată și susținută de doamna profesoară de română. Fiecare etapă pe care o traversam îmi schimba felul de a transmite, maturitatea din scris”, a spus Miruna.

Sublocotenentul Miruna-Camelia Mocanu și-a ales profesia și cariera militară, model fiindu-i unchiul său, subofiter în Forțele Navale Române. „Așa a luat ființă visul meu! Cariera militară onora omul care se îmbracă în uniformă și depășea cu mult standardele oricărei alte profesii așa o vedeam atunci și așa o văd și acum.

Mi-am luat visul în serios, am fost susținută de părinți cu toate resursele afective, am avut curajul de a renunța la confortul vieții civile la 14 ani și am optat pentru Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova, iar mai apoi am optat pentru Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov.

Ambițioasă și determinată, sigură pe ea, Miruna-Camelia, consideră că lucrurile se fac în funcție de timp și de perioada vieții „iar acum mă ajută tinerețea”, a spus ea cu entuziasm.

Ofițerul își îndeplinește cu mândrie datoria pentru România dovedind în fiecare clipă respect, loialitate pentru camarazi și țară. „Pentru mine este importantă stabilitatea. Am ales unitatea de elită a Forțelor Aeriene Române - Baza 90 Transport Aerian Otopeni, pentru că îmi doresc să performez în domeniul militar și să devin un bun specialist. Momentan sunt masterand la programul Securitatea spațiului aerian iar pe viitor îmi doresc să îmi dezvolt abilitățile de scriere și comunicare și să fiu apreciată drept un ofițer competent”.

**Text: Lăcrămioara David,
foto: Radu Postelnicu,
Lăcrămioara David**

ARMATA NU ESTE DOAR O PROFESIE, CI UN MOD DE VIAȚĂ!

Anca Iuliana Cloșcă are 20 de ani și a ales să urmeze o carieră militară în cadrul Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”. A ales această cale din dorința de a face parte dintr-un domeniu care îmbină disciplina, responsabilitatea și onoarea cu dorința de a servi țara. Este încadrată la arma Radiolocație, un domeniu tehnic esențial în apărarea spațiului aerian, de care este profund atrasă. Radiolocația înseamnă precizie, vigilență și capacitatea de a lua decizii rapide, iar aceste lucruri o motivează zilnic să devină tot mai bună.

Armata nu este doar o profesie, ci un mod de viață. Ea formează caractere puternice, dezvoltă spiritul de echipă și cultivă respectul, loialitatea și curajul. Mediul militar te învață să îți depășești limitele, să rămâi calm în situații dificile și să îți asumi responsabilitatea pentru fiecare acțiune. Prin instruire continuă, disciplină și muncă

susținută, armata construiește oameni pregătiți să intervină atunci când este nevoie.

„Femeia în armată reprezintă dovada clară că determinarea și competența nu țin de gen, ci de caracter. De-a lungul timpului, tot mai multe femei au demonstrat că pot face față cu succes rigorilor militare, aducând profesionalism, seriozitate și o perspectivă echilibrată în structurile de apărare. A fi femeie în armată înseamnă putere, ambiție și dorința de a demonstra că prin muncă și pasiune poți excela în orice domeniu”.

Pentru Anca Iuliana Cloșcă, această alegere nu este doar un drum profesional, ci o misiune asumată cu mândrie. „Îmi doresc să evoluez constant, să îmi perfecționez cunoștințele în domeniul radiolocației și să contribuie activ la siguranța spațiului aerian. Consider că uniforma militară nu este doar un simbol, ci o responsabilitate pe care o port cu respect și devotament”.

O MISIUNE PERSONALĂ

Sergentul Mariana Iuliana Stuparu, încadrată la Regimentul 70 Geniu Aviație „General-maior Gheorghe Teodorescu”, din Statul Major al Forțelor Aeriene, a pășit pentru prima dată într-o unitate militară, în anul 2022, fiind singura dintre membrii familiei dar și printre cei apropiați care au ales să urmeze acest drum.

Cu emoții mari, dar și cu susținerea celor din jur, a parcurs etapele procesului de instruire activând apoi, din decembrie 2022, ca soldat gradat profesionist.

Alegerea unei cariere militare nu a fost doar o dorință de afirmare sau o opțiune profesională, ci o misiune personală. „Purtarea uniformei militare, pentru mine, semnifică demnitate, disciplină, responsabilitate dar și un profund sentiment de mândrie de a servi sub tricolor un nou început spre noi provocări”.

Prin muncă, perseverență și devotament a devenit subofiter în anul 2024, absolvind Școala de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Terestre

Basarab I, ocupând, timp de un an, funcția de comandant pluton.

„În cadrul plutonului pe care l-am coordonat și sprijinit în această perioadă, responsabilitatea, lucrul în echipă și apropierea de personalul încadrat, m-au învățat să-mi depășesc limitele și să conștientizez faptul că acestea sunt bazele unui bun management pentru îndeplinirea misiunilor în mod corespunzător.

Din dorința de a-mi continua și consolida cariera militară, precum și de a-mi extinde competențele profesionale, urmez Facultatea de Sociologie din cadrul Universității Craiova. Consider că formarea academică în domeniul sociologiei, completează experiența practică dobândită ca subofiter, oferindu-mi o înțelegere aprofundată a relațiilor umane, a dinamicii organizaționale și a leadership-ului, aspecte esențiale pentru executarea responsabilităților specifice funcției de subofiter.

Moto-ul meu este:

Țineste cât mai sus, dar rămâi ancorat!”

VIS TRANSFORMAT ÎN REALITATE

Pentru elevul Mario Alex Valeri, elev în anul II de studiu la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”, profesia de militar a fost un vis transformat în realitate. Pasionat de mirajul motoarelor încă din anii de liceu, pășește cu timiditate la școala tehnică de aviație fiind inspirat de un model din familie. Se regăsește cu satisfacție în mediul actual educațional în care valorile militare precum onoarea, cinstea, integritatea corelează pozitiv cu valorile sădite din familie. Chiar dacă perioada de început a fost dificilă, cu răbdare și tenacitate, parcurge cu succes acest prim drum al dezvoltării profesionale. Elevul Mario Valeri, a optat pentru specializarea aeronave, motoare de aviație, alegând să-și construiască viitorul într-un domeniu în care precizia, curajul și

responsabilitatea se împletesc armonios. Absolvent al Colegiului Economic Buzău, Regele Mihai I, Mario și-a descoperit pasiunea pentru mecanică, aviație, domenii care i-au modelat dorința de a învăța mereu. Disciplina și perseverența l-au ajutat să se adapteze rapid la viața militară și să își definească propriul drum. Pentru Mario, cariera militară este atât alegerea profesională cât și crezul său, acela de a contribui cu entuziasm și pasiune la performanța Forțelor Aeriene Române.

Prin exemplul său și prin reperele care îl definesc, perseverență, disciplină, determinare, elevul Mario Alex Valeri, demonstrează că reușita nu înseamnă doar talent ci multă muncă, stăruință, dorința de a progresa zi de zi cu încredere și echilibru.

Sursa: BIRP SMFA

„COANDĂ 140”

Omagiu adus marelui vizionar al aviației românești

În perioada 3–9 iunie 2026, la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, s-au desfășurat activități dedicate aniversării a 140 de ani de la nașterea lui Henri Coandă (7 iunie 1886), una dintre cele mai remarcabile personalități ale științei și tehnicii mondiale.

Vizionar, inventator, savant și pionier al aviației mondiale, Henri Coandă nu a acceptat niciodată limitele impuse de timpul său. A îndrăznit să imagineze ceea ce alții considerau imposibil și a transformat curiozitatea în progres, iar ideile în inovații care continuă să influențeze lumea și astăzi.

Peste 250 de invenții și mai mult de 700 de brevete stau mărturie pentru o viață dedicată cunoașterii, cercetării și excelenței. Descoperirea efectului care îi poartă numele a deschis noi orizonturi în aerodinamică și

mecanica fluidelor, iar contribuțiile sale au depășit granițele aviației, regăsindu-se în industrie, medicină, construcții, transporturi și protecția mediului.

Dar adevărata moștenire a lui Henri Coandă nu se măsoară doar în invenții. Ea se regăsește în fiecare generație care alege să viseze mai sus, să gândească diferit și să transforme imposibilul în posibil.

Pentru Academia Forțelor Aeriene, Henri Coandă reprezintă mai mult decât un nume de referință. Este sursa unei inspirații permanente și modelul valorilor care ne definesc: curiozitate, inovație, profesionalism și excelență.

Sub coordonarea generalului de flotilă aeriană (r) Jănel Tănase și cu participarea directorului Muzeului Național al Aviației Române, comandor Mihai-Lulian Pena, programul aniversar „Coandă 140” a reunit membri ai comunității academice, studenți și invitați, într-un demers de cinstire a moștenirii lăsate de marele savant român.

Evenimentul a debutat cu o expoziție tematică dedicată vieții și operei lui Henri Coandă, oferind participanților oportunitatea de a descoperi documente, fotografii și materiale de arhivă ce ilustrează contribuțiile sale excepționale la dezvoltarea aviației și a tehnologiilor moderne. Prin implicarea activă a personalului Muzeului Național al Aviației Române, a membrilor comunității academice și a studenților instituției, expoziția a devenit un spațiu de dialog și reflecție asupra valorilor care au definit parcursul marelui inventator.

Programul a continuat cu un simpozion științific în cadrul căruia au fost evidențiate actualitatea ideilor sale, importanța cercetării și a inovării în domeniul aerospațial, precum și valorile care i-au definit întreaga activitate: perseverența, curajul intelectual și dorința permanentă de a depăși limitele cunoașterii. Participarea activă a studenților și a personalului academic a contribuit la succesul manifestării, demonstrând interesul și preocuparea pentru promovarea excelenței și a culturii științifice.

La 140 de ani de la nașterea sa, Henri Coandă rămâne un simbol al creativității, excelenței și spiritului inovator românesc, inspirând generațiile prezente și viitoare să transforme viziunea în progres.

Dincolo de limite. Dincolo de timp.

La 140 de ani de la nașterea sa, privim cu recunoștință spre trecut și cu încredere spre viitor, conștienți că marile realizări încep întotdeauna cu un om care are curajul să întrebe: „Ce-ar fi dacă?”

140 de ani de inspirație. 140 de ani de inovație. Un nume care continuă să dea aripi viitorului.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”

Distincție de onoare la Academia Forțelor Aeriene

Senatul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” a avut deosebita onoare de a conferi titlul onorific Doctor Honoris Causa domnului prof. univ. dr. ing. Gigel Paraschiv – secretar de stat în Ministerul Educației și Cercetării, în cadrul ceremoniei desfășurate în data de 11 mai 2026, în aula instituției. Această distincție reprezintă o recunoaștere a contribuției excepționale a domniei sale în domeniul educației, culturii și formării valorilor morale.

Evenimentul s-a desfășurat într-un cadru solemn, definit de o atmosferă de înaltă ținută academică și de un profund respect față de personalitatea omagiată. La ceremonie au participat membri ai Senatului Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, rectori și reprezentanți ai instituțiilor de învățământ superior militar și civile, reprezentanți ai autorităților locale, cadre didactice universitare, studenți, precum și distinși invitați din mediul academic, cultural și religios.

În cadrul evenimentului au fost rostite alocuțiuni susținute de oficialități și personalități marcante ale mediului academic și instituțional, care au evidențiat contribuția deosebită a domnului secretar de stat, prof. univ. dr. ing. Gigel Paraschiv la dezvoltarea educației, formarea caracterului tinerilor și promovarea valorilor morale în societate. Momentul solemn al acordării titlului a fost marcat printr-o ceremonie academică de înaltă ținută, care a subliniat importanța și prestigiul acestei distincții. Prin activitatea sa susținută în cadrul Ministerului Educației și Cercetării, domnia sa a contribuit decisiv la conturarea unor politici educaționale orientate spre excelență, adaptabilitate și integrarea standardelor europene în sistemul universitar românesc.

Pentru Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, impactul implicării sale a fost unul profund și durabil. Învățământul superior militar a beneficiat de o mai bună armonizare cu cerințele actuale ale mediului de securitate,

de o deschidere amplă către cercetarea științifică de vârf și de consolidarea parteneriatelor naționale și internaționale. Domnul profesor Gigel Paraschiv a susținut constant ideea că ofiterul modern trebuie să fie nu doar un lider militar desăvârșit, ci și un intelectual bine pregătit, capabil să înțeleagă

complexitatea lumii contemporane. De-a lungul colaborării cu mediul universitar militar, a demonstrat respect, deschidere și o autentică dorință de a sprijini dezvoltarea acestuia, pledând pentru echilibrul dintre tradiție și inovație, dintre rigoarea militară și libertatea academică. Întreaga activitate a domniei sale demonstrează că educația rămâne cea mai puternică armă pentru construirea viitorului unei țări. Dincolo de profesorul și demnitarul pe care îl celebrăm astăzi, se află omul care a știut să rămână aproape de comunitatea academică, să asculte, să încurajeze și să construiască punți acolo unde alții vedeau obstacole.

Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” a avut onoarea de a primi în rândul membrilor săi de onoare o personalitate de prestigiu, într-un cadru solemn și de înaltă ținută academică. Acordarea acestui titlu reprezintă o expresie a aprecierii și recunoștinței pentru contribuția valoroasă, exemplul profesional și valorile promovate de personalitatea omagiată în cadrul comunității academice și al societății

românești. Prin activitatea și implicarea constantă în susținerea mediului academic și a formării noilor generații, domnia sa și-a adus o contribuție importantă la consolidarea valorilor educației, responsabilității și excelenței. Prin tot ceea ce a oferit comunității academice, a devenit parte a tradiției, identității

și valorilor promovate de instituția noastră. În numele întregii noastre comunități academice, vă adresăm cu respect, apreciere și căldură un sincer: bine ați venit în familia noastră!

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Campionatul de Pentatlon Aeronautic – Finala pe Forțele Aeriene

În săptămâna 3-10.05.2026, specialiștii Secției educație fizică militară din Statul Major al Forțelor Aeriene, în colaborare cu specialiștii de educație fizică de la structurile din subordine, au organizat a cincea ediție a finalei pe Forțele Aeriene a „Campionatului de pentatlon aeronautic”, în garnizoana București. La reușita competiției au contribuit substanțial Centrul 85 Comunicații Aero și Informatică, Baza 90 Transport Aerian Otopeni, CSA Steaua București și Federația Română de Orientare, prin specialiștii care au participat la organizarea probelor și baza materială pusă la dispoziție.

La competiție au participat echipele bazelor aeriene, ale Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer, Brigăzii 76 CSR și Regimentului 74 PATRIOT, care au parcurs, mai întâi, două zile de antrenamente specifice, apoi s-au întrecut pe durata a trei zile de concurs, la cinci probe aplicativ-militare: pista cu obstacole tip CISM, orientare în alergare, proba aplicativă de baschet, tir sportiv (cu pistolul cu aer comprimat cal. 4,5 mm) și natație. Festivitatea de premiere a încheiat armonios acest eveniment organizat sub egida CISM, finalul competiției consfințind următoarea ierarhie:

Câștigătorii probelor individuale:
- locul 1 la pista cu obstacole CISM, locotenent Eric Sabău – echipa „Power Rangers” – Baza 57 Aeriană;
- locul 1 la orientare în alergare, sublocotenent Marinela Cîrcu – echipa „Șoimii Boboc” – BAIFPA;
- locul 1 la proba aplicativă de baschet, locotenent Iulian Ungureanu – echipa „Black Falcons” – Baza 95 Aeriană;
- locul 1 la tir, plutonier major Sergiu Codrin Roman – echipa „Eye of the Sky” – Brigada 76 CSR;
- locul 1 la natație, sublocotenent Bogdan Mureșan – echipa „Power Rangers” – Baza 57 Aeriană.
Best new entry: sublocotenent Răzvan Burlacu – echipa „Black Falcons” – Baza 95 Aeriană.

Câștigătorii în clasamentul general individual:

- locul 1, plutonier major Sergiu Codrin Roman – echipa „Eye of the Sky” – Brigada 76 CSR;
- locul 2, locotenent Iulian Ungureanu – echipa „Black Falcons” – Baza 95 Aeriană;
- locul 3, locotenent Eric Sabău – echipa „Power Rangers” – Baza 57 Aeriană.

Câștigătorii în clasamentul general pe echipe:

- locul 1, echipa „Black Falcons” – Baza 95 Aeriană;
- locul 2, echipa „Power Rangers” – Baza 57 Aeriană;
- locul 3, echipa „Gladiatori Cerului” – Baza 71 Aeriană;
- locul 4, echipa „Sky Guardians” – Brigada 1 Rachete Sol-Aer, Regimentul 74 PATRIOT;
- locul 5, echipa „Eye of the Sky” – Brigada 76 CSR;
- locul 6, echipa „Globetrotters” – Baza 90 Transport Aerian;
- locul 7, echipa „Șoimii Boboc” – BAIFPA;
- locul 8, echipa „Lupii Aerului” – Baza 86 Aeriană.

În cadrul festivității de premiere au fost oferite cupe, medalii și diplome pentru ocupanții primelor trei locuri în clasamente, trofee pentru câștigătorii probelor individuale și pentru „Best new entry”, cupa transmisibilă a competiției pentru echipa câștigătoare, iar medalii și diplome de participare pentru toți participanții la eveniment.

Pentru aportul deosebit în organizarea și desfășurarea competiției de pentatlon aeronautic, au fost oferite plachete de excelență comandantului Centrului 85 Comunicații Aero și Informatică, colonel Valentin Neculai, locotenentului Mircea Dobra și plutonierului major Simion Moldovan, membrilor comisiei de arbitri, sergentului Doinița Ștefan, sergentului major Andrei Dolhascanu și sublocotenentului Răzvan Burlacu - concurenți.

Sursa: BIRP SMFA

Profesionalismul, ambiția și spiritul de luptător nu țin cont de gen, ci de caracter, muncă și dorința de a depăși limitele

Un moment aparte al competiției a fost reprezentat de prestația sergentului Gabriela Ștefan, singura femeie participantă în concurs, care s-a remarcat prin curaj, perseverență și devotament. Pentru exemplul oferit, aceasta a fost distinsă cu Placheta de Excelență

Bucharest Half Marathon

„Câștigă dacă poți, pierde dacă trebuie, dar nu renunța niciodată”, a fost motto-ul militarilor Bazei 90 Transport Aerian care au luat startul în weekend-ul 9-10.05.2026 la cea de-a 15-a ediție a maratonului „Bucharest Half Marathon”, participând la proba semimaraton a competiției sportive internaționale pe un traseu de 21 km.

Evenimentul a reunit peste 12.000 de alergători, oameni uniți de aceeași pasiune comună, determinați de a se autodepăși prin alergare și solidari pentru o cauză caritabilă.

„Alergarea reprezintă un element esențial în pregătirea militarilor și contribuie la dezvoltarea rezistenței fizice, a echilibrului mental și a capacității de a face față provocărilor în orice situație. În același timp, sportul și mișcarea sunt importante pentru fiecare dintre noi. Participarea la această competiție a fost nu doar o provocare sportivă, ci și o oportunitate de a promova valorile performanței, camaraderiei și ale unui stil de viață activ, sănătos”, a spus căpitanul Dragoș Jipa, coordonatorul Compartimentului educație-fizică și sport din Baza 90 Transport Aerian.

Prezența militarilor Bazei 90 Transport Aerian la eveniment a fost o oportunitate de a promova imaginea bazei aeriene și o bună ocazie de a demonstra că abilitățile fizice, disciplina, determinarea, depășirea limitelor, spiritul de echipă și perseverența sportivilor conduc competițiile sportive și reușita misiunilor militare.

Participarea la această competiție a fost nu doar o provocare sportivă, ci și o oportunitate de a promova valorile performanței, camaraderiei și ale unui stil de viață activ.

Felicitări tuturor alergătorilor, participanți la „Bucharest Half Marathon”!

Text: Lăcrămioara David, foto: Dragoș Jipa, Lăcrămioara David

VETERANII – COLOANA TĂCUTĂ A ONOAREI NAȚIONALE

O lecție despre memorie, sacrificiu și datoria de a nu uita

Pe 29 aprilie, România își pleacă fruntea în fața celor care au purtat pe umeri nu doar greutatea războiului, ci și răspunderea unei istorii trăite la limită. Ziua Veteranilor de Război nu este doar o dată a calendarului, ci un popas de reculegere în fața unei generații care a traversat focul, lipsurile, despărțirea și frica fără să-și lepede demnitatea. Este ziua în care cuvintele se rostesc mai încet, iar memoria capătă, parcă, forma unei gărzi de onoare. Într-o lume tot mai grăbită, această zi ne invită să ne oprim o clipă și să privim cu respect spre oamenii care au scris, prin jertfă și curaj, pagini de istorie ce nu trebuie uitate.

Pentru veteranii de război, istoria nu a fost o lecție învățată din cărți, ci o realitate trăită la limita rezistenței omenești. Au cunoscut marșurile lungi, frigul tranșelor, zgomotul armelor și tăcerea grea lăsată în urmă de pierderea camarazilor. Au văzut lumea în clipele ei cele mai dure și au înțeles, poate mai bine decât oricine, cât de fragilă este pacea și cât de mare este prețul libertății. În biografia fiecăruia se află o arhivă vie de memorie și suferință, o poveste care nu se măsoară doar în ani, ci în răbdare, în loialitate și în acea demnitate care nu se clatină nici atunci când viața se așază sub semnul încercării.

Astăzi, când generațiile care au trecut prin focul celui de-al Doilea Război Mondial se împuținează de la un an la altul, Ziua Veteranilor de Război devine mai mult decât o comemorare. Devine un act de memorie națională și o obligație morală. Odată cu stingerea ultimilor martori ai războiului, rămâne responsabilitatea noastră de a păstra vie lecția sacrificiului lor, de a nu lăsa uitarea să acopere ceea ce ei au trăit și au apărut cu prețul unor renunțări greu de cuprins în cuvinte. Veteranul de război este parte din fibra profundă a Armatei României și din însăși structura morală a statului român. El reprezintă generația care a înțeles datoria în forma ei absolută, aceea în care interesul țării a fost așezat mai presus de propriul destin.

Veteranii sunt mai mult decât purtători ai unor decorații sau ai unor amintiri de front. Ei sunt mărturia vie a unei epoci în care istoria se scria cu sânge, cu răbdare și cu speranța încăpățănată că țara va merge mai

departe. Au plecat pe front la vârste la care alții abia își începeau viața și au fost nevoiți să învețe prea devreme ce înseamnă pierderea, rezistența și responsabilitatea față de camarazi. Mulți s-au întors acasă purtând în suflet războiul pentru tot restul vieții. Alții au rămas pentru totdeauna pe câmpurile de luptă. Și totuși, dincolo de suferință, generația veteranilor a lăsat în urmă o moștenire morală rară: aceea a datoriei împlinite fără ezitare. O moștenire care continuă să inspire militarii de astăzi și care dă sens valorilor fundamentale ale profesiei armelor – onoare, loialitate, disciplină și spirit de sacrificiu.

În spiritul acestei recunoștințe, Sala Bizantină a Palatului Cercului Militar Național din București a găzduit, vineri, 24 aprilie, adunarea festivă a Asociației Veteranilor de Război, organizată în contextul celebrării Zilei Veteranilor de Război. Evenimentul a reunit veterani, urmași ai acestora, reprezentanți ai structurilor militare și invitați care au venit să aducă un omagiu unei generații definitorii pentru istoria României. Atmosfera a fost solemnă, dar profund umană, în care respectul s-a simțit nu doar în discursuri, ci și în tăcerile dintre cuvinte. Intonarea Imnului Național și momentul de reculegere dedicat veteranilor trecuți în eternitate și generalului Marin Dragnea, reîntemeietorul Asociației Naționale a Veteranilor de Război, de la a cărei dispariție s-au împlinit șase ani au reprezentat clipe în care solemnitatea ceremonialului militar s-a împletit firesc cu emoția memoriei, iar timpul a părut să lege generațiile între ele printr-un fir nevăzut al continuității.

Președintele Asociației Veteranilor de Război, generalul de brigadă (rtr.) Ion Dănilă, a subliniat semnificația profundă a acestei zile, amintind că Ziua Veteranilor de Război este celebrată anual „în semn de recunoștință a meritelor veteranilor de război de pe câmpurile de luptă pentru apărarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și a intereselor României”. Dincolo de caracterul oficial al discursului, mesajul transmis a avut greutatea unei datorii morale asumate. Pentru că veteranilor nu li se datorează doar respect ceremonial, ci și continuitatea memoriei lor în conștiința publică. În cadrul întâlnirii a fost evocată și realitatea dureroasă

a dispariției treptate a acestei generații. Numărul veteranilor scade de la un an la altul, iar fiecare despărțire înseamnă stingerea unei mărturii directe despre război, despre sacrificiu și despre una dintre cele mai grele perioade din istoria României moderne.

Reprezentanții armatei au transmis, la rândul lor, un mesaj de profundă recunoștință, subliniind că întâlnirea nu a fost doar un moment ceremonial, ci și o expresie sinceră a respectului față de cei care au contribuit decisiv la scrierea istoriei României. Pentru militarii de astăzi, veteranii rămân repere morale și profesionale. Ei întrușchipează valorile fundamentale ale carierei militare și oferă generațiilor tinere imaginea concretă a ceea ce înseamnă datoria dusă până la capăt. Există o continuitate tăcută între generațiile de militari ale României. Ea nu se vede doar în uniforme sau în simboluri, ci mai ales în valorile care se transmit dincolo de timp: credința în misiune, solidaritatea camarade-rească, disciplina și disponibilitatea de a pune binele țării mai presus de confortul personal. Veteranii de război sunt expresia cea mai profundă a acestei continuități. Ei au transformat jurământul militar într-o formă de destin și au demonstrat că adevărata forță a unei armate nu stă doar în tehnică sau strategie, ci și în caracterul oamenilor care o compun.

Evenimentul a inclus și momente dedicate recunoașterii oficiale a meritelor veteranilor. Colonelul Dănuț Dogaru, șeful Direcției calitatea vieții personalului, a acordat Emblema de Onoare a Armatei României locotenent-colonelului (rtr.) Ilie Ciocan, într-un gest simbolic de apreciere pentru activitatea și contribuția sa. Totodată, șapte veterani de război au fost înaintați în grad, în mod excepțional, într-un moment care a întregit solemnitatea ceremoniei și a reafirmat respectul instituțional față de cei care au servit România în vremuri de restriște. Astfel de gesturi au o valoare care depășește dimensiunea protocolară. Ele transmit un mesaj esențial: că sacrificiul nu este uitat și că memoria celor care au apărut țara continuă să ocupe un loc de onoare în conștiința Armatei României.

Instituită prin Hotărârea de Guvern nr. 1222 din 10 octombrie 2007 și prin Legea nr. 303 din 13 noiembrie 2007, Ziua Veteranilor de Război

reprezintă expresia oficială a recunoștinței statului român față de cei care au luptat pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a României. Dar dincolo de dimensiunea legislativă, această zi rămâne una a conștiinței naționale. O zi care vorbește despre trecut, dar privește și către viitor. Pentru că memoria veteranilor nu trebuie păstrată doar în ceremonii, ci și în educație, în cultura instituțională și în felul în care societatea înțelege valoarea sacrificiului. Într-o lume tot mai grăbită, în care memoria riscă adesea să devină superficială și fragmentată, veteranii de război rămân repere de stabilitate morală. Ei amintesc că libertatea și pacea nu sunt realități permanente și nici garantate, ci construcții fragile, apărute de generații care au știut să își facă datoria până la capăt.

Ziua Veteranilor de Război este una dintre acele rare ocazii în care o națiune își poate privi trecutul cu luciditate și recunoștință deopotrivă. Este ziua în care memoria se transformă în salut, iar respectul capătă solemnitatea unei datorii permanente. Veteranii de război rămân parte din coloana de rezistență morală a României. Prin sacrificiul lor, au apărut nu doar granițe, ci și ideea de demnitate națională. Prin exemplul lor, continuă să inspire generațiile de militari și să amintească societății românești că valorile fundamentale se construiesc prin curaj, responsabilitate și credință în țară. Cât timp România își va cinsti veteranii, legătura ei cu propria istorie va rămâne vie. Iar această memorie, păstrată cu respect și luciditate, va continua să fie una dintre cele mai solide forme de continuitate națională.

Când ultimii martori ai războiului vor fi plecat, ne rămâne responsabilitatea de a nu transforma eroismul în statistică și sacrificiul în simplă mențiune de arhivă.

Text și foto: Adrian Sultănoiu

29 aprilie – Ziua Veteranilor de Război

Baza 90 Transport Aerian Otopeni

Ziua Veteranilor de Război este sărbătorită în fiecare an începând cu data de 29 aprilie 2007, iar titlul de veteran de război, a fost instituit în urmă cu 124 de ani la data de 29.04.1902 de către regele Carol I al României pentru combatanții care au luptat în Războiul de Independență.

În semn de omagiu pentru veteranii de război, militarii din Baza 90 Transport Aerian Otopeni, au purtat cu onoare și mândrie la rever, Floarea de Bujur, simbolul eroismului ostașilor români!

Fie ca jertfa lor să nu fie uitată! Glorie eternă eroilor români!

**Text: Lăcrămioara David,
foto: Daniel Ularu**

Baza 95 Aeriană „Erou Căpitan Aviator Alexandru Șerbănescu”

În semn de prețuire pentru cei care au scris istoria cu prețul propriului sacrificiu, cu ocazia Zilei Veteranilor de Război, Garnizoana Bacău a organizat o ceremonie militară și religioasă cu depuneri de coroane la Monumentul Eroilor din Cimitirul Central Bacău.

De asemenea, momente de profundă emoție au fost prilejuate de vizitarea veteranilor de război din municipiul Bacău: locotenent-colonel (rtr.) Ion Rusu (103 ani) și maior (rtr.) Mihai Feraru (101 ani), oameni modești pentru care eroismul a fost un act firesc. Totodată, o dovadă de recunoștință față de apărătorii țării a fost și Campania „Onor veteranilor de război”, organizată de Ministerul Apărării Naționale în colaborare cu Asociația „ONOR – Oameni, Națiune, Onoare, Respect”, prin care s-au distribuit pachete cadou veteranilor și văduvelor de război din întreaga țară.

Vă mulțumim pentru lecția de viață și exemplul de demnitate oferit!

Sursa: Baza 95 Aeriană

Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”

În cadrul ceremoniei militare și religioase organizate cu prilejul Zilei Veteranilor de Război, comandorul Relu Cătălin Băescu, comandantul SMMMSFA, a participat alături de autoritățile locale și județene la manifestările dedicate cinstirii eroilor neamului. Evenimentul a debutat cu întâmpinarea oficialităților, intonarea Imnului Național al României și oficierea serviciului religios, urmate de alocuțiuni susținute de reprezentanții instituțiilor publice. Un moment de profundă emoție l-a constituit depunerea de coroane de flori la Memorialul Eroilor Regimentului 48 Infanterie din Parcul Crâng, pe fondul intonării imnului eroilor de către Muzica Militară.

Ceremonia s-a încheiat cu defilarea Gărzii de Onoare și un moment artistic susținut de muzica militară a garnizoanei Buzău. Prin astfel de manifestări, ne reafirmăm respectul și recunoștința față de veteranii de război și față de toți cei care au contribuit la apărarea valorilor și libertății naționale.

Sursa: SMMMSFA

Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia

Elevi și cadre militare de la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia au participat, în data de 29 aprilie, la ceremonia militară și religioasă organizată cu ocazia Zilei Veteranilor de Război, zi instituită în semn de recunoștință pentru cei care, prin lupta și eroismul lor, au apărât independența, suveranitatea și integritatea teritorială a României.

În momentul de față mai sunt în viață doar 288 de veterani de război. Poveștile lor de viață și a celor care nu mai sunt printre noi, nu trebuie uitate niciodată și avem datoria de a le onora memoria.

Cinste și recunoștință veteranilor de război!

Sursa: Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia

Ziua Europei și Ziua Independenței Naționale a României

În data de 10 mai 2026, Garnizoana Brașov a organizat o ceremonie militară și religioasă cu prilejul sărbătoririi Zilei Victoriei în Europa, Zilei Europei/Zilei Uniunii Europene și Zilei Independenței Naționale a României în Piața Unirii din Municipiul Brașov la Monumentul Eroilor.

Programul ceremoniei a cuprins intonarea Imnului Național al României și al Uniunii Europene, oficierea serviciului religios, evocarea semnificației zilei de azi și depunerea de coroane și flori, activitatea încheindu-se cu defilarea efectivelor participante, într-un cadru solemn și plin de respect față de valorile și eroii națiunii.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu”

Militarii Bazei 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” au fost prezenți la ceremonia militară organizată în semn de respect pentru semnificația istorică a zilelor de 8, 9 și 10 mai – simboluri ale independenței, victoriei și unității europene.

Evenimentul a reprezentat un prilej de recunoștință față de cei care au luptat pentru libertate și pentru idealurile care definesc astăzi națiunea română și comunitatea europeană. Prin prezența și onoarea acordată acestor momente istorice, se reafirmă respectul pentru trecut și responsabilitatea de a duce mai departe valorile curajului, solidarității și devotamentului.

**Sursa: Baza 71 Aeriană,
foto: Alexandru Aioanei**

SUB ARIPILE CREDINȚEI: Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul și vocația zborului

În fiecare an, la jumătatea verii, ziua de 20 iulie ne ridică privirile și sufletele către cer. Pentru noi, creștini și militari, această dată are o dublă și profundă rezonanță: prăznuirea Sfântului Slăvitului Prooroc Ilie Tesviteanul și sărbătorirea Zilei Aviației Române. Această suprapunere nu este o simplă coincidență a calendarului, ci o tainică împletire între aspirația spirituală de înălțare și curajul pământesc de a cuceri văzduhul.

Din perspectivă religioasă, Sfântul Prooroc Ilie reprezintă prin excelență arhetipul omului care transcende legile gravitației, atât la propriu, cât și la figurat. Ascensiunea sa la cer într-un car de foc, tras de cai de foc, este una dintre cele mai puternice imagini ale Vechiului Testament. Acest car ceresc devine, peste milenii, un simbol prevestitor al „cărului” moderne de oțel pe care aviatorii noștri le strung pe bolta cerească. Vocația zborului necesită o credință nezdruncată. Acolo sus, în imensitatea albastră, pilotul militar experimentează o formă unică de singurătate, o izolare în care prezența lui Dumnezeu se simte mai acut ca niciodată. Asemenea Sfântului Ilie, care a trăit în post și rugăciune pe muntele Horeb ascultând „susurul blând” al glasului divin, aviatorul învață să asculte liniștea înălțimilor și să se încreadă în Pronia cerească. Asocierea dintre Sfântul Ilie și aviatori are, dincolo de profunzimea sa semnificație teologică, o bază istorică bine fundamentată în tradiția armatei noastre. Legătura s-a născut dintr-o filiație militară firească, păstrată cu sfințenie peste generații. În 1913, aviația militară s-a aflat în organica batalionului de specialități din cadrul Geniului, al cărui patron spiritual era Sfântul Ilie. Ulterior, când aviația a devenit armă de sine stătătoare, patronul spiritual a fost preluat și menținut. Astfel,

ocrotirea Sfântului Ilie a trecut de la trupele de Geniu, chemate să deschidă drumuri și să zidească, la trupele de Aviație, chemate să deschidă căile aerului și să vegheze asupra țării din înalt. Este o moștenire a curajului, transmisă ca o ștafetă sfântă. Prezența Sfântului Ilie ca ocrotitor spiritual le oferă aviatorilor militari nu doar protecție, ci și un model de conduită. Virtuțile Proorocului se regăsesc în caracterul celor care poartă cu mândrie uniforma cu aripi:

Zelul și Devotamentul: Așa cum Sfântul Ilie a apărut dreapta credință cu o ardoare inegalabilă, aviatorii militari își apără patria cu un devotament total, fiind gata de jertfă în orice clipă;

Curajul în fața Furtunii: Sfântul Ilie este adesea asociat cu stăpânirea fulgerelor și a norilor. Piloții se confruntă direct cu forțele naturii, având nevoie de curaj și stăpânire de sine pentru a naviga prin ele;

Privirea îndreptată spre Înalt: Viața proorocului a fost o continuă căutare a lui Dumnezeu, o lecție pentru noi toți de a nu rămâne ancorati doar în cele pământești.

Sărbătoarea de 20 iulie este, așadar, un moment de recunoștință. Ne plecăm genunchii în fața lui Dumnezeu pentru ocrotirea primită, cinstim amintirea eroilor aviatori care au zburat pentru ultima oară direct în escadrila din ceruri și ne rugăm pentru sănătatea celor care, astăzi, ne apără din înaltul văzduhului.

Fie ca Sfântul Slăvit Prooroc Ilie Tesviteanul să țină mereu cerul senin deasupra aripilor românești! Harul Domnului, pacea și bucuria să coboare peste întreaga familie a Aviației Române!

**Preot militar Mihai Dragoș Neacșu
Comandamentul Componentei Aeriene**

21 mai: Ziua Eroilor – omagiu adus curajului și sacrificiului

Ziua Eroilor a fost comemorată printr-o serie de ceremonii militare și religioase organizate în garnizoana București, în prezența locțiitorului șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-maior Cezar Stănculescu, locțiitorul pentru Operații și Instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general de flotilă aeriană Ciprian Marin și a comandantului Bazei 90 Transport Aerian, general de flotilă aeriană Emil Tecuceanu.

Forțele Aeriene Române au adus un omagiu solemn tuturor eroilor care s-au jertfit pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român, păstrând vie memoria celor care au căzut la datorie pentru

apărarea patriei. Au fost depuse coroane și jerbe de flori, iar gândurile celor prezenți s-au îndreptat cu recunoștință către eroii care nu s-au mai întors acasă, dar care continuă să vegheze simbolic din înaltul cerului.

Ziua Eroilor rămâne un moment de profundă încărcătură spirituală și patriotică, în care sunt cinstite curajul, sacrificiul și devotamentul celor care și-au îngemănat destinul cu cel al neamului românesc.

Eroi au fost, eroi sunt încă!

Sursa: BIRP SMFA, foto: Bogdan Pantilimon, Adrian Sultănoiu, Alexandru Nițu

Comandamentul Componentei Aeriene

Comandamentul Componentei Aeriene a fost prezent în data de 21 mai, la Monumentul dedicat Eroilor Neamului căzuți în Războiul pentru apărarea patriei din Moara Vlăsiei, pentru a sărbători, în cadrul unui ceremonii militar-religioase, ridicarea la ceruri a Mântuitorului, la 40 de zile de la Înviere, dar și pentru pomenirea și cinstirea tuturor celor care și-au dat viața pe frontul de luptă, pentru integritatea neamului românesc și a credinței ortodoxe.

Mesajul transmis în deschiderea ceremoniei a fost unul care a vizat continuitatea, menținerea și argumentarea tradițiilor legate de amintirea jertfelor pe câmpul de luptă: „Este important să îi pomenim și să îi avem veșnic în memorie pe cei care s-au jertfit pentru țară. Ei reprezintă o pildă pentru cei care sunt acum, dar și pentru cei care vor veni, a modului în care au datoria să-și apere, la nevoie, țara”.

În numele instituției, prin comandantul acesteia, general de flotilă aeriană Ioan Mischie, a fost depusă o coroană de flori în memoria și cinstirea eroilor, un gest comemorativ oferit și de primăria Moara Vlăsiei, prin primarul Andrei Filip, precum și de Cercetașii Vlăsiei.

Participanții la ceremonie - personal din cadrul Comandamentului Componentei Aeriene, militari în rezervă, preoți care au susținut serviciul

religios, copii și cadre didactice de la Școala Gimnazială Moara Vlăsiei, localnici - au adus un pios omagiu pentru cei aproape un milion de soldați și civil pierduți de țara noastră secolul trecut, o jertfă comparabilă cu martiriul creștin.

Sursa: Comandamentul Componentei Aeriene

Baza 86 Aeriană

În ziua Înălțării Domnului, când întreaga națiune își pleacă fruntea în semn de recunoștință și respect, militari Bazei 86 Aeriană au participat la ceremonia religioasă și militară dedicată Zilei Eroilor, aducând un omagiu celor care au pus patria mai presus de propria viață.

Pentru a onora sacrificiul făcut în slujba țării, personalul bazei împreună cu militari din Armata Marii Britanii, prezenți în România să execute misiuni de Poliția Aeriană Întărită, au efectuat Apelul Solemn rostind într-un singur glas numele celor căzuți la datorie.

Cinste și recunoștință eternă eroilor României!

Sursa: Baza 86 Aeriană

Baza 90 Transport Aerian Otopeni, „Comandor Aviator Gheorghe Bănculescu”

În data de 21 mai, la Baza 90 Transport Aerian Otopeni, „Comandor Aviator Gheorghe Bănculescu”, în prezența locțiitorului comandantului Bazei 90 Transport Aerian, Otopeni, comandor Florin Ianculescu, a avut loc ceremonia militară și religioasă prilejuită de Ziua Eroilor și Înălțarea Domnului, moment solemn de recunoștință și sărbătoare națională a poporului român, omagiată în fiecare an spre amintirea și cinstirea eroilor aviatori căzuți la datorie pentru apărarea spațiului aerian.

În semn de prețuire pentru sacrificiul suprem al eroilor aviatori, personalul Bazei 90 Transport Aerian Otopeni, „Comandor Aviator Gheorghe Bănculescu”, a efectuat Apelul Solemn și prezența la subunități, păstrând un moment de reculegere la citirea numelor eroilor aerului căzuți la datorie.

În cadrul ceremoniei au fost depuse coroane de flori la troițele eroilor aviatori din baza aeriană, omagiu adus cu recunoștință de

către personalul Bazei 90 Transport Aerian, Otopeni în memoria eroilor neamului românesc.

Glorie eternă eroilor neamului românesc!

Text: Lăcrămioara David, foto: Alex Bobescu, Lăcrămioara David

Baza 57 Aeriană

Într-o zi cu triplă semnificație, marcată de Ziua Eroilor, Înălțarea Domnului și praznicul Sfinților Împărați Constantin și Elena, militarii Bazei 57 Aeriană, „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” au adus un omagiu celor care și-au jertfit viața pentru libertatea și demnitatea României.

Acest gest solemn reflectă respectul profund și recunoștința față de toți cei care, de-a lungul istoriei, au pus idealurile naționale mai presus de propria viață. Sacrificiul, curajul și devotamentul lor rămân exemple de demnitate și patriotism pentru generațiile viitoare.

Sursa: Baza 57 Aeriană

Academia Forțelor Aeriene

În semn de profund respect și recunoștință față de cei care au luptat și s-au jertfit pentru Patrie, Garnizoana Brașov și autoritățile publice locale au organizat o ceremonie militară și religioasă în Piața Unirii din Brașov, dedicată Zilei Eroilor, sărbătoare care se împletește în mod simbolic și profund cu marea sărbătoare creștină a Înălțării Domnului — moment al biruinței vieții, al speranței și al înălțării sufletelor către lumină și veșnicie.

În această zi sfântă, poporul român își cinsteste eroii, pomenindu-i cu recunoștință și rugăciune pentru jertfa lor supremă în apărarea credinței, libertății și identității naționale. Momentele comemorative au continuat prin oficierea serviciului religios și depunerea de coroane de flori la Cimitirul Eroilor Revoluției din Decembrie 1989, la Monumentul Eroilor din cartierul Bartolomeu și la Cimitirul Militar Șprenghe, unde reprezentanții Garnizoanei Brașov și ai Protopopiatului Brașov au adus

un pios omagiu eroilor neamului. Reprezentanții Academia Forțelor Aeriene, „Henri Coandă”, alături de studenții instituției, au participat, de asemenea, la ceremonia militară și religioasă desfășurată în garnizoana Vama Buzăului, în prezența reprezentanților autorităților publice locale și a unui sobor de preoți ai Parohiei Comunei Vama Buzăului, pentru a aduce un omagiu celor care și-au dăruit viața pentru apărarea țării.

Înălțarea Domnului ne amintește că jertfa și credința nu sunt uitate niciodată, iar Ziua Eroilor întărește legătura sfântă dintre neam, credință și memorie. Astăzi ne plecăm frunțile cu respect în fața sacrificiului suprem al eroilor români și păstrăm vie memoria faptelor lor de curaj, demnitate și devotament.

Cinste memoriei eroilor români!

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

50 de metri deasupra pământului, peste o sută de ani deasupra timpului

Există momente care nu aparțin doar biografiei unui om, ci întregii istorii a unui popor. Unul dintre acestea s-a petrecut pe Câmpul de la Cotroceni, la 17 iunie 1910 (4 iunie, stil vechi), când un tânăr inginer ardelean, angajat de Arsenalul Armatei cu numai câteva luni în urmă, a reușit să desprindă de sol primul avion de concepție și construcție românească. Omul se numea Aurel Vlaicu. Aparatul, o construcție sobră, funcțională, gândită până în ultimul detaliu de mintea care îl crease, a urcat în aer la aproximativ 3-4 metri înălțime și s-a menținut în zbor orizontal stabil pe o distanță de 50 de metri. Nu era un record. Nu era un spectacol. Era dovada că un român gândise, construise și zburase cu propriul său avion.

De la Bințiș la München, de la München la Cotroceni

Aurel Vlaicu s-a născut în comuna Bințiș – astăzi localitatea care îi poartă numele – de lângă Orăștie. A urmat școala primară în satul natal, colegiul reformat calvin din Orăștie, apoi gimnaziul de stat din Sibiu. La finalul liceului, în 1902, s-a îndreptat spre marile centre tehnice ale epocii: mai întâi Școala Politehnică din Budapesta, apoi, din toamna lui 1903, cea din München, pe care a absolvit-o cu diplomă de licență în 1907. Formarea sa era solidă, metodică, ancorată în cea mai riguroasă tradiție inginerescă a Europei centrale.

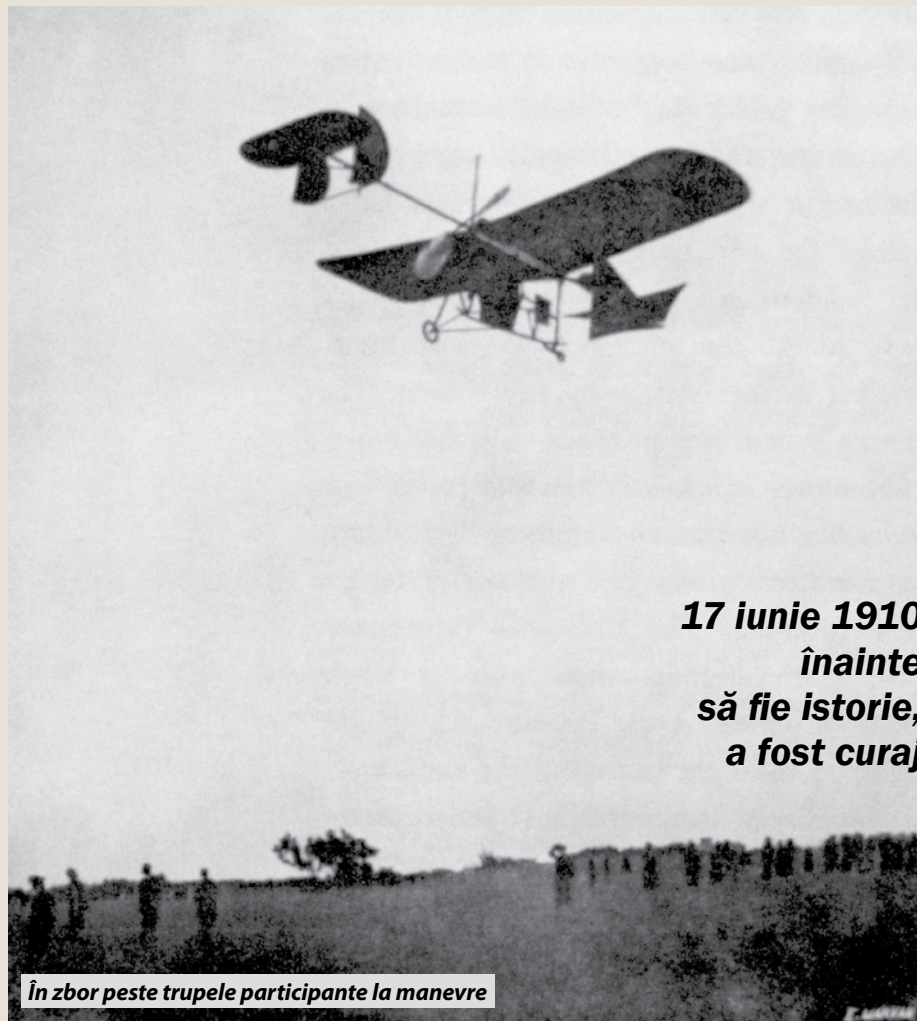
Încă din această perioadă, Vlaicu se gândea la zbor. Planorul pe care l-a realizat – cunoscut sub numele de „Gândacul” sau „Aurel Vlaicu 1909” – a reprezentat primul pas concret spre ceea ce avea să urmeze. Dar pentru a construi un avion adevărat era nevoie de mai mult decât ingeniozitate: era nevoie de sprijin instituțional, de ateliere, de materiale.

La 24 octombrie 1909, Aurel Vlaicu sosea la București cu acest scop. Prin intermediul lui Octavian Goga, a obținut un post de inginer la Arsenalul Armatei. Din noiembrie 1909, a început fabricarea pieselor componente ale avionului. La începutul lunii iunie 1910, aparatul era gata.

Înainte de zbor: emoția unui om singur în fața propriei invenții

Cine credea că un inginer pragmatic privește cu detașare momentul față în față cu propria sa creație se înșela. Înainte de primele încercări, Vlaicu intrase într-o stare de surexcitare vizibilă – îi tremurau mâinile, era irascibil, nu mai vorbea cu nimeni. Octavian Goga, care îl cunoștea bine, a înțeles imediat: era frica. Nu era lașitate, ci teama profundă, aproape sacră, a omului care știe că urmează să-și pună viața în mâinile propriei judecăți.

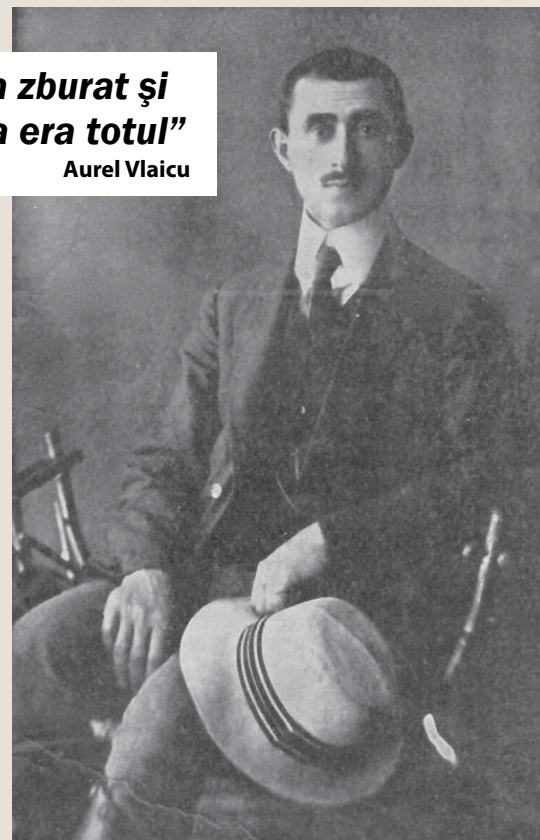
Goga l-a sfătuit să apeleze la un pilot cu experiență pentru primele teste. Vlaicu nici n-a vrut să audă. Atunci poetul a recurs la altceva: i-a

În zbor peste trupele participante la manevre

17 iunie 1910
înainte
să fie istorie,
a fost curaj

„Am zburat și
asta era totul”
Aurel Vlaicu

reamintit exemplul căpitanului Ferber, care, după eșecuri repetate cu propriul aparat, spusese că *a imagina un aparat este ușor, a-l construi este ceva, dar a-l încerca este totul*. Și i-a spus simplu: „Ai grijă, procedează ca la alfabet, literă cu literă”.

Pe 1 iunie 1910, Vlaicu a început încercările. Rula în linie dreaptă, cu viteze crescând. La capătul terenului oprea, cobora din nacelă, întorcea aparatul cu mâinile, urca din nou și repeta în sens invers. Zi după zi, aceeași disciplină, același alfabet al aerului.

17 iunie 1910: momentul în care „Mașina toată plutea în aer”

După-amiaza celei de-a patra zile de teste a adus liniștea atmosferică pe care Vlaicu o căuta. Pe Câmpul de la Cotroceni se aflau, printre alții, profesorul Gheorghe Murgoci și Alțea Sa Regală Prințul Carol. Murgoci a consemnat momentul cu o precizie de martor ocular care face inutilă orice amplificare:

„Când Vlaicu s-a suit în nacelă a fost un moment solemn; sunt sigur că toți aveau, ca și mine, o tremurătură de inimă pentru viața lui Vlaicu și ședeau muți, nemișcați; doar prințul Carol s-a apropiat de aeroplan să vadă cum funcționează ghidonul pentru cârmă”.

Cu un vuiet asurzitor, aparatul a pornit în linie dreaptă. Prințul Carol și profesorul Murgoci au sărit într-un automobil și au urmărit mașina pe câmp. Și apoi – în cuvintele aceluiași martor – aparatul s-a ridicat în față, roata dinapoi a părăsit solul și „mașina toată plutea în aer”.

Vlaicu a aterizat după 40–50 de metri de zbor. A sărit din nacelă. Prințul Carol i-a ieșit înainte și i-a strâns mâna: „Bravo, Vlaicu! Ai zburat”.

Despre acel moment, Vlaicu însuși a spus mai târziu, cu sobrietatea celor care nu au nevoie de cuvinte mari: „Am zburat și asta era totul”.

Ecouri în presa vremii

Evenimentul nu a trecut neobservat. Periodicul *L'Indépendance Roumaine* din 19 iunie 1910 scria cu limpezime despre ceea ce reprezenta gestul lui Vlaicu pentru România: „zborul nu era doar o performanță tehnică, ci o afirmare a neamului românesc în domeniul tehnicii, alături de marile state occidentale – după zborul lui Traian Vuia, un alt pas al aviației românești pe scena lumii”.

Nu au lipsit, însă, nici vocile sceptice. Un inginer bucureștean pe nume Popescu Sachelarie a înaintat ministrului de război un memoriu în care invoca riscuri grave de concepție ale aparatului Vlaicu, avertizând asupra unui eventual dezastru. Răspunsul nu a întârziat: căpitanul G.I. Negrei a publicat imediat în *Revista Artileriei* o analiză detaliată care a demontat, punct cu punct, obiecțiile formulate.

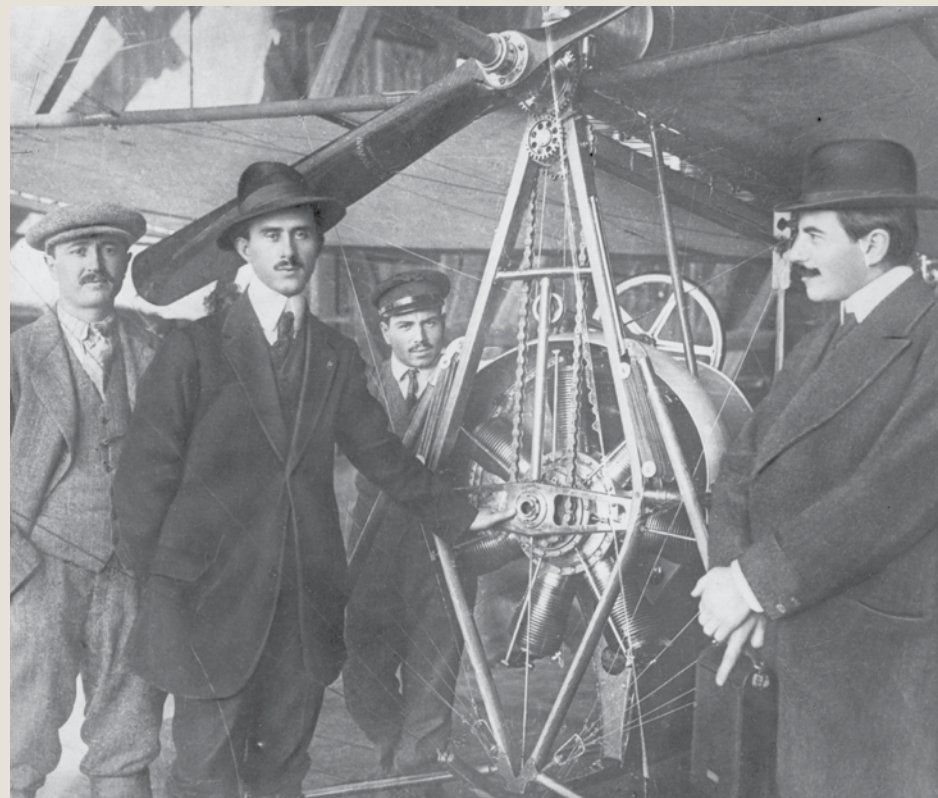
Dar viitorul îi va da dreptate lui Vlaicu.

De la primul metru la primul kilometru: progresul unui pionier

Lunile care au urmat primului zbor au reprezentat un șir neîntrerupt de acumulări a cunoștințelor. Dorind să ofere o demonstrație impresionantă prințului Carol și prințesei Elisabeta, Vlaicu a turat motorul mai mult decât în testele anterioare fără să verifice ampenajul orizontal, iar aparatul s-a desprins brusc sub un unghi periculos. Fără experiență și luat prin surprindere, a tăiat contactul motorului – avionul s-a angajat pe aripa dreaptă și a lovit solul. Lecție dură, dar nu fatală.

Numărul special din „Revista Automobilă”

Aurel Vlaicu: Aflat în centru, a fost inginer, inventator și pilot vizionar, creatorul aparatelor de zbor Vlaicu I și Vlaicu II. Giovanni Magnani: în stânga lui Vlaicu, a fost un mecanic și antreprenor cu origini italiene, stabilit în București. El a fost primul constructor de elice de avion din România și a fabricat elicele din lemn pentru aparatele Vlaicu. Ion Ciulu: în dreapta lui Vlaicu, a fost mecanicul de încredere și ajutorul său direct la asamblarea și întreținerea aeronavelor

Progresul a continuat metodic. Pe 30 iulie 1910, Vlaicu a parcurs primul kilometru în zbor la 20 de metri înălțime, executând și un viraj, aterizând în sens contrar decolării. Era atât de cuprins de emoție după aterizare încât strânsese volanul cu atâta putere încât îl dureau brațele.

Pe 11 august, a executat primul zbor complet – decolare, urcare la 50 de metri, două viraje, coborâre și aterizare pe direcția de decolare. A doua zi, două zboruri la 50 de metri înălțime pe o distanță de 6 kilometri. Pe 16 august, în fața unui public numeros și a unor înalți oficiali, a atins 130 de metri înălțime.

Vlaicu nu mai era un experimentator. Devenea pilot.

Primul zbor militar din istoria armatei române

Autoritățile militare urmăriseră cu atenție tot ce se petrecuse pe Câmpul Cotrocenilor. Ministerul de Război, la propunerea Statului Major General, a decis să folosească aeroplanul la manevrele regale din toamna anului 1910 – pentru zboruri de legătură între comandamentele marilor unități.

La 14/27 septembrie 1910, ora 5 dimineața, Aurel Vlaicu a executat un zbor ordonat de legătură militară de la Slatina la Piatra Olt, transportând un mesaj secret primit de la Regele Carol I între două secțiuni ale aceleiași corp de armată. Zborul s-a desfășurat la 200 de metri înălțime, pe durata a 35 de minute. La aterizare, pe piața din apropierea primăriei comunei Piatra Olt – și fără frâne pe aparat – Vlaicu a oprit la numai 10 metri de locul unde așteptau comandanții militari și familia regală. A coborât din avion și a înmănat prințului moștenitor Ferdinand mesajul secret.

Era prima întrebuintare în scop militar a unui aparat de zbor în istoria armatei române. Un țăran din sat, căruia i s-a încredințat paza avionului după aterizare, a declarat că în acel moment s-a simțit cel mai important om de pe pământ.

Manevrele au convins Ministerul de Război. S-a discutat încheierea unui contract cu Vlaicu pentru fabricarea unei serii de aparate după modelul „Vlaicu 1910”, înființarea unei școli de pilotaj pentru ofițerii din Direcția Artileriei și construirea de hangare pe platoul Cotroceni. Dacă aceste planuri s-ar fi realizat în întregime, istoria aviației militare române ar fi putut arăta altfel.

La Piatra Olt după executarea primei misiuni în scop militar în cadrul manevrelor regale în toamna anului 1910

Spectaculosul moment al accidentului a fost surprins pe peliculă de renumitul fotograf al vremii E. Marvan. Este prima fotografie dinamică a unui accident aeronautic la noi

Brevetul nr. 1969 / 3 noiembrie 1910

Caracteristicile aparatului Vlaicu model 1911 (Vlaicu II)a

Monomotor, monoloc, parasol, tren de aterizare triciclu, prevăzut cu amortizoare din sandouri de cauciuc.

Fuzelajul: confecționat din țevă cu rezistență mai mare (perete mai gros), lagărele fiind calculate pentru forță dublă, având în vedere forța de tracțiune mai mare.

Aripa: anvergura 9 m, acoperită cu pânză impregnată pe ambele fețe (gumată), importată de la firma Netzeler din München.

Hobanele: a folosit sârmă de oțel, coarde de pian — de această dată zincate — pentru a exclude corodarea.

Motor GNÔME OMEGA: radial rotativ, cu 7 cilindri răcit cu aer, de 52 CP. Elice din lemn de ulm stratificat cu diametrul de 2,80 m, pasul

Consacrarea internațională și tragicul final

Confirmarea pe plan internațional a venit în vara lui 1912, la Concursul Internațional de Navigație de la Aspern, lângă Viena (23–30 iunie). Singurul reprezentant al României, Aurel Vlaicu a câștigat cinci premii, clasând țara noastră pe locul al treilea – după Franța, cu 12 participanți, și Austro-Ungaria, cu 17. O performanță remarcabilă pentru un om care lucrase aproape singur, cu resurse limitate și fără infrastructura statelor mari.

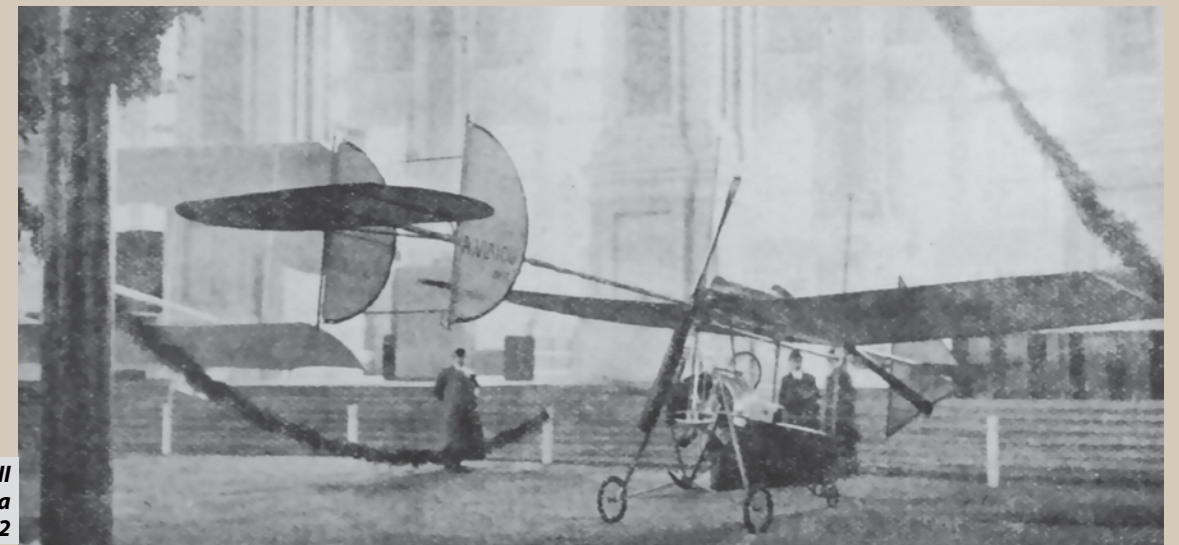
Mai rămănea un vis neîmplinit: trecerea peste Carpați, acel arc de zbor menit să unească simbolic românii de pe ambele părți ale munților. La 13 septembrie 1913, Vlaicu a pornit spre întâlnirea cu acest vis. După esca din satul Bănești, la numai câteva zeci de metri deasupra pământului, aparatul s-a dezechilibrat și s-a prăbușit. Aurel Vlaicu a căzut odată cu avionul său, iar România a simțit atunci că pierde mai mult decât un inventator și un aviator. Pierdea un vizitor care îndrăznise să dea aripi unei națiuni. Dincolo de durerea clipei, numele său avea să rămână înscris pentru totdeauna în memoria cerului românesc.

Moștenirea

Aurel Vlaicu continuă, zi de zi, să fie prezent în viața Forțelor Aeriene Române. Leagănul aripilor românești, Baza Aeriană Boboc/Școala de Instruire Interarmă a Forțelor Aeriene de la Boboc, Buzău – moștenitoarea Școlii Militare de Pilotaj înființate la 1 aprilie 1912 – îi poartă numele nu ca un omagiu formal, ci ca o recunoaștere vie a faptului că aviația militară română a avut un întemeietor autentic.

Aurel Vlaicu nu a zburat cu un aparat importat, nu a copiat o soluție străină, nu a așteptat ca altcineva să rezolve problema. A gândit, a construit și a zburat cu propriul avion. Cei 50 de metri parcurși la 3–4 metri înălțime, pe Câmpul Cotrocenilor, în după-amiaza zilei de 17 iunie 1910, nu erau o distanță modestă. Erau începutul.

Text: Adrian Sultănoiu

Aparatul Vlaicu II la expoziția de la Viena din 1912

Tranziția de la statutul de student militar la prima funcție: Drumul spre leadership militar

Tranziția de la viața de student militar din cadrul academiilor militare la integrarea în organizația militară și la preluarea primei funcții reprezintă un moment important în dezvoltarea personală și profesională a fiecărui student. Această etapă este adesea însoțită de numeroase provocări, dar și de oportunități de creștere și învățare. Învățarea pe tot parcursul vieții acordă atenție atât contextului personal, cât și celui profesional (Drude et al., 2019), precum și modului în care militarii pot identifica surse de auto-motivare, oportunități formale și informale de învățare, integrate în ciclul lor de viață profesională. Învățarea informală, ca proces continuu, se manifestă în activitățile operaționale zilnice, prin interacțiuni directe și experiențe practice. Acestea pot avea loc în cadrul unor activități sociale sau recreative – de la jocuri simple sau competiții sportive, până la alte activități organizate de supervizorii militari (Popa, 2012; 2019). Prin astfel de contexte, militarii își dezvoltă competențele și cunoștințele prin adaptarea la situații reale și particulare, specifice unității din care fac parte. Pe de altă parte, tinerii studenți militari, trebuie să aplice cunoștințele dobândite din perioada studiilor, în contexte operaționale tactice. Spre deosebire de contextul profesional, perioada studenției implică solicitări diferite, desfășurate într-un ritm mai lent și orientate preponderent către instruirea teoretică. Deși cursurile formale oferă fundamentul conceptual necesar, studiile empirice evidențiază că învățarea informală are un impact mai mare asupra dezvoltării liderilor militari, leadership-ul fiind un proces de acumulare și formare continuă (Díez et al., 2023).

Interesul pentru activitățile desfășurate la locul de muncă favorizează învățarea informală, prin intermediul căreia pot fi dobândite noi competențe utile pentru dezvoltarea profesională și creșterea efectivității în muncă (Froehlich et al., 2018). În context militar, acest tip de învățare este relaționat cu procesul de formare a liderilor. Ea se manifestă atunci când militarii învață pe cont propriu, în momentul în care aceștia se confruntă cu provocări noi, valorificând experiențele și resursele disponibile pentru a rezolva problemele apărute în cadrul misiunilor ordonate. Astfel, învățarea informală devine esențială în dezvoltarea liderilor militari, mai ales într-un context profesional în continuă schimbare, în care dobândirea de noi cunoștințe și abilități este necesară pentru gestionarea cu succes a noilor provocări.

Liderul are responsabilitatea de a susține învățarea permanentă, atât la nivel personal, cât și interpersonal – acesta își pune amprenta asupra personalului din subordine. Efectivitatea și disponibilitatea liderului de a se instrui pe perioada carierei sunt relaționate cu schimbarea din organizația militară (Caves, 2018) dar și cu evoluția propriului grup pe care îl conduce. Liderii care împărtășesc cunoștințele și experiențele cu subordonații lor au șanse mai mari să inspire dezvoltarea

profesională și să stimuleze formarea altor lideri în cadrul grupului, ceea ce, la rândul său, este benefic pentru organizație, cât și pentru propria echipă. Subordonații se dezvoltă atunci când beneficiază de suportul superiorilor și al colegilor, aspect esențial pentru creșterea și efectivitatea profesională. În acest sens, **modelul 70 – 20 – 10** (Johnson et al., 2018) susține că 70% din învățarea unui militar provine din experiențele de la locul de muncă, 20% din feedback și 10% din procesul de instruire formală. Cu alte cuvinte, **90% din procesul de învățare are loc din contexte de învățare informală**, comparativ cu **10% din contexte de învățare formală**.

Cum pot însă tinerii studenți, aflați la începutul carierei și la preluarea primei funcții, să beneficieze de învățarea informală la locul de muncă? În acest proces, există mai multe implicații de care ar trebui să țină cont atât supervizorii militari, cât și colegii noului venit. Printre ele, se evidențiază feedback-ul. Feedbackul precis contribuie la dezvoltarea liderilor (Meumann & O'Neil, 2020) și poate susține sistemele de promovare. Totodată, feedbackul face parte din procesul de învățare pe tot parcursul vieții, pe măsură ce liderul urmărește dezvoltarea performanței subordonaților (Crans et al., 2022), și influențează îmbunătățirea continuă a performanței individuale. Experiențele proprii oferă, de asemenea, suport în dezvoltarea liderului (Haidar, 2021). Aplicarea în activitatea de zi cu zi a instruirii primite, reflecțiile pe care învățarea le generează asupra lor și deciziile luate în contexte operaționale tactice fac parte din feedbackul continuu pe care aceștia îl primesc. Mai mult, pot fi organizate sesiuni de training în care militarii să aibă posibilitatea de a realiza conexiuni între conținutul prezentat și experiențele lor profesionale. Astfel de activități le-ar putea stimula curiozitatea și motivația de a descoperi că acțiunile pe care deja le întreprind în timpul misiunilor contribuie la procesul lor continuu de învățare, care au o bază în spate susținută empiric.

Bibliografie selectivă:

- Díez, F., Martínez-Morán, P. C., & Aurrekoetxea-Casas, M. (2023). The learning process to become a military leader: born, background and lifelong learning. In *Frontiers in Education* 8, 1140905; <https://doi.org/10.3389/feduc.2023.1140905>
- Froehlich, E. D., Segers, M., Beusaert, S. & Kremer, M., (2018) On the relation between taskvariety, social informal learning and employability, *Vocations and learning*; <https://doi.org/10.1007/s12186-018-9212-4>
- Popa, M. (2012). *Psihologie militară*. Editura Polirom;
- Popa, M. (2019). *Psihologie militară*. Editura Polirom.

Psiholog specialist dr. Maria Ioana Tînc, Câmpia-Turzii

BSDA 2026

BSDA 2026